



ULUSLARARASI KARADENİZ EĞİTİM ARAŞTIRMALARI KONGRESİ

INTERNATIONAL BLACK SEA EDUCATIONAL RESEARCH CONGRESS

24-25 Ekim/ October 2024
Sinop, Türkiye

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI ABSTRACTS BOOK



SİNOP ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI



SİNOP ÜNİVERSİTESİ

**ULUSLARARASI KARADENİZ EĞİTİM
ARAŞTIRMALARI KONGRESİ
BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI**

SİNOP UNIVERSITY

**INTERNATIONAL BLACK SEA EDUCATIONAL
RESEARCH CONGRESS
ABSTRACTS BOOK**

24-25 Ekim/ October 2024

**SİNOP ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI 59
SCIENTIFIC PUBLICATION OF SİNOP UNIVERSITY 59**

E-ISBN 978-625-94958-1-1



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

ULUSLARARASI KARADENİZ EĞİTİM ARAŞTIRMALARI KONGRESİ (KEAK)
International Black Sea Educational Research Congress (IBERC)

Sinop Üniversitesi Adına Sahibi | Owner on behalf of Sinop University

Rektör | Rector

Prof. Dr. Şakir TAŞDEMİR

Editör | Editor

Doç. Dr. Aysun EROĞLU

Tasarım / Design

Sinop Üniversitesi Basın-Yayın Halkla İlişkiler Müdürlüğü

“Sinop Üniversitesi Yönetim Kurulunun 13/12/2024 tarih ve 2024/286
nolu kararı ile yayımlanmıştır.”

Üniversitemizin bilimsel bir yayımıdır. Kitapta yayımlanan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarların kendilerine aittir. Yazılar, yayıncı kuruluşun izni olmadan kısmen veya tamamen bir başka yerde yayımlanamaz.



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

ULUSLARARASI KARADENİZ EĞİTİM ARAŞTIRMALARI KONGRESİ (KEAK)
International Black Sea Educational Research Congress (IBERC)

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

ABSTRACTS BOOK

24-25 Ekim- October 2024 / Sinop Üniversitesi - Türkiye

Sinop Üniversitesi Yayınları 59

Scientific Publication of Sinop University 59

İletişim | Communication

Korucuk Mahallesi Üniversite Caddesi 15 Temmuz Yerleşkesi No: 21

57000 | SİNOP | TÜRKİYE

Tel: +90 (368) 2715757-58-59-60 | Faks: +90 (368) 2715763

kongrekaradeniz@sinop.edu.tr / <https://keak.sinop.edu.tr>

Yayımlanma tarihi : 22/11/ 2024

E-ISBN : 978-625-94958-1-1



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Kongre Onursal Başkanı

Prof. Dr. Şakir TAŞDEMİR

Kongre Başkanı

Prof. Dr. Ali YILMAZ

Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Kibar AKTIN

Doç. Dr. Aysun EROĞLU

Doç. Dr. Hülya KARAÇALI TAZE

Doç. Zeynep EREN

Dr. Adem ORAKÇI

Dr. Esra İZMİR

Dr. Pınar KILIÇ

Dr. Sibel SÖĞÜT

Dr. Şermin SEZER TORAMAN

K. Ceren DEMİRALP

Sekreteryä

Arş. Gör. Betül SARI

Arş. Gör. İlknur ÖZBEBEK

Arş. Gör. Neslihan DEMİRCAN

Arş. Gör. M. Rahman KALYONCU

Bilim Kurulu

Dr. Adnan Yılmaz, University of Stirling, UK

Dr. Ali Yılmaz, Marmara Üniversitesi, Türkiye

Dr. Alpaslan Okur, Sakarya Üniversitesi, Türkiye

Dr. Bahadır Yıldız, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye

Dr. Belgin Elmas, TED University, Türkiye



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Dr. Besime Arzu Güngör Akıncı, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Türkiye

Dr. Bülent Aksoy, Gazi Üniversitesi, Türkiye

Dr. Canan Tunç Şahin, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Türkiye

Dr. Döndü Özdemir, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye

Dr. Emine Özlem Yiğit, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Türkiye

Dr. Fatih Kaya, İnönü Üniversitesi, Türkiye

Dr. Fatima Betül Demir, Bartın Üniversitesi, Türkiye

Dr. Fulya Topçuoğlu Ünal, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye

Dr. Gölge Seferoğlu, California State University, USA

Dr. Gülten Yıldırım, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Dr. Handan Deveci, Anadolu Üniversitesi, Türkiye

Dr. Hıdır Karaduman, Anadolu Üniversitesi, Türkiye

Dr. İffet Elif Yetkin Özdemir, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye

Dr. Laura Torres Zúñiga, Autonomous University of Madrid, Spain

Dr. Mavi Akkaya Yılmaz, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye

Dr. Mesut Gün, Mersin Üniversitesi, Türkiye

Dr. Muhammet Memiş, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye

Dr. Nazike Karagözoğlu, Yozgat Bozok Üniversitesi, Türkiye

Dr. Oğuzhan Yılmaz, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Türkiye

Dr. Refide Shaini, International Balkan University, Skopje/North Macedonia

Dr. Sibel Işık, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye

Dr. Siyka Chavdarova-Kostova, Sofia University, Bulgaria

Dr. Seda Coşar-Çelik, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Türkiye

Dr. Tazegül Demir Atalay, Kafkas Üniversitesi, Türkiye

Dr. Xin Hong, Zayed University, Abu Dhabi, UAE



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

ABSTRACTS BOOK



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Vanishing Vanguard: The Ripple Effects of Private School Closures and Bankruptcy in Turkey's Education Sector	11
Enterprise-First Mindset vs. Silo Mindset in Higher Education: Unmasking the Silo effect	12
The Opinions and Thoughts of Working Primary School Mathematics Teachers on Their Professions: Within the Scope of Teachers Working in Public and Private Schools	13
Türkçe Dersi Öğretim Programları ile Türkçe Ders Kitaplarında Ses Olayları Konusunun Öğretimi ve İşlevsel Dilbilgisine Göre Etkinlik Önerileri	14
Model Oluşturma Etkinlikleri Aracılığıyla 7. Sınıf Öğrencilerinin İstatistiksel Düşünme Seviyeleri Belirlenebilir Mi? ...	15
Bir Tarihsel Perspektif Alma Çalışması-Alfabemiz Değişt i Yıl 1 Kasım 1928	17
Lise Öğrencilerinin Kök Değerlere Sahip Olma Durumunun Tarih ve Coğrafya Öğretmenlerinin Perspektifinden İncelenmesi	18
5. Sınıf Matematik Ders Kitaplarındaki Etkinliklerin Bilişsel İstem Düzeylerinin İncelenmesi.....	19
Yerel Tohumların Sürdürülebilirliğine Yönelik Bir Farkındalık Eğitimi Projesi	21
Lise Öğrencilerinin Sosyobilimsel Konulara Yönelik Görüşleri: GDO Örneği	23
Sınıf Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında Yer Alan 4. Sınıf Coğrafya Kazanımlarına İlişkin Görüşleri	24
Denetime İlişkin Tutumun Örgütsel Bağlılık Üzerindeki Etkisi: İl Eğitim Müfettişleri Örnekle mi	25
Öğretmenlerin Çevrimiçi Ölçme ve Değerlendirmeye Yönelik Öz-Yeterlilikleri Üzerine Bir Saha Araştırması (Eskişehir İli Örneği)	26
K-12' de Çoktan Seçmeli Sınav Uygulamaları: Eskişehir İli 10. Sınıf Coğrafya Dersi Ortak Sınavı	28
Compound Production in Bilingual Children and Adults	30
Sosyal Bilgiler Alanında Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Üzerine Yapılan Tezlerin Değerlendirilmesi.....	32
Reading Ambiguous Sentences in a Second Language: A Comparison of Children and Adults and Implications for Second Language Classrooms.....	33
Ortaokul Öğrencilerinin "Antik Dönemde Çocuk Olmak" Temalı Etkinlikler ile Tarihsel Empati Düzeylerinin İncelenmesi	34
STEM ile Geleceğe Bakış: Disiplinler Arası Etkileşim-II Projesinin STEM Alanlarına Yönelik İlgiye Etkisi.....	35
Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Temel Besin Öğeleri Hakkındaki Bilgi Düzeyleri: Sinop Üniversitesi Örneği	37
21. Yüzyıl Becerileri Bağlamında 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı.....	38
Öğretmen Adaylarına Katkıları Yönünden sanat Eğitimi Dersinin Değerlendirilmesi	39
İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Üstbilişsel Bilgi Yapılarının İncelenmesi: Dikdörtgende Alan Örneği	41
Exploring L2 Grit Levels of Turkish High School Students.....	43



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Professional Identity Formation of Pre-service English Language Teachers: Challenges and Needs.....	44
Lise Öğrencilerinin Dil Bölümü Tercihlerinde Rol Oynayan Etmenlerin İncelenmesi	46
Lisans Öğrencilerinin Akademik Öz Disiplin Algıları ve Sessiz İstifa Düzeyleri Arasındaki İlişki.....	47
STEM Eğitime Yönelik Etkinlik Uygulaması:Bitkilerin Enerjisi “Biyokütle”	49
Learning Plurals in a Second Language	51
Türkiye’de İklim Değişikliği Eğitimi: Bloom Taksonomisi’ne Göre Bir Program Analizi Çalışması.....	53
Okul Öncesi Öğretmenlerinin Matematik Eğitime Yönelik Öz-yeterliklerinin Çocukların Matematik Becerileri Üzerindeki Rolü.....	55
Özel Gereksinimli Öğrenciler İçin Yabancı Dil Eğitimi: İngilizce Öğretmenlerinin Deneyimleri	57
Ortaokul Öğrencilerinin Bilim İnsanı Algılarının Duygular Yönünden İncelenmesi: Bir Bilim İnsanı Çizmek	59
“Gün Batımını İzliyorum” Etkinliği ile Ortaokul Fen Bilimleri Dersi 8. Sınıf “Mevsimler ve İklim” Ünitesinin Zenginleştirilmesi.....	60
Beyond the Text: A Deep Dive into North Star Reading and Writing 3 & 4.....	61
Kültür ve Eğitim Bağlamında Oyun	62
Ebeveynlerin Gözünden Okula Erken Başlama: 66-71 Aylık Çocuklar	63
İlkokul Öğrencilerinin Hikâye Edici Metinlerinin Konu, Kahraman, Zaman ve Mekân Bakımından İncelenmesi	64
Tanzimat Döneminde Medreselerdeki Eğitimde Modernleşme Karşıtlığı	65
Osmanlı Devleti’nde Kız Rüştîyelerinin Kuruluşu ve Toplumsal Etkileri: 19. Yüzyılın Sonlarında Kadın Eğitiminin Modernleşme Süreci	67
Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilim ve Sanat Merkezinde (BİLSEM) Karşılaştığı Sorunlar, Çözüm Önerileri ve BİLSEM Algıları.....	70
Lisansüstü Matematik Eğitimi Öğrencilerinin van Hiele Geometrik Düşünme Düzeylerine İlişkin Görüşleri	72
Destek Eğitim Programına Devam Eden Üstün Yetenekli Öğrenci Velilerinin Program Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi	73
Öğrenme Güçlüğü Olan Ortaokul Öğrencilerinin Sınıf İklimi Algıları ile Arkadaşlık İlişkilerinin Akademik Başarıları Üzerindeki Etkisi.....	74
Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrencilere Kas ve İskelet Sisteminin Öğretiminde Artırılmış Gerçeklik Uygulamasının Etkililiği	75
Exploring the Benefits and Challenges of the Flipped Classroom Model: Insights from MSc TESOL Students and Instructors	76
Sürdürülebilir Yükseköğretim Kalite Güvencesi Mekanizmasının Önemli Bir Parçası Öğrenciler	78
Examining Tendencies of Pre-service English Language Teachers on the Use of GenAI in ELT	80
Analysing of the Different Interpretations of Aleko Bacanos's ‘Gel Ey Denizin Nazlı Kızı’ one of the Turkish Composers of Greek Origin who Gave Vocal Works in Classical Turkish Music.....	81
Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli: 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Ders Kitaplarının Güncel Sorunlar Açısından İncelenmesi.....	83
Beşinci Sınıf Doğal Sayıları Okuma ve Yazmaya Yönelik Oyunlaştırılmış Etkinlik Önerileri.....	84



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Resim Yapma Eyleminin Çocuk Resimlerindeki Karşılığı.....	86
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Dijital Oyunların Kullanımının Sosyal Bilgiler Odaklı Başarı Yönelimine Etkisi	87
A Language Learning Journey from Autonomous Teachers to Autonomous Learners	88
Eğitimde Tartışmalı Konular Üzerine SistematiK Bir Literatür Taraması	89
Ortaokulda Kurulan Yöresel Değerler Müzesinin Öğrenci Ve Öğretmenlerde Kültür Farkındalığı Oluşumuna Etkisi.....	90
Discrepancies Between Parent-Set and Individual-Set Career Goals and Career Decision Self-Efficacy: The Mediating Roles of Career Adaptability and Learning Agility	91
Rusça Öğrenme Mobil Uygulamalarında Kullanıcı Deneyimleri: İçerik Analizi ile Memnuniyetsizlik, Şikâyet ve Taleplerin Tematik Değerlendirilmesi	92
Turizm İşletmelerinde Servis Çalışanlarına Yönelik Rusça Dil Eğitimi: Yenilenmiş Bloom Taksonomisi Işığında Diyalogların Bilişsel Süreçlere Etkisi	93
Okul Öncesi Öğretmenlerinin Aile Katılımı ve Eğitimi Çalışmalarının Özel Alan Yeterlilikleri Kapsamında İncelenmesi	94
“Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” Hakkında İlkokul 1. Sınıf Öğretmen Görüşleri.....	96
Bir Matematik Öğretmeninin Temsil Seçimine İlişkin Karar ve Eylemleri Hakkında Üstbilişsel Bilgisi	97
Türkiye’de Eğitim Bilimleri Alanında Gerçekleştirilen Afet Okuryazarlığı ile İlgili Çalışmaların İncelenmesi	99
The Application of a Mathematical Modelling Perspective in the Context of Sustainable Development Education	100
Türkiye’deki Devlet Üniversitelerinde Yer Alan Okul Öncesi Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Programların İncelenmesi	101
Üç Aşamalı İntihar Ölçeği’nin Geliştirilmesi: Yapı Geçerliliği ve Güvenirlik Analizleri.....	102
Argümantasyona Dayalı Öğretimin Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Asit Yağmurları Konusundaki Kavramsal Anlamalarına Etkisi	104
Aktarılan Psikolojik Travma Üzerine Öyküsel Bir Derleme.....	106
Derslerde EBA Kullanımına Dair Ortaokul Fen Bilimleri Dersi 8. Sınıf Öğrencilerinin Görüşlerinin Alınması	107
Uzaktan Eğitim Sürecinde Göz Ardı Edilen Duygusal Boyut: Öğrencilerin Duygusal Deneyimlerinin Analizi	108
The Effect of the Flipped Classroom Model in Inquiry-Based Learning to Develop Speaking Skills	109
Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanında Yapılan Çalışmaların Bibliometrik Analizi	110
İnsan Kaynakları Yönetiminde Örgüt Analizi Tekniği Olarak Sosyal Ağ Analizi.....	111



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

AÇILIŞ KONUŞMALARI / OPENING SPEECHES

Sayın Valim, Sayın Belediye Başkanım, Sayın Cumhuriyet Başsavcım, Sayın Adalet Komisyonu Başkanım, Protokolümüzün Saygıdeğer Üyeleri, Çok Değerli Misafirler, Sevgili Mesai Arkadaşlarım, Geleceğimizin Teminatı Gençler

Eğitim, ekmek ve sudan sonra insanlığın en zorunlu ihtiyacıdır. Biz de ülkemizin güzide eğitim kurumlarından biri olan Sinop Üniversitesi olarak bu ihtiyaca en uygun şekilde cevap verebilmek adına tüm fakültelerimiz, yüksekokullarımız, akademik ve idari personelimiz ile var gücümüzle çaba gösteriyoruz. Gösterdiğimiz bu çabanın bir nişanesi olarak Eğitim Fakültemiz tarafından büyük emekler neticesinde düzenlenen Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi'ne hoş geldiniz diyor, sizleri saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün söylediği gibi: "Eğitimdir ki bir milleti ya hür, bağımsız, şanlı, yüksek bir topluluk hâlinde yaşatır ya da esaret ve sefaletle terk eder." Öyle ki günümüz dünyasında güçlü ve müreffeh bir millet olarak yer almanın esası bilimsel ve millî bir eğitim anlayışına sahip olmaktan geçmektedir. Nitelikli bir eğitim anlayışına sahip olmayan ülkelerin ve milletlerin içler acısı durumu, eğitimin önemini bizlere her geçen gün daha da çarpıcı şekilde göstermektedir. Refah zamanlarında bir süs olarak görülmesi muhtemel olan eğitim, tarihin birçok kez gösterdiği üzere felaket zamanlarında bir sığınaktır. Bu nedenle bilime ve eğitime gereken önemi vermek ve onu ayrıcalıklı bir konumda tutmak ülkelerin ve milletlerin geleceği için oldukça elzemdir. Keza biz bilim insanlarının ve eğitimcilerin en önde gelen vazifesi de eğitime katkı sunmak, eğitim için yeni bilgiler üretmek ve eğitim gelişmelerini değerlendirmektir. Üniversitemiz Eğitim Fakültesi'nin gerçekleştirmekte olduğu Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi de farklı milletlerden ve bilim dallarından kıymetli akademisyenlerin ve eğitimcilerin katkıları ile eğitime hizmet edecektir.

Prof. Dr. Şakir TAŞDEMİR

Sinop Üniversitesi Rektörü

Sayın Valim, Çok Kıymetli Misafirler

Üniversitemiz için oldukça kıymetli olan bu kongrenin düzenlenmesinde emeği geçen başta Düzenleme Kurulu ve Eğitim Fakültesi olmak üzere birbirinden kıymetli katılımcılarımıza, sponsorlarımıza ve tüm misafirlerimize şahsım ve üniversitem adına teşekkür ediyor, daha nice bilimsel etkinliklerde buluşma temennisıyla sizleri saygı ve sevgi ile selamlıyorum.

Kongre Başkanı – Eğitim Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Ali YILMAZ



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Vanishing Vanguard: The Ripple Effects of Private School Closures and
Bankruptcy in Turkey's Education Sector**

B. Çağla GARİPAĞAOĞLU¹

Abstract

The unexpected closure of numerous small schools and the bankruptcy declaration of one of Turkey's largest private school chains have triggered widespread distrust and skepticism toward the private education sector nationwide. Experts warn that such closures may become increasingly common, a prediction supported by alarming trends over the past decades, where many private schools have either shut down or been acquired by larger entities. This study explores factors leading to the recent surge in school closures and the frequent handovers within the private education sector in Turkey. Focusing on a case study of a private school that faced financial difficulties and ultimately declared bankruptcy, this research draws on data collected from 28 participants, including mid-level administrators, former teachers, and ex-parents from the closed school. Through in-depth interviews conducted under anonymity, the study identifies key factors contributing to the school's closure, such as excessive debt, managerial incompetence (patrimonial management), poor planning, Icarus syndrome, and low enrollment rates. The findings underscore the need for further research into the consequences of school closures and the broader implications for Turkey's private education sector. Future studies should explore how policymakers and the private education industry can respond to this trend and develop strategies to mitigate its adverse effects.

Keywords: Private School Closures, Educational Bankruptcy, Mergers And Acquisitions In Private Education Sector, Icarus Syndrome

¹ Doç. Dr., Bahçeşehir University, burcakcagla.garipagaoglu@bau.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-4618-7846



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Enterprise-First Mindset vs. Silo Mindset in Higher Education: Unmasking the Silo effect

B. Çağla GARİPAĞAOĞLU¹

Abstract

In contemporary organizational dynamics, the contrast between an enterprise-first mindset and a silo mindset is stark, with significant implications for overall organizational performance, innovation, and agility. An enterprise-first mindset prioritizes the organization's collective goals and fosters collaboration across departments, while a silo mindset leads to compartmentalization, sub-optimization, and inefficiency. This study explores the hidden costs associated with silo mentality, focusing on the specific aspects of organizational performance most negatively impacted by silos. It also investigates how silos affect organizational efficiency and effectiveness. Through literature review and case study analysis, findings revealed that silos drain organizations of time and resources, by leading to sub-optimization and impairing the enterprise-first mindset. In the long-run, silos weaken the institution's ability to respond to changes and challenges in the market. The research highlights strategies for cultivating an enterprise-first mindset to mitigate the detrimental effects of silos. The findings underscore the importance of promoting cross-departmental collaboration and integrated problem-solving to enhance organizational efficiency and innovation.

Keywords: Enterprise-First Mindset, Silo Mentality, Silo Effect, Sub-Optimization, Higher Education

¹ Doç. Dr., Bahçeşehir University, burcakcagla.garipagaoglu@bau.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-4618-7846



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

The Opinions and Thoughts of Working Primary School Mathematics Teachers on Their Professions: Within the Scope of Teachers Working in Public and Private Schools

Mehtap TAŞTEPE¹

Abstract

Educating qualified people is one of the most important goals of countries and educational institutions. It can be said that the most important element in increasing the quality of the education system, which includes three basic elements: teachers, students and curriculum. In this study, the opinions and thoughts of primary school mathematics teachers who are actively working in public or private schools on their professions were investigated. In this context, a semi-structured interview consisting of 16 questions was conducted with 20 primary school mathematics teachers, 5 of whom work in private schools and 15 of whom work in public schools, using the convenience sampling method. The data obtained were analyzed using the content analysis method. According to the teachers who participated in the research, the main problems they experienced were seen as parental pressure, students' prejudice towards mathematics and the pressure applied by the administration. While teachers working in private schools were generally disturbed by the pressure of the administration, teachers working in public schools stated that they had difficulty in providing education due to the prejudices of parents and students. Both groups of participants stated that low education and living standards negatively affected mathematics education.

Keywords: Teaching Profession, Primary School Mathematics Teachers, Interview

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Sinop University, mehtap.tastepe@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-4535-3606



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Türkçe Dersi Öğretim Programları ile Türkçe Ders Kitaplarında Ses Olayları
Konusunun Öğretimi ve İşlevsel Dilbilgisine Göre Etkinlik Önerileri**

Seher ÇİÇEK¹

Özet

Bu araştırmanın amacı; 2019 ve 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programları ile Türkçe ders kitaplarında ses olayları konusunun öğretimi karşılaştırmalı olarak incelemek ve işlevsel dil bilgisine uygun öğretim etkinlikleri önerisi getirmektir. Bu amaçla araştırmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemde uygun olarak ulaşılan veriler, betimsel analiz tekniğine uygun olarak alanyazının taranması ile ulaşılan ölçütlere göre incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda 5. sınıf, 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda 6. sınıf düzeyinde yer verilen ses olayları konusu, her iki programda da işlevsel bir yaklaşımla ele alınmıştır. 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda ses olayları ile ilgili beş farklı terim varken, 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yedi farklı terim vardır. Ses olayları konusu 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yazma becerisi ile, 2024 Türkçe Öğretim Programı'nda ise dört temel dil becerisi ile ilişkilendirilmiştir. Ancak incelenen 5. sınıf Türkçe ders kitabında ses olayları ile ilgili öğretim etkinliklerinin Türkçe Dersi Öğretim Programları'nın (MEB, 2019, 2024) temel yaklaşımı olan işlevsel dilbilgisine uygun olmadığı görülmüştür. Çünkü bu etkinliklerin metin temelli olmadığı, kuralcı bir yaklaşımla hazırlandığı, aşamalı olmadığı, dil becerileri ile ilişkilendirilmediği görülmüştür. Ayrıca hem öğretim etkinliklerinin hem de tema sonunda yer alan ses olayları sorularının bilişsel öğrenme düzeylerinin hatırlama ve anlama basamağında kaldığı görülmüştür. Araştırmada ses olayları konusunun aşamalık ilkesine uygun olarak yapı bilgisi bulunduğu için 6. sınıf düzeyinde verilmesinin uygun olduğu görüşü ortaya çıkmıştır. Son olarak araştırmada ders kitabı yazarları, öğretmenlere ve ilgililere katkı sağlaması için işlevsel dilbilgisi yaklaşımına uygun öğretim etkinlikleri hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İşlevsel Dilbilgisi, Ses Olayları, Türkçe Dersi Öğretim Programı, Türkçe Ders Kitabı

¹ Öğr. Gör. Dr., Sinop Üniversitesi, scicek@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000 -0002-1501-2675



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Model Oluşturma Etkinlikleri Aracılığıyla 7. Sınıf Öğrencilerinin İstatistiksel
Düşünme Seviyeleri Belirlenebilir Mi?¹**

Pınar YILDIRIM², Neslihan ŞAHİN³

Özet

Bu çalışmanın amacı, nitel araştırma yöntemlerini kullanarak ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin model oluşturma sürecinde istatistiksel düşünme düzeylerini tespit etmektir. Araştırma deseni, bir grup ya da olayın derinlemesine incelenmesi ve analiz edilmesi olarak tanımlanan bir durum çalışmasıdır. Durum çalışması, satın alınacak en uygun otomobili belirlemek için model oluşturma sürecine katılan ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin istatistiksel düşünme düzeylerini değerlendirmek üzere seçilen ve her biri üç öğrenciden oluşan üç odak gruba odaklanmaktadır. Çalışma grubu, olasılıklı olmayan örnekleme yöntemlerinden biri olan amaçlı örnekleme temelinde seçilmiştir. Örnekleme Sinop il merkezinde kolay ulaşılabilir bir devlet okulunun 7. sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir devlet okulundan 12 yedinci sınıf öğrencisinden oluşan bir örneklem ile yürütülmüştür. Daha önce matematiksel modelleme deneyimi olmayan öğrencilere bu alanda eğitim verilmiştir. Öğrencilere üç kişilik gruplar halinde çalışmaları, haftalık olarak farklı bir modelleme etkinliğine katılarak bir model geliştirmeleri ve ardından modellerini sunmaları talimatı verilmiştir. Tüm grup çalışmaları video ve ses kaydı yoluyla belgelenmiştir. Öğrenci çalışma kağıtları ve ses-video kayıtları yazıya dökülmüş ve nitel analize tabi tutulmuştur. Bu çalışmada, öğrencilerin 'hangi arabayı alalım' aktivitesi üzerindeki çalışmaları sırasında modelleme süreçleri ve bu süreçteki istatistiksel düşünme düzeyleri incelenmiştir. Öğrencilerin istatistiksel düşünme düzeyleri Mooney (2002) tarafından önerilen ve Koparan (2013) tarafından alıntılanan model kullanılarak belirlenmiştir. Çalışmanın sonuçları, matematiksel modelleme etkinliklerinin öğrencilerin istatistiksel düşünme düzeylerini desteklediğini ve gelişimsel olarak etkilediğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: İstatistiksel Düşünme, Matematiksel Modelleme, Model Oluşturma Etkinlikleri

¹ Bu çalışma TÜBİTAK 2209-A kapsamında gerçekleştirilmiş, 1919B012310869 proje numarası ile destek almıştır.

² Sinop Üniversitesi, yildirimp443@gmail.com, ORCID ID: 0009-003-9496-8994

³ Dr. Öğr. Üyesi Sinop Üniversitesi, neslihansahin@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-0558-2487



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Kaynakça

Koparan, T. (2013). İstatistiksel Düşünme Modellerinin İncelenmesi. İlköğretim Online, 12(3), 730-739.

Mooney, E.S. (2002). Development of a middle school statistical thinking framework. Submitted for publication. Mathematical Thinking and Learning, 4(1), 23-63.



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Bir Tarihsel Perspektif Alma Çalışması-Alfabemiz Değişti Yıl 1 Kasım 1928¹

Ayşenur SARIÇİÇEK², Kibar AKTIN³

Özet

Bu çalışmanın amacı, etkinlik temelli bir yaklaşımla öğrencilerin tarihsel perspektif alma becerilerini nasıl kullandıklarını değerlendirmektir. Nitel bir araştırma olarak planlanan bu çalışma, durum çalışması deseni ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın katılımcılarını, ölçüt örnekleme yöntemiyle belirlenen 6. sınıftan 8 öğrenci ve 8. sınıftan 7 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama araçları olarak, öğrencilerin tarihsel perspektif alma becerilerini ortaya koymayı hedefleyen gazeteler ve standart açık uçlu görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz tekniği tercih edilmiştir. Bu analiz sürecinde, öğrencilerin tarihsel perspektif alma becerilerini değerlendirmek için Hartmann ve Hasselhorn (2008) tarafından geliştirilen tarihsel perspektif alma aracının kategorileri ve alt kategorileri kullanılmıştır. Bu kategoriler, günümüz perspektifinden bakma, tarihsel empati geliştirme ve tarihî bağlamı yeniden oluşturma gibi temel unsurları kapsamaktadır. Araştırma sonuçları, 6. sınıf öğrencilerinin geçmişteki insanları günümüz bilgileriyle değerlendirerek onları aptal ya da yetersiz görme eğiliminde olduğunu ortaya koymuştur. Bu öğrenciler, tarihsel olayları idealize etme eğilimindedir ve toplumsal tepkileri daha çok olumlu ve tek boyutlu bir bakış açısıyla ele almaktadır. 8. sınıf öğrencileri ise daha gelişmiş bir tarihsel perspektif alma becerisi sergilemekle birlikte, olayları bugünün bakış açısıyla değerlendirme ve geçmişin zorluklarını göz ardı etme eğiliminde bulunmuştur. Ancak, öğrencilerin tarihsel bağlamı anlama ve yeniden oluşturma düzeylerinin sınıf seviyesine göre geliştiği gözlemlenmiştir. Özellikle 8. sınıf öğrencilerinin olayları daha geniş bir bağlamda değerlendirme kapasitesine sahip olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına dayanarak, öğrencilerin tarihsel kaynaklar üzerinde çalışması, tarihsel empati etkinlikleri geliştirilmesi ve tarihsel bağlamın sadece siyasi değil, sosyo-ekonomik, politik, kültürel, kronolojik ve mekânsal boyutlarıyla da ele alınması önerilmektedir. Bu bağlamda zaman çizelgeleri, haritalar, alan gezileri ve aktif öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanılması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Tarih Eğitimi, Tarihsel Empati, Tarihsel Perspektif Alma

¹ Bu çalışma "Bir Tarihsel Perspektif Alma Çalışması-Alfabemiz Değişti Yıl 1 Kasım 1928" başlıklı 2209 TÜBİTAK projesinden üretilmiştir.

² Sinop Üniversitesi, saricicekaysenur025@gmail.com, ORCID ID: 0009-0007-3622-8575

³ Prof. Dr., Sinop Üniversitesi, kibaraktin@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-6238-3500



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Lise Öğrencilerinin Kök Değerlere Sahip Olma Durumunun Tarih ve Coğrafya Öğretmenlerinin Perspektifinden İncelenmesi¹

Soner KAHVECİ², Kibar AKTIN³ Hülya KARAÇALI TAZE⁴

Özet

Bu çalışmada tarih ve coğrafya öğretmenlerinin perspektifinde lise öğrencilerinin kök değerlere sahip olma durumunu belirlemek ve varsa bu sorunlara çözüm önerileri geliştirmek amaçlanmıştır. Çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 23 tarih ve 19 coğrafya öğretmeni oluşturmuştur. Çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinde kolay ulaşılabilir durum örnekleme ile belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Veriler frekans analizi ve içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Öğrencilerin kök değerlere sahip olma durumuna ilişkin sonuçlarda öğretmenler öğrencilerin en az sabır, sorumluluk, öz denetim ve adalet değerine, en çok sevgi, vatanseverlik ve yardımseverlik değerlerine sahip olduğunu bildirmişlerdir. Kök değerlerin geliştirilmesine yönelik tüm paydaşlarla değer aktarımında iş birliği, derslerde farklı öğretim yöntem ve teknikleri ile materyallerin kullanımı ve programda değer eğitiminin güçlendirilmesine ilişkin öğretmen görüşlerine de rastlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aktif Öğretim, Coğrafya Öğretmeni, Kök Değerler, Öğretim Programı Tarih Öğretmeni

¹ Bu çalışma, birinci yazarın "Tarih ve Coğrafya Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Eğitiminden Beklentileri" başlıklı yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

² MEB, sonerkahveci55@gmail.com, ORCID ID: 0009-0002-0703-1777

³ Prof. Dr., Sinop Üniversitesi, kibaraktin@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-6238-3500

⁴ Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, hkaracali@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-6592-0807



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

5. Sınıf Matematik Ders Kitaplarındaki Etkinliklerin Bilişsel İstem Düzeylerinin İncelenmesi

Aslıhan DOĞDU¹, Sezin SEÇER²

Özet

Sorular, etkinlikler, örnekler gibi birçok görevi barındıran (Gök, 2011) matematik ders kitapları öğretmenlerin ve öğrencilerin öğretim süreçlerinde yararlanabilecekleri bir materyal niteliği taşımaktadır (Reys, Reys ve Chavez, 2004). Söz konusu görevlerin nitelikleri de öğretimin en verimli şekilde gerçekleşmesi için oldukça önem taşımaktadır (Johansson, 2006). Bu niteliklerden biri de bireyden beklenen zihinsel talepler olarak tanımlanan bilişsel istem düzeyi kriterleridir (Yavaş ve Altun, 2020). Bu araştırma ile beşinci sınıf ders kitaplarında yer alan etkinliklerin bilişsel istem düzeylerinin doküman analizi yapılarak tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın örneklemini Türkiye'deki devlet okullarında kullanılan iki adet 5. sınıf matematik ders kitabı oluşturmaktadır. Söz konusu ders kitaplarından biri Milli Eğitim bakanlığı (MEB) tarafından yayımlanan bir ders kitabı, diğeri ise özel bir yayınevi tarafından yayımlanan bir ders kitabıdır. Çalışma kapsamında yapılan analizler Stein, Smith, Henningsen ve Silver (2000) tarafından geliştirilen Görev Analiz Rehberi doğrultusunda yapılmıştır. Böylelikle incelenen etkinlikler ezberleme, ilişkilendirmeye dayanmayan, ilişkilendirmeye dayanan ve matematik yapma başlıkları altında kategorize edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda MEB kitabındaki etkinliklerden ($f = 38$) 3 etkinliğin ezberleme, 11 etkinliğin ilişkilendirmeye dayanmayan, 18 etkinliğin ilişkilendirmeye dayanan, 6 etkinliğin matematik yapma düzeylerinde olduğu belirlenmiştir. Özel yayınevi kitabındaki etkinliklerden ($f = 49$) 7 etkinliğin ezberleme, 13 etkinliğin ilişkilendirmeye dayanmayan, 26 etkinliğin ilişkilendirmeye dayanan, 3 etkinliğin ise matematik yapma düzeylerinde olduğu belirlenmiştir. Sonuç olarak, ders kitaplarındaki etkinliklerin ilişkilendirmeye dayanan bilişsel istem düzeyinde yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Bu çalışmada matematik ders kitaplarında yer alan etkinlik görevlerinin bilişsel istem düzeylerine yer verilmiştir, yapılacak diğer çalışmalarda alıştırma ve sorular görev türlerinde de incelemeler yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Bilişsel İstem Düzeyleri, Etkinlik, Matematik Ders Kitapları

¹ Arş. Gör., Marmara Üniversitesi, aslihan.dogdu@marmara.edu.tr , ORCID ID: 0000-0002-5436-8404

² Dr. Öğr. Üyesi, Gazi Üniversitesi, sezinsecer@gazi.edu.tr , ORCID ID: 0000-0001-8146-8024



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Kaynakça

- Gak, D. M. (2011). Textbook-An important element in the teaching process. *Hatchaba Journal*, 19(2), 78-82.
- Johansson, M. (2006). *Teaching mathematics with textbooks: A classroom and curricular perspective* (Doctoral dissertation, Luleå tekniska universitet).
- Reys, B. J., Reys, R. E., & Chavez, O. (2004). Why mathematics textbooks matter. *Educational Leadership*, 61(5), 61-66.
- Stein, M. K., Smith, M. S., Henningsen, M., & Silver, E. A. (2000). Implementing standards-based mathematics instruction: A casebook for professional development. New York: Teachers College Press.
- Yabaş, D., & Altun, S. (2020). Matematiksel görevlerin uygulanmasında iletişim stratejileri ve bilişsel talep kavramı: Sınıf içi yansımalar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(4), 759-779.



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Yerel Tohumların Sürdürülebilirliğine Yönelik Bir Farkındalık Eğitimi Projesi¹

Nevzat YİĞİT², İrem ŞİMŞEK³, Kübra YİĞİT⁴, Merve YERLİKAYA⁵, Fatma BOZALİ⁶

Özet

Günümüz tarım sistemleri, iklim değişiklikleri ve nüfus gibi bazı etkenler, besin maddelerinin üretim ve tüketimi arasında dengesizliğe neden olmuştur. Gıda ihtiyacının karşılanabilmesi amacı ile ülkeler endüstriyel tarıma yönelmiştir. Bu yönelim ne yazık ki kültürel mirasımız olan yerel tohumlarımızı da yok olma sınırına getirmiştir. Halen sıklıkla tercih edilen ticari tohumlar, sebze ve meyvelerin hem besin değerlerinde hem de lezzetlerinde gerilemeye neden olmuştur. Bununla birlikte, bu tohumlarla kullanılması gereken kimyasallar insan sağlığı temelinde tüm ekosisteme de zarar vermektedir. Bu nedenle doğayla dost yerel tohumlarımızın kuşaktan kuşağa aktarılacak sürekliliğinin sağlanması hususunda genç nüfusun bilinçlendirilmesi önemli görülmektedir. Bunu başarabilmenin yollarından biri de gelecek neslimizi yetiştirecek öğretmen adaylarının farkındalıklarının artırılması ile mümkündür. Alan yazında yerel tohumların sürdürülebilirliği, önemi hususunda öğretmen adaylarına yönelik çalışmaların yeterli düzeyde olmadığı belirlenmiştir. Buna bağlı olarak TÜBİTAK 2209 Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı'na yukarıda gerekçeleri kısmen tanıtılan bir proje önerisi sunulmuş ve desteklenmesi uygun görülmüştür. Bu bildiri çalışmasında, yerel tohumun öneminin anlaşılmasına yönelik olarak yürütülmekte olan bu farkındalık projesinin uygulama sürecinin tanıtılması amaçlanmıştır. Nicel araştırma yaklaşımlarından tek gruplu ön test-son test deneysel deseninde planlanan proje, Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde yürütülmektedir. Projede fen bilgisi ve sınıf öğretmenliği programlarından tabakalı örneklem yoluyla sınıf düzeylerine göre tesadüfi yollarla seçilen toplam 80 öğretmen adayı ile çalışılmaktadır. 'Yerel tohumun önemi' ve 'kültürel değeri' konularına yönelik farklı içeriklerdeki kısa videolar, öğretmen adaylarında farkındalık oluşturulması amacıyla hazırlanmıştır. Bu eğitim programının içerikleri iki ayda tamamlanacaktır. Farkındalık eğitimi programının öğretmen adaylarındaki etkisini belirlemek için Yiğit, Muradoğlu ve Yiğit (2025)

¹ Bu çalışma Prof. Dr. Nevzat YİĞİT danışmanlığında 2209 Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı 2023 yılı 1. dönem çağrısında desteklenmeye hak kazanan, 1919B012301165 numaralı, 'Öğretmen Adaylarının Yerel Tohumların Tarımda Kullanılmasına Yönelik Farkındalıklarının Artırılması' başlıklı proje esas alınarak hazırlanmıştır.

² Prof. Dr. Trabzon Üniversitesi, nyigit@trabzon.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-7363-1637

³ Trabzon Üniversitesi, simsekirem211@gmail.com, ORCID ID: 0009-0001-8754-3758

⁴ Trabzon Üniversitesi, kubrayigit301@gmail.com, ORCID ID: 0009-0005-0125-2992

⁵ Trabzon Üniversitesi, meerveb9@gmail.com, ORCID ID: 0009-0003-0481-313X

⁶ Trabzon Üniversitesi, bozalifatma681@gmail.com, ORCID ID: 0009-0000-1436-1542



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

tarafından geliştirilen bir ölçek kullanılacaktır. Bu proje ile özellikle kırsal kesimlere atanacak öğretmen adaylarının bulundukları çevreyi olumlu yönde etkilemesi hedeflenmektedir. Bu bildiri çalışmasında video destekli eğitim programının hazırlanması ve uygulanması sürecinde yaşanan deneyimler temelinde araştırma konusunun tanıtılması projenin yaygın etkisine de katkıda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yerel Tohum, Farkındalık Eğitimi, Öğretmen Adayları, Kısa Video, Fen Projesi



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Lise Öğrencilerinin Sosyobilimsel Konulara Yönelik Görüşleri: GDO Örneği

Özlem ÖZTÜRK¹, Gülfem Dilek YURTTAŞ KUMLU²

Özet

Gelecekte toplumu temsil edecek olan öğrencilerin bilimsel okuryazarlık gelişiminin desteklenmesi için sosyo-bilimsel konuların eğitimde yer alması ve fen eğitimiyle bütünleştirilmesi önerilmektedir. Sosyo bilimsel konular ile ilgili sıklıkla çalışılan konular nükleer enerji santralleri, genetiği değiştirilmiş organizma (GDO), küresel ısınma ve klonlamadır. Bu çalışmada genetiği değiştirilmiş organizmalara odaklanılmıştır. SBK ile ilgili literatürde yapılan çalışmalar incelendiğinde daha çok öğretmen adayları, ortaokul öğrencileri ve biyoloji öğretmenleri ile yapılan nitel çalışmalara rastlanılmıştır. Ancak nitel araştırma yöntemleri kullanılarak yapılan GDO ile ilgili çalışmalar oldukça azdır. Bu çalışmanın amacı lise öğrencilerinin sosyobilimsel konulardan genetiği değiştirilmiş organizmalara yönelik görüşlerini incelemektir. Literatürde lise öğrencileri ile yeterli çalışma bulunmamaktadır. Halbuki sosyobilimsel konular lise öğretim programında önemli bir yere sahiptir. Lise öğrencilerinin GDO'ya yönelik görüşlerinin belirlenmesinin lise öğrencilerinin meslek seçiminde bir farkındalık oluşturmaya, sorgulayıcı ve fen alanlarına ilgi duyan bireyler yetiştirilmesini teşvik etmesi açısından literatüre önemli katkılar sunacağı düşünülmektedir. Bu çalışmada nitel araştırma desen türlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Bu çalışma 11. sınıf 22 lise öğrenci ile yürütülmüştür. Çalışmaya katılan öğrencilerin seçiminde ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin seçiminde öğrencilerin 11. sınıf olması, fizik, kimya, biyoloji derslerine devam eden ve hiç sınıf tekrarı yapmamış Anadolu lisesinde öğrenim görme kriterleri göz önünde bulundurulmuştur. Çalışmada araştırmacılar tarafından hazırlanan Toulmin Argümantasyon Modeline uygun çalışma yaprağı, yarı-yapılandırılmış gözlem formu ve yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler transkript edilmiştir ve 21 sayfalık bir doküman elde edilmiştir. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda genetiği değiştirilmiş organizmayı tanımlama, ürün/besin üretimi, ürün/besin tüketimi, çevre, sağlık ve ekonomi açısından faydaları ve riskleri, GDO ile ilgili bilimsel araştırmaların desteklenme nedenleri, GDO'lara yönelik izlenebilecek öneriler şeklinde kategoriler elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyobilimsel Konular, Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar, Lise Öğrencileri, Görüşler

¹, MEB, ozlmoztrk58@gmail.com.

²Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, gdyurttas@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-4741-2654.



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Sınıf Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında Yer Alan 4. Sınıf
Coğrafya Kazanımlarına İlişkin Görüşleri**

Hülya KARAÇALI TAZE¹, Kibar AKTİN²

Özet

Sosyal bilgiler dersini oluşturan temel disiplinlerden biri coğrafyadır. İlk kez dördüncü sınıf düzeyinde karşılaştıkları bu ders aracılığıyla öğrenciler, coğrafya dersine ilişkin temel bilgi ve becerileri edinirler. Sosyal bilgiler dersi öğretim programında yer alan kazanımlar incelendiğinde, mevcut dördüncü sınıf kazanımlarının üçte birinin coğrafya eğitimi ile ilgili olduğu görülmektedir. Bu durum özellikle dördüncü sınıf sosyal bilgiler dersinde coğrafya disiplininin ne kadar önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Bu nedenle çalışmanın amacı, sosyal bilgiler öğretim programında yer alan dördüncü sınıf coğrafya kazanımlarının gerçekleşme durumu ve bunun nedenlerine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerini incelemektir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim desenine uygun olarak yürütülmüştür. Çalışma grubu kolay ulaşılabilir durum örnekleme ile belirlenmiş ve veriler on dört sınıf öğretmeninden anket formu kullanılarak toplanmıştır. Araştırma verileri frekans ve içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular analiz aşamasındadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Coğrafya, Sınıf Öğretmeni, Kazanım

¹ Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, hkaracali@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-6592-0807

² Prof. Dr., Sinop Üniversitesi, kibaraktin@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-6238-3500



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Denetime İlişkin Tutumun Örgütsel Bağlılık Üzerindeki Etkisi: İl Eğitim
Müfettişleri Örnekleme**

Methi ÇELİK¹, Muhammet İbrahim AKYÜREK²

Özet

Bu araştırmanın amacı, müfettişlerin denetime ilişkin tutumlarının örgütsel bağlılık üzerindeki etkisini İl Eğitim Müfettişlerinin görüşleri çerçevesinde analiz etmektir. Araştırmanın çalışma grubunu Ankara ilinde 2023-2024 eğitim öğretim yılında görev yapan İl Eğitim Müfettişleri oluşturmaktadır. Araştırma için Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğünde görevli 186 il eğitim müfettişi evreni teşkil etmektedir. Araştırmanın örneklemini İl Milli Eğitim Müdürlüğünde görevli 159 il eğitim müfettişi oluşturmaktadır. Çalışmada denetime ilişkin tutum düzeyini belirlemek için “Denetime ilişkin tutum ölçeği” ve örgütsel bağlılığa ilişkin verleri elde etmek için “Örgütsel bağlılık ölçeği” kullanılmıştır. Uygulanan ölçme aracına ilişkin normallik analizleri kapsamında standart sapma, çarpıklık ve basıklık katsayıları ile ortalama, medyan ve mod değerleri tespit edilerek, bağımsız değişkenin bağımlı değişkeni yordama düzeyini tespit etmek için çoklu doğrusal regresyon analizi gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulgularına göre il eğitim müfettişlerinin örgütsel bağlılıkları “kararsızım” düzeyinde tespit edilmiş, denetime ilişkin tutum ile örgütsel bağlılık arasında orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu ve denetime ilişkin tutum değişkeninin örgütsel bağlılık değişkeninin önemli (anlamlı) bir yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Denetim sisteminin güncellenmesine ilişkin çabalar artırılarak, denetim konusunda yapısal çalışmalar yapılabilir. İl eğitim müfettişlerinin örgütsel bağlılık durumlarını göz önüne alarak sorunlarının çözümüne yönelik çalışmalar gerçekleştirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Denetim, İl Eğitim Müfettişi, Tutum, Denetime İlişkin Tutum, Örgütsel Bağlılık

¹ Öğr. Gör. Dr. Sinop Üniversitesi, methicelik@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-3806-4985

² Doç. Dr., Selçuk Üniversitesi, m.ibrahimakyurek@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-9122-471X



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Öğretmenlerin Çevrimiçi Ölçme ve Değerlendirmeye Yönelik Öz-Yeterlikleri
Üzerine Bir Saha Araştırması (Eskişehir İli Örneği)¹

Emin ÖZEN², Gökhan KAYIR³

Özet

Enformasyon ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmelerle teknolojinin eğitimdeki rolü, özellikle son yıllarda büyük bir dönüşüm geçirmektedir. COVID-19 pandemisi, doğal afetler ve krizler bu süreci daha da hızlandırarak, çevrimiçi eğitimi ve beraberinde çevrimiçi ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin kullanımını yaygınlaştırmaktadır. Öğretmenler, bu yeni ortamda öğrencilerin akademik başarılarını adil ve etkili bir şekilde değerlendirmek ve efektif öğrenme ortamları sunmak için yeni araçlar ve yöntemler öğrenmek durumunda kalmaktadırlar. Ayrıca, öğretmenlerin etkili, verimli ve çekici çevrimiçi öğrenme ve ölçme değerlendirme ortamları sunabilmelerinin büyük ölçüde kendi öz-yeterliklerine dayandığı düşünülmektedir. Tüm bu ifadeler bağlamında çalışmanın amacını; öğretmenlerin çevrimiçi ölçme ve değerlendirme süreçlerine yönelik öz-yeterlik algılarını belirlemek, çevrimiçi ölçme değerlendirme öz-yeterliklerinin demografik ve teknoloji kullanımına ilişkin değişkenler bağlamında farklılaşma durumlarını ele almak oluşturmaktadır. Çalışma niceliksel yöntemin kesitsel tarama modelinde desenlenmektedir (Büyüköztürk, vd. 2012). Çalışmanın evrenini Eskişehir ili devlet ve özel okullarda görev yapan öğretmenler oluşturmakta olup, örnekleme ise tabakalı örnekleme yöntemi ile her kademedan belirlenen 3 okul türünden yeterli sayıda öğretmenden oluşmaktadır. Çalışmada; Koç, Uzun ve Önal (2022) tarafından geliştirilen “Çevrimiçi Ölçme ve Değerlendirmeye Yönelik Özyeterlik Ölçeği” ve “Kişisel Bilgi Formu” aracılığıyla veri toplanmaktadır. Çalışmanın sonucunda; öğretmenlerin çevrimiçi ölçme ve değerlendirme süreçlerine yönelik öz-yeterliklerinin orta düzeyde olduğunu görülmektedir. Ayrıca katılımcıların çevrimiçi ölçme değerlendirme öz-yeterliklerinin görev yaptıkları okul türü, hizmet yılı, teknoloji kullanım becerisi vb. değişkenlerle farklılaştığı görülmektedir. Tüm bu ifadeler bağlamında; öğretmenlerin çevrimiçi ölçme ve değerlendirme süreçlerine yönelik öz-yeterlik algılarını geliştirmek için daha fazla mesleki gelişim fırsatlarının sunulması gerektiğini düşünülmektedir ve öğretmenlere çevrimiçi araçların etkin kullanımına yönelik rehberlik ve destek sağlanması, öz-yeterliklerini artırmak adına önemli görülmektedir. Ayrıca, çevrimiçi değerlendirme süreçlerinin

² Dr., MEB, eminozen@anadolu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-7026-1503

³ Doç. Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, gokhan.kayir@cbu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-9830-0006



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

daha güvenilir ve geçerli olmasını sağlamak için, öğretmenler arasında deneyim paylaşımının teşvik edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevrimiçi Ölçme Değerlendirme, Eğitimde Ölçme Ve Değerlendirme, Öz-Yeterlik, Çevrimiçi Eğitim

Kaynakça

Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (11. Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.

Koç, A., Uzun, N.B. & Ünaldı Coral, M.N. (2022). Çevrimiçi ölçme ve değerlendirmeye yönelik özyeterlik ölçeğinin geliştirilmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 8 (1), 87-98. DOI: <https://doi.org/10.24289/ijsser.1031155>



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

K-12' de Çoktan Seçmeli Sınav Uygulamaları: Eskişehir İli 10. Sınıf Coğrafya Dersi
Ortak Sınavı

Emin ÖZEN¹, Ali ÇAM², Zeynal ÖZDEMİR³

Özet

Eğitim sistemlerinde sınavlar, öğrencilerin bilgi ve becerilerinin ölçülmesi için önemli bir araç olarak kullanılmaktadır. Türkiye'de K-12 düzeyinde, özellikle lise kademesinde, çoktan seçmeli sınavlar yaygın bir şekilde uygulanmaktadır. Bu sınav türü, özellikle geniş öğrenci gruplarının değerlendirilmesinde pratik çözümler sunmaktadır. Ancak çoktan seçmeli sınavların öğrencilerin derinlemesine öğrenme düzeylerini ölçme kapasitesi konusunda çeşitli eleştiriler bulunmaktadır. Bu çalışmada, Eskişehir ilinde 10. sınıf coğrafya dersi için gerçekleştirilen ortak sınav sonuçlarını ele alarak, bu sonuçların genel bir analizini sunmayı amaçlamaktadır. Ayrıca bu bildiri, Eskişehir ilindeki lise 10. sınıf Coğrafya ortak sınav sonuçlarına dair detaylı bir inceleme sunarak, eğitim sistemimizin güçlü yönlerini ortaya koymayı, zayıf noktalarını belirlemeyi ve gelecekteki eğitim stratejilerine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Çalışma niceliksel yöntemin kesitsel tarama modelinde desenlenmektedir. Kesitsel tarama modeli bir durumu, değişkeni, olguyu aydınlatmak için tek bir seferde veri toplayarak durumun fotoğrafını çekmeyi ve bu fotoğrafı inceleyerek durum, değişkenler ve değişkenler arası ilişkileri ortaya çıkarmayı hedeflemektedir. Eskişehir il genelinde ilgili sınava devlet ve özel okullarda bulunan ve sınava giren 10. sınıf öğrencileri (n=8260) çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. Sınavda 20 çoktan seçmeli soru sorulmuş olup, sınavın ortalaması 8,74 olarak belirlenmiştir. Sınavın medyan değeri 8 olup ortalamaya yakın değer alması ayrıca çarpıklık ve basıklık değerlerinin -1,5 +1,5 aralığında olması veri setinin normal dağılım gösterdiğine işaret etmektedir. Sınavın güçlük değerinin $P = 0,44$ (orta güçlükte) olduğu, ayırtedicilik değerinin $d = 0,55$ (çok yüksek) olduğu ayrıca sınavın güvenirlik değerinin $Kr = 0,81$ (yüksek güvenirlik) olduğu görülmektedir. Öğrencilerin Millî Eğitim Bakanlığı'nın geçme puanı olarak belirlediği 10 doğru (50 puan) dan anlamlı olarak farklılaşma durumunu belirlemek adına tek örneklem t testi yapılmıştır. İlgili analiz sonucuna göre anlamlı derecede negatif yönde farklılaşma ($p = 0,000 < 0,05$) tespit edilmiştir. Tüm bu ifadeler bağlamında; gerçekleştirilen uygulamanın etkili ve verimli olduğu söylenebilir. İl geneli ortak sınav uygulamalarının mevcut durum tespiti ve öğrenme ortamlarının dönütlerle iyileştirilmesi adına yaygınlaştırılması önerilmektedir.

¹ Dr., MEB, eminozen@anadolu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-7026-1503

² MEB, ali.cam@meb.gov.tr

³ MEB, zeynalozdemir@hotmail.com



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Anahtar Kelimeler: Eğitimde Ölçme Değerlendirme, Güvenirlilik, Test Değerlendirme, Güçlük Ve Ayırtedicilik, Çoktan Seçmeli Sınav



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Compound Production in Bilingual Children and Adults ¹

Zafer AYTEKİN², Vasfiye GEÇKİN³

Abstract

Compounds like morning routine are common word chunks in daily life. Their productivity suggests that producing compounds involves more than simply accessing dictionary lists. One way to study compound learning is by examining semantic transparency, which refers to how much a word's meaning can be inferred from its parts. This study focuses on the role of semantic transparency in compound production in first (L1) and second language (L2) use by Turkish-English bilingual children and adults. Turkish children and adults were tested on compound formation in Turkish (L1) and English (L2) using an experimental task. The items included ten semantically transparent compounds (e.g., bedroom), where both morphemes contributed to the meaning, ten semi-transparent compounds (e.g., cupcake), where only one morpheme was related to the meaning, and ten opaque compounds (e.g., deadline), where neither morpheme clearly related to the meaning. Previous research suggests that Turkish-speaking children find semantically transparent compounds easier to understand, while adults process compounds with clear morphological relationships faster. However, no study has compared compound production in L1 and L2 between children and adults, which the study fills the gap. Fifty Turkish-English bilingual children (aged 10) and fifty advanced-level English-speaking adults (aged 22) participated. They were asked to produce a word based on pictures shown in a PowerPoint slideshow. We run a binary logistic regression, using language (Turkish vs. English), group (child vs. adult), and semantic transparency (transparent, semi-transparent, opaque) as independent variables, and response accuracy (accurate vs. inaccurate) as the dependent variable. The results indicated that language [$\beta=.70$, $SE=.06$, $Wald=132$, $p<.001$], condition [$\beta=.68$, $SE=.07$, $Wald=80.5$, $p<.001$], and group [$\beta=1.58$, $SE=.06$, $Wald=611$, $p<.001$] were strong predictors of compound production. Children performed best with semi-transparent compounds in Turkish (87%) and English (48%), while adults showed over 85% accuracy in Turkish (94%) and English (85%). Semi-transparent compounds were produced more accurately, followed by transparent and

¹ This study was financially supported by the Scientific and Technological Research Council of Turkey (TÜBİTAK) under 2209A - A research support program for undergraduate students. Project No: 1919B012215597.

² Izmir Democracy University, zaferaytekin18@gmail.com ORCID ID: 0009-0004-9879-3762

³ Asst. Prof. Dr., Izmir Democracy University, vgeckin@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-8532-8627



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

opaque compounds in Turkish for both groups. Opaque compound production was the most difficult for children (56%) and adults (80%). Adults performed similarly across all conditions in English, while children were more accurate with semi-transparent compounds than with transparent or opaque compounds. These findings offer insights into how semantic transparency affects compound production, highlighting differences and similarities in production strategies between children and adults in both L1 and L2.*

Keywords: Second language child and adult learners, compound productions, Turkish, English

References

- El-Bialy, R., Gagné, C. L., & Spalding, T. L. (2013). Processing of English compounds is sensitive to the constituents' semantic transparency. *The Mental Lexicon*, 8(1), 75–95. <https://doi.org/10.1075/ml.8.1.04elb>
- Libben, G., Gibson, M., Yoon, Y. B., & Sandra, D. (2003). Compound fracture: The role of semantic transparency and morphological headedness. *Brain and Language*, 84(1), 50–64. [https://doi.org/10.1016/S0093-934X\(02\)00520-5](https://doi.org/10.1016/S0093-934X(02)00520-5)
- Pinker, S. (1999). *Words and rules: The ingredients of language*. Basic Books.
- Uygun, S. (2016). The processing of compounds in adult second language learners of English and Turkish. *Unpublished PhD Dissertation Submitted to Yeditepe University*.
- Uygun, S., & Gürel, A. (2017). Compound processing in second language acquisition of English. *Journal of the European Second Language Association*, 1(1), 90–101. <https://doi.org/10.22599/jesla.21>
- Vannest, J., Polk, T. A., & Lewis, R. L. (2005). Dual-route processing of complex words: New fMRI evidence from derivational suffixation. *Cognitive, Affective, & Behavioral Neuroscience*, 5(1), 67–76. <https://doi.org/10.3758/CABN.5.1.67>



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Sosyal Bilgiler Alanında Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Üzerine Yapılan
Tezlerin Değerlendirilmesi**

Melis AKAY ŞAHİN¹

Özet

Bu çalışma, Türkiye’deki sosyal bilgiler alanında toplumsal cinsiyet ve/veya kadın çalışmaları üzerine yapılan yüksek lisans-doktora tezlerinin genel özelliklerini ortaya koymayı hedeflediğinden bir içerik analizi çalışmasıdır. Çalışma, 2008-2023 yılları arasında 21 üniversitede yapılan 33 tezi kapsamaktadır. Çalışmaya ilişkin veriler, “sosyal bilgiler” ile “toplumsal cinsiyet veya kadın” başlıklı tezlerden oluşmaktadır. Bu tezlerin yıllara göre dağılımı, üniversitelere göre dağılımı, araştırmacı ve danışman özelliklerine göre dağılımı, araştırma yöntemlerine göre dağılımı, genel amaçlarının dağılımı, sonuçları ve önerileri incelenmiştir. Çalışmada ortaya çıkan sonuçlardan bazıları şu şekildedir: Türkiye’de sosyal bilgiler alanında toplumsal cinsiyet ve/veya kadın çalışmaları üzerine yapılan tezlerin gün geçtikçe arttığı ve çoğunlukla yüksek lisans tezlerinden üretildiği saptanmıştır. Tezlerin üniversitelere göre dağılımı açısından en fazla tezin Gazi ve Sinop Üniversitelerinde yapıldığı belirlenmiştir. Araştırma yöntemlerine göre dağılımı açısından da en çok nitel yöntemin kullanıldığı tespit edilmiştir. Tezlerin genel amaçlarının genellikle ders kitabı incelemeleri olduğu görülmüştür. Bu durumda derslerde uygulamaya dönük tezlerin azlığı dikkat çekmektedir. Tezlerin sonuçları ise çoğunlukla benzerlik taşımaktadır. Tezlerdeki ders kitabı incelemelerinde kadın-erkek arasında cinsiyet eşitsizliği ve ayrımcılıklar olduğu; ders kitaplarındaki temsillerin çoğunlukla geleneksel rollerde sunulduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca tezleri yazan kadın araştırmacıların, erkek araştırmacılara göre sayı olarak fazla olduğu, ancak danışmanların daha çok erkek olduğu söylenebilir. Bu çalışma, gelecekteki araştırmacıları sosyal bilgiler alanında toplumsal cinsiyet ve/veya kadın çalışmaları açısından özgün konulara yönlendirmesi ve benzer konularda yığılma olmasını engellemesi açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Toplumsal Cinsiyet, Kadın Çalışmaları, Yüksek Lisans Tezleri, Doktora Tezleri

¹ Dr., mell.1925@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0003-3060-3534



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Reading Ambiguous Sentences in a Second Language: A Comparison of Children and Adults and Implications for Second Language Classrooms¹

Ebru KIZILTAŞ², Vasfiye GEÇKİN³

Abstract

Reading in a second language (L2) is a complex process that involves decoding semantic, orthographic, and phonological information. Research suggests that children struggling with reading in primary school continue to face challenges throughout school years. Reading becomes more complex when L2 readers encounter potentially ambiguous sentences such as “While Dora paddled the canoe drifted to the ocean”. At first glance, readers interpret the sentence as “Dora paddled the canoe” in the absence of a disambiguating comma. When new information is fed in, the learner is required to revise her initial interpretation. One explanation for initial misinterpretation is that L2 readers often rely on shallow and superficial representations in sentences with ambiguity and may not engage in a detailed analysis. This study investigated whether Turkish children (n=47) and adults (n=59) learning English as an L2 engage in reanalysis when processing sentences with structural ambiguity. After completing a demographic questionnaire and a fluency test, the participants took part in a self-paced reading task with trial items (n=11), a set of ambiguous sentences (n=40), and a set of control sentences disambiguated by a comma (n=40). Reading reaction times were measured using SuperLab6. To determine whether reanalysis took place, a comprehension question such as “Did Dora paddle the canoe?” was asked after each item. “Yes” responses indicated lingering initial misinterpretation while a “No” showed a potential reanalysis. Notably, while the children took longer to read “drifted” (i.e., the disambiguating region), the reaction times assigned to “to the ocean” (i.e., the post disambiguating region) were similar for both groups. Accuracy rates were above chance level in the ambiguous condition (72% for adults, 76% for children). As a result, rather than shallow processing, both groups tended to reanalyse their initial misinterpretations. The findings highlight the importance of early reading intervention and ongoing support in reading development.

Keywords: L2 Sentence Processing, Reading In L2, Syntactic Ambiguity

¹ This research study was carried out as part of an MA thesis study that was supported financially by the Scientific and Technological Research Council of Türkiye (TÜBİTAK) under 2210-A Scholarship program for domestic MA studies and Izmir Demokrasi University Scientific Research Projects (BAP) with a project number (EĞF/2301).

² Izmir Demokrasi University, ebrukavi26@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-1275-9327

³ Asst. Prof. Dr., Izmir Demokrasi University, vgeckin@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-8532-8627



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Ortaokul Öğrencilerinin “Antik Dönemde Çocuk Olmak” Temalı Etkinlikler ile
Tarihsel Empati Düzeylerinin İncelenmesi**

Eda ŞAHİN¹, Ahmet DURMAZ²

Özet

Bu çalışmada Sosyal Bilgiler dersinde ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin etkinlikler yoluyla tarihsel empati düzeylerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda öğrencilere antik dönemdeki çocukların eğitim ve sosyal yaşamlarına ilişkin bilgilerin olduğu tarihsel kanıtlar sunulmuş ve tarihsel empati etkinlikleri gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu bir devlet okulunda öğrenim gören 20 kişilik mevcudu olan 7. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Nitel araştırma yönteminin tercih edildiği bu çalışmanın araştırma deseni durum çalışmasıdır. Araştırmanın veri toplama araçlarını birincil ve ikincil tarihsel kaynakların yer aldığı etkinlik kâğıtları oluşturmaktadır. Veriler betimsel analiz tekniğine uygun bir şekilde öğrencilerin tarihsel empatiyi öğrenme seviyeleri dikkate alınarak çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre öğrencilerin birçoğunun özellikle klişe genellemeler ve günlük empati düzeyinde kalmış oldukları dolayısıyla düşük düzeylerde bulundukları belirlenmiştir. Az sayıda öğrencinin aptal geçmiş, sınırlı tarihsel empati ve bağlama uygun tarihsel empati düzeyinde olduğu görülmüştür. Buna göre öğrenciler antik dönemdeki bir çocuğun ve onunla ilişkili tarihsel karakterlerin davranışlarını, duygu ve düşüncelerini basmakalıp bilgilere dayanarak açıklama yoluna gitmişler, olayları bugünün bakış açısı ile değerlendirmişlerdir. Araştırma bulgularına göre az sayıda öğrenci sınırlı tarihsel empati ve bağlama uygun tarihsel empati düzeyindedir. Tarihsel empati becerisine sahip öğrenciler o dönemdeki kişilerin yaşadıklarını ve yapmış olduklarını her yönüyle kapsamlı olarak değerlendirebilmiş, kendilerine sunulan tarihsel kanıtları da kullanarak farklı açıklamalar getirebilmişlerdir. Olayları dönemin koşullarını da göz önünde bulundurarak düşünmeye ve anlamaya çalışmış, geçmişin değerlerinin günümüzdeki değerlerden farklı olduğu bilincine varmışlardır. Bu sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda okullarda öğrencilerin tarihsel empati becerilerini geliştirmeye yönelik çalışmalar gerçekleştirilmesi önerilmektedir. Bunun yanı sıra farklı sınıf düzeyleri ve farklı katılımcılar ile araştırmalar gerçekleştirilerek karşılaştırmalı bir çalışma yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Antik Dönem, Tarihsel Empati, Empati Etkinlikleri

¹ Doktora Öğrencisi, Sinop Üniversitesi, Yakınçağ Tarihi, edaaytekin@outlook.com, ORCID ID: 0000-0002-0585-3817

² Doç. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, ahmtmrnz50@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-9744-2547



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**STEM ile Geleceğe Bakış: Disiplinler Arası Etkileşim-II Projesinin STEM Alanlarına
Yönelik İlgiye Etkisi¹**

İrem ÜÇÜNCÜOĞLU², Esra BOZKURT ALTAN³, Nurhan ÖZTÜRK⁴

Özet

Okul dışı öğrenme ortamlarında fen, teknoloji, mühendislik ve matematik disiplinlerinin bütünleşik olarak ele alındığı STEM eğitime yönelik uygulamalara yer verilmesine alan vurgulanmaktadır. Bu çalışmada, TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları Programı kapsamında geliştirilen “STEM ile Geleceğe Bakış: Disiplinler Arası Etkileşim-II” projesinin okul dışı öğrenme ortamı olarak sunulması ve katılımcıların STEM alanlarına yönelik ilgilerinin gelişimine etkisi incelenmiştir. Araştırma nitel araştırma metodolojisi ile yürütülmüştür. Araştırmanın deseni durum çalışmasıdır. Projeye Orta Karadeniz’de bir il merkezinde öğrenim gören 48 ortaokul öğrencisi katılım sağlamıştır. Proje ile ilgili tanıtımlar il merkezindeki ortaokullara yapılmıştır. Çalışma grubu, amaçlı örnekleme yönteminden ölçüt örnekleme yöntemi esas alınarak belirlenmiştir. Ölçüt olarak öğrencilerin (i) Sinop İl Merkezi’nde ve Merkez’e bağlı köylerde öğrenim görmeleri, (ii) 6. veya 7.sınıfı tamamlamış olmaları, (iii) projeye gönüllü katılım göstermeleri beklenmiştir. Araştırmanın çalışma grubu bu ölçütleri sağlayan katılımcılar arasından seçilme şansını eşit kılmak amacıyla basit tesadüfi örnekleme tekniğine uygun olarak seçilmiş 48 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri yazışma ve görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Veri kaynaklarını araştırmacılar tarafından hazırlanan STEM Bilgi Formu ve Odak Grup Görüşme oluşturmaktadır. Veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Proje kapsamında fen, teknoloji, mühendislik ve matematik disiplinlerinin bütüncül olarak ele alındığı 22 etkinlik ile spor etkinliği uygulanmıştır. Etkinlikler toplam 6 gün, 48 ders saati

¹ Bu çalışma “STEM ile Geleceğe Bakış: Disiplinler Arası Etkileşim-II” başlıklı 4004 kodlu TÜBİTAK projesinden üretilmiştir.

² Öğr. Gör., Sinop Üniversitesi, i.ucuncuoglu@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-3261-4106

³ Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, nurhanozturk@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-5592-1726

⁴ Doç. Dr. inop Üniversitesi, esrabozkurt@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-8624-3609



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

süresince gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgulara öğrencilerin proje öncesinde STEM alanlarına ilişkin bilgilerinin kısıtlı olduğu ve az sayıda öğrencinin meslek seçiminde STEM alanlarında kariyer tercihi yaptığı görülmektedir. Proje sonrasında ise öğrencilerin STEM alanlarına yönelik ilgilerinin arttığı ve bu alanlarda meslek seçimine yöneldikleri görülmektedir. Öğrenciler ayrıca projenin yaratıcılık, problem çözme, işbirliği gibi becerilerinin gelişimine katkı sağladığı yönünde görüş bildirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: STEM Eğitimi, Okul Dışı Ortamları, TÜBİTAK, Bilim Okulları



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Temel Besin Öğeleri Hakkındaki Bilgi
Düzeyleri: Sinop Üniversitesi Örneği

Tuba AKAR¹ Yeşim KOÇ²

Özet

Bu çalışma okul öncesi öğretmen adaylarının temel besin öğeleri hakkındaki bilgi düzeylerini araştırmak amacıyla yapıldı. Çalışmanın örneklemini 2017-2018 yılında Sinop Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi öğretmenli ABD’nda öğrenim gören 70 öğrenci oluşturmaktadır. Öğretmen adaylarına 15 açık uçlu sorudan oluşan temel besin maddeleriyle ilgili tarama araştırma yöntemi uygulanmıştır ve çalışmanın sonucu betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Verilen cevapların yüzde ve frekans oranları hesaplanarak öğretmen adaylarının verdikleri yanıtlar kodlanarak içerik analizi yapılmıştır. Öğretmen adaylarına yöneltilen sorulara bakıldığında en çok doğru yanıt verilen soru % 64,2 ile proteinlerin yapı taşının aminoasit olması, en az doğru yanıt verilen soru ise % 2,8 ile ‘antioksidan nedir?’ sorusu olmuştur. Yine öğretmen adaylarına yöneltilen sorulardan en fazla doğru yanıt verilen ikinci soru ise ‘vücutta ilk başvuru enerji kaynağı nedir?’ sorusuna verilen karbonhidrat dönütü olmuştur (%61,4). Ayrıca öğretmen adaylarına yöneltilen sorulardan besin maddelerinin sınıflandırılması ile ilgili olarak ulaşılan bulgu sonucu en çok akla gelen madde ‘karbonhidrat’ besin ögesi olurken (%57.1), en az yanıt alınan besin ögesi ise protein olmuştur (%17.1). Öğretmen adaylarının bazı genel bilgilere sahip oldukları ancak ayrıntılı olarak sorulan besin maddelerin göreviyle ilgili sorularda ve bazı önemli terimlerin kullanımında bilgi yetersizliklerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Beslenme konusunun tüm ilgili ABD’nda daha kapsamlı derslerle desteklenmesi (örneğin seçmeli derslerle önerilmesi vb.), uygulamada olan eğitim programlarının öğretmen adaylarının yeterliliklerini yükseltici şekilde güncellenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Öğretmen Adayları, Besin Öğeleri, Beslenme Okuryazarlığı, Beslenme Bilgi Düzeyi, Beslenme Farkındalığı

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Sinop Üniversitesi Eğitim Fakültesi, tubaakar80@gmail.com, ORCID ID:0000-0002-2868-3558.

² Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, ykoc@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-7125-2561.



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

21. Yüzyıl Becerileri Bağlamında 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı

Aysun EROĞLU¹

Özet

Bu çalışmanın amacı 21. yüzyıl becerileri bağlamında 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nı incelemektir. Bu amaca bağlı olarak bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı (5, 6, 7, ve 8. Sınıflar) oluşturmakta ve çalışma bu programın tamamını kapsamaktadır. Çalışma grubuna ait veriyi oluşturan 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı, Millî Eğitim Bakanlığı'nın kamuya açık olan web sitesinden alınmıştır. Böylece çalışma verileri elde edilmiştir. Ayrıca, canlılarla yürütülen bir çalışma olmayıp kamuya açık dokümanlarla yürütülen bir çalışma olduğundan etik kurul kararı gerektirmemektedir. Çalışma verileri analiz edilirken P21 (Partnership for 21st Century Learning) sınıflaması kullanıldığından betimsel analiz tercih edilmiştir. Buna göre 21. yüzyıl becerileri 3 ana kategori ve bunların altında da 12 alt kategori bulunmaktadır: Öğrenme ve yenilik becerileri (yaratıcılık ve yenilik, eleştirel düşünme ve problem çözme, iletişim, iş birliği), bilgi, medya ve teknoloji becerileri (bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, bilgi ve iletişim teknolojileri - BİT okuryazarlığı) ile yaşam ve kariyer becerileri (esneklik ve uyum, girişim ve öz yönetim, sosyal ve kültürler arası beceriler, üretkenlik ve hesap verilebilirlik, liderlik ve sorumluluk). Araştırma sonucunda 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın 21. yüzyılda yaşayan 21. yüzyıl çocuklarının 21. yüzyıl becerilerini geliştirmeyi hedefleyen bir program hazırlanmaya çalışıldığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı, 21. Yüzyıl Becerileri, Nitel Araştırma, Betimsel Analiz.

¹ Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, aeroglu@sinop.edu.tr / 24aysun@gmail.com ORCID ID: 10000-0003-1047-8748



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Öğretmen Adaylarına Katkıları Yönünden sanat Eğitimi Dersinin
Değerlendirilmesi

K. Ceren DEMİRALP¹

Özet

Sanat yaşayan bir canlı gibi her yüzyıl gelişerek insanlık var oldukça varlığını Yeniliği her geçen zamanda en yakın takipte daha ilerisini hayal ederek topluma ışık tutmaya devam edecektir. Sanatçı da her zaman toplumun ilerisinde düşünüp sezgisiyle düşünecek toplum için üretecektir. Sanat insanlığa ışık tutarak nasıl ihtiyaçlardan kaynaklandıysa, sanat eğitimi de değişen şartların ortaya çıkardığı ihtiyaçları karşılamaya yönelik geliştirdi. Günümüzde okul öncesi eğitimle başlayarak tüm eğitim kademelerinde ve yaygın eğitimle toplumun tüm kesimlerine dönük programlanan sanat dersleri çağdaş bir toplumu amaçlamaktadır. Sanat eğitimi insanı tüm yönleriyle eğitir. Doğru görebilen, varlığı doğru algılayabilen, analitik düşünebilen, sorgulayabilen, geleneksel olanın dar kalıplarından kurtularak gelişmeye dönük davranışlar ve yeni biçimler üretebilen, toplumların gelişmesine önemli katkılar veren bireylerin yetişmesi sanat eğitimiyle mümkündür. Bu çalışmada; Sinop Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği ve okul öncesi öğrencilerinin nitelikli temel sanat eğitimi sonrasında, sanat alanı ile ilgili yeterli bilgi ve beceri kazanmaları, estetik olanla olmayanı ayırt etmeleri, sanat eseri olanla olmayan arasındaki farkı değerlendirmeleri, sanata yönelik olumlu tutum takınmaları konusu işlenmiştir. Bilgi ve beceri kazandırma hususunda temel sanat eğitimi verilerek ışık gölge, sıklık- seyreklik espas eşitsizliği, armoni gibi çalışmalarla ön hazırlık kazandırılmıştır. Daha sonra kolaj tekniği kullanılarak yeni bir bütün oluşturmaları sağlanmıştır. Bunun paralelinde yüceltme ve takdir yöntemleriyle özgüven oluşturmaları sağlanmış ve öz yeterlilik sağlanarak ben yapabilirim duygusu geliştirilmiştir. Bu aşamada meydana gelen oluşumun sadece kolaj olduğu ve biriciklik kavramının öğrenciye uygun bir dille anlatılması sağlanmıştır. Nihayetinde öğrencilerinin Şüphesiz ki tüm bunların sonunda kazanacakları estetik zevk ve estetik düşünüş hatta etkinlik fikri ile öğretmede de başarılı olacaklardır. Bu eğitimin sonunda halka açık resim sergisi düzenleyerek bu resmi ben yaptım özgüveni duyarak sergi atmosfer ortamı sağlanmıştır. Hassas yaklaşıldığında gizli yeteneklerin ortaya çıkarılmasında öncelikle biriciklik durumunun etkin olacağı öngörülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sanat Eğitimi, Kolaj Tekniği, Özgünlük, Öğretmen Adayları

Kaynakça

¹ Öğr. Gör., Sinop Üniversitesi, cerendemiralp1971@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-6471-1168



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Fisher, E., Sanatın Gerekliliği, Çev. Burç Evrim. Özgür Yay. İst. 1974.

1.İnce, Özdemir, Şiir ve Gerçeklik, İmge Yayınları, 4. Baskı

2.Arslan, Nihayet, Türk Romanlarının Oluşumu: Dış gerçeklik Açısından İnceleme, Phonixyayınevi
3.baskı

3.Kirişoğlu, Olcay Tekin, Sanatta Eğitim Görmek ve Yaratmak, PegemYayıncılık, 2. Baskı

Balcı, Yusuf Baytekin, Temel Sanat Eğitimi, Ya-Payayınları, 2. Baskı



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Üstbilişsel Bilgi Yapılarının
İncelenmesi: Dikdörtgende Alan Örneği¹**

Ayşe Berra ÖZDAMAR², Pınar KILIÇ³

Özet

Bir öğretmen adayının kendi öğretim pratiklerinin verimliliğini artırmak ve karşılaştığı güçlüklerin üstesinden gelebilmek için nasıl ve neden sorularını kendisine sorabiliyorsa, bu durum üstbilişsel farkındalığa sahip olduğunu gösterir. Ancak, öğretmen adaylarının mesleğe başladıklarında öğretimlerini etkili bir şekilde yerine getirebilmeleri ve geliştirebilmeleri için bu bilgilerinin farkında olmaları gerekir. Üstbiliş, bilişsel süreçlerin yanı sıra eğitim ve öğretimde önemli rol oynayan bir diğer etkidir. Üstbiliş, üstbilişsel deneyim ve üstbilişsel bilgi olmak üzere iki bileşene ayrılır. Literatürü incelediğimizde öğretmen ve öğretmen adaylarının daha çok üstbilişsel deneyimlerine odaklanıldığını, üstbilişsel bilgi yapılarını inceleyen sınırlı sayıda araştırma olduğu dikkati çeker. Bu nedenle yürütülen bu çalışmada, ilköğretim matematik öğretmeni adaylarının dikdörtgende alan konusu öğretimi özelinde, Öğretmenlik Uygulaması dersleri kapsamında staj okullarında gerçekleştirdikleri öğretimlerine yönelik üstbilişsel bilgilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Bu doğrultuda matematik öğretmeni adaylarının uygulama derslerinde sergiledikleri ve öğretimleri sırasında ortaya koydukları üstbilişsel bilgilerinin incelenmesine odaklanılmıştır. Amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilen ve bir devlet üniversitesinde 4. Sınıfta öğrenimini sürdüren dört matematik öğretmen adayı ile çalışılmıştır. Veriler öğretmen adayları ile gerçekleştirilen bire-bir yarı yapılandırılmış görüşmeler, ders planları ve dikdörtgende alan konusunun öğretimini içeren ders gözlemleri yoluyla toplanmıştır. Ders planları, gözlem ve görüşmeler sonucunda elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Verilerden elde edilen bulgular doğrultusunda matematik öğretmeni adaylarının dikdörtgende alan öğretimleri hakkında üstbilişsel bilgilerine yönelik, alan bilgisi, öğrenci bilgisi, öğretim amaç ve hedefleri, öğretim programı bilgisi, öğretmen kimliği hakkında bilgilerinin farkındalığına sahip oldukları gözlenmiştir. Çalışma sonucunda öğretmen adaylarının üstbilişsel bilgi yapılarının, matematik öğretmeni üstbilişsel bilgi çerçeveleri ile ilişkili olduğu ancak daha sınırlı bilgi yapılarının ortaya çıktığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Üstbilişsel Bilgi, Öğretmen Bilgisi, Dikdörtgende Alan, Matematik Öğretimi

¹ Bu çalışma 2209-A TÜBİTAK projesinden üretilmiştir.

² Süleyman Demirel Üniversitesi, ayseberraozdamar@gmail.com , ORCID ID: 0009-0003-1345-9777

³ Arş. Gör. Dr., Sinop Üniversitesi, puzun@sinop.edu.tr , ORCID ID: 0000-0002-0898-5209



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Exploring L2 Grit Levels of Turkish High School Students

Burhan KARA¹, Dilşah KALAY²

Abstract

This study investigates the levels of L2 grit among Turkish high school students, focusing on their perseverance and passion for second language learning. Drawing on the concept of grit, defined as the sustained effort and enthusiasm toward long-term goals, this research aims to explore the relationship between students' grade levels and their L2 grit. A sample of 243 high school students (77 male, 166 female) from Kütahya, Turkey, completed the L2 Grit Scale (Teimouri et al., 2020). Descriptive statistics revealed that students generally exhibited moderate levels of L2 grit, with higher persistence and self-confidence in certain areas. However, some domains showed lower grit, suggesting challenges related to external factors like practice opportunities and resources. A one-way ANOVA test indicated no significant differences in grit levels across grade levels, suggesting that L2 grit remains consistent throughout high school. The findings emphasize the importance of fostering L2 grit through effective teaching practices and supportive learning environments.

Keywords: Grit, High School, SLA

¹ Dumlupınar University, bukara@gmail.com, ORCID ID: 0009-0002-7469-4722

² Doç. Dr., Dumlupınar University, dilsah.kalay@dpu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-0681-3179



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Professional Identity Formation of Pre-service English Language Teachers:
Challenges and Needs¹**

Ceren ŞEN², Sibel SÖĞÜT³

Abstract

This study aims to examine the experiences, challenges, and needs of pre-service English teachers in forming a professional identity throughout their initial teacher training processes. This research documents how pre-service English language teachers conceptualize the role of a mentor teacher, teacher trainer, and school administration in their professional identity development. Within the scope of the study, a total of 20 pre-service English teachers participated in the data collection process. Qualitative data was collected through narrative reports and open-ended questions reflecting the lived experiences of English teacher candidates using phenomenological research design. The responses revealed from both data collection sources play a complementary role in the provision of a holistic picture. To analyze the data, the inductive qualitative data analysis approach and stages suggested by Strauss and Corbin (1998) and Creswell and Poth (2018) are adopted. The findings showed differing perspectives including their challenges, useful experiences, suggestions for improvement, and several underlying contextual factors influencing their teacher identity. Specifically, the results revealed that pre-service teachers were critical of the teacher trainers due to their harsh and destructive criticisms when providing feedback and guidance. They highlighted the widening gap between the content of the initial teacher training courses and teaching practice at schools. They noted their challenges in managing the classroom, interacting with students, and adapting to different approaches and teaching styles of mentor teachers throughout the teaching practicum. They suggested the need for performing more teaching practice-oriented tasks that include observing role models, effective lesson planning and task design, and classroom management strategies. This study provides insights and pedagogical perspectives into self-reflection and awareness of the impact of undergraduate-level courses, the teaching practicum process, and the schooling context in the formation and development of a professional identity.

Keywords: Pre-Service English Language Teachers; Professional Identity Development; Teacher Training

¹ This study is a part of the research project funded by 2209-A University Students Research Projects Support Program (Project No: 1919B012326285)

² Sinop University, senceren2003@gmail.com

³ Dr. Öğr. Üyesi, Sinop University, ssogut@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-3395-7445



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

References

Creswell, J. W., & Poth, C. N. (2018). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (4th ed.). Sage Publications.

Strauss, A., & Corbin, J. (1998). *Basics of qualitative research* (2nd ed.). Sage Publications.



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Lise Öğrencilerinin Dil Bölümü Tercihlerinde Rol Oynayan Etmenlerin
İncelenmesi¹**

Beril İrem KALKIŞIM², İsmail YAMAN³

Özet

Bu çalışmanın amacı; lise öğrencilerinin 10. sınıf sonunda yaptıkları bölüm seçiminde “dil” bölümünü tercih etmelerinde role sahip olan etmenlerin neler olduğunu incelemektir. Araştırma kapsamında, 2023-2024 eğitim öğretim yılının II. yarısında Trabzon ilinde 12. sınıf 12 dil öğrencisi ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir; öğrenciler rastgele seçilmiştir. Dil bölümünü seçmelerinin sebeplerini tespit etmek adına veri toplamak için gerçekleştirilen görüşmelerde her bir öğrenciye, araştırmacılar tarafından oluşturulmuş 12 temel soru yöneltilmiştir. Bu sorular, öğrencilerin dil bölümü seçmelerinde; ilgi, gelir, hayallerindeki meslekler, ders başarısı, çevre etkisi, toplumdaki dil öğrencisi imajı, dersine girmiş İngilizce öğretmenleri, yurt dışı hayalleri gibi etmenlerin etkilerinin olup olmadığını tespit etmek ve bu bölümü seçmelerinin ana sebeplerini incelemeye yönelik sorulardır. Yapılan bu çalışma nitel araştırma niteliğinde olup elde edilen veriler MAXQDA 2020 programı ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda ise; İngilizceye olan ilginin, iyi gelir düşüncesinin, hayal edilen mesleklerin, ders sınav notlarının, çevre tavsiyelerinin, dersine girmiş İngilizce öğretmenlerinin ve yurt dışı hayallerinin dil bölümü seçmelerine etkisi olduğu tespit edilmişken dil bölümü öğrencilerinin toplumdaki imajının bir etkisi olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Dil Bölümü, Lisede Bölüm Seçimi, Dil Bölümü Seçme Sebepleri

² Beril İrem KALKIŞIM, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, berilkalkisim@gmail.com, ORCID ID: 0009-0000-8556-8161.

³ Doç. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, ismail.yaman@omu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-1323-4909.



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Lisans Öğrencilerinin Akademik Öz Disiplin Algıları ve Sessiz İstifa Düzeyleri
Arasındaki İlişki

İsmail EROL¹, Semih ÇAYAK², İsmail KARSANTIK³

Özet

Bu araştırmanın amacı lisans öğrencilerinin akademik öz disiplin algıları ve sessiz istifa düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırma Tekirdağ ve İstanbul illerinde yükseköğrenim kurumlarında eğitimlerine devam eden 312 öğrenci ile yürütülmüştür. İlişkisel tarama modelinde tasarlanan araştırmada veri toplama aracı olarak Şal (2022) tarafından geliştirilen ve Türkçe'ye Erduran Tekin & Şal (2023) tarafından uyarlanan "Akademik Öz Disiplin Ölçeği" ile Savaş ve Turan (2023) tarafından geliştirilen "Sessiz İstifa Ölçeği" ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda üniversite öğrencilerinin akademik öz disiplin düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu, sessiz istifa düzeylerinin ise orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca lisans öğrencilerinin akademik öz disiplin ile sessiz istifa düzeyleri arasında negatif yönlü, orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Yapılan regresyon analizi sonucunda ise lisans öğrencilerinin akademik öz disiplin algılarının sessiz istifa düzeyleri için anlamlı bir yordayıcı olduğu görülmüştür. Lisans öğrencilerinin sessiz istifa düzeylerinin akademik öz disiplin bağlamında incelenmesi çalışmayı ilgili literatürdeki diğer çalışmalardan farklılaştırmaktadır. Akademik öz disiplin algısı ile sessiz istifa arasındaki ilişki çok yönlüdür. Yüksek düzeyde akademik öz disiplin, iş memnuniyetini ve profesyonel kimliği artırarak sessiz istifa olasılığını azaltabilir. Diğer yandan, bireylere destek verilmemesi ve yüksek düzeyde tükenmişlik de kendini koruma biçimi olarak sessiz istifaya yol açabilmektedir. Yükseköğretim kurumları bu dinamikleri tanımalı ve sessiz istifa ile ilişkili riskleri azaltmak için öğrenci memnuniyetini ve desteğini teşvik eden stratejiler uygulamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Akademik Öz Disiplin, Sessiz İstifa, Yükseköğretim, Lisans

Kaynakça

Tekin, Ö. E., & Şal, F. (2023). Akademik öz disiplin ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 12(4), 942-953.

Sal, F. (2022). Development of an academic self-discipline questionnaire for university students. *Pedagogical Perspective*, 1(2), 76-88.

Savaş, B. Ç., & Turan, M. (2023). Sessiz istifa ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *The Online Journal of Recreation and Sports*, 12(3), 442-453.

¹ Öğr. Gör. Dr. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, ismailerol@nku.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-8531-6001

² Doç. Dr., Marmara Üniversitesi, semihcayak@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-4360-4288

³ Doç. Dr., Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, ismailkarsantik@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-0279-7397



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

STEM Eğitime Yönelik Etkinlik Uygulaması: Bitkilerin Enerjisi "Biyokütle"¹

Şule ERKAN², Emine KAHRAMAN³

Özet

Bu araştırmanın amacı; ortaokul yedinci sınıf öğrencileriyle Seçmeli Bilim Uygulamaları dersi kapsamında "Bitkilerin Enerjisi "Biyokütle"" STEM etkinliği uygulamasının öğrencilerin fene yönelik sorgulayıcı öğrenme becerileri algısı ve STEM'e yönelik tutumları araştırılmaktır. Bununla birlikte, öğrencilerin uygulama sürecine yönelik görüşleri ve araştırmacı gözlemleri de incelenmiştir. Etkinlik uygulamasında öğrencilerle "biyoenerji" kavramına dikkat çekilmesinin yanında, bu konunun STEM alanlarına entegrasyonu sağlanmıştır. STEM etkinliği uygulama sürecinde öğrencilerin karşılarına çıkan sorunları çözme ve karar verme becerileri biyokütle konusu bağlamında incelenmiştir. Araştırmada karma yöntem desenlerinden iç içe deseni kullanılmıştır. Araştırma kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir ortaokulda öğrenim gören toplam 55 (27 deney, 28 kontrol) yedinci sınıf öğrencisinden veriler toplanmıştır. Araştırmanın nitel boyutunda amaçlı örnekleme yöntemi, nicel boyutunda kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bitkilerin Enerjisi "Biyokütle" adlı STEM etkinliği uygulama öncesinde 5E modeli bağlamında Bilim Uygulamaları dersine göre uyarlanmıştır. Uyarlanan etkinlikler sekiz hafta boyunca öğrencilerle birlikte gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nicel veriler için "Fene Yönelik Sorgulayıcı Öğrenme Becerileri Algısı Ölçeği" ve "STEM Yönelik Tutum Ölçeği"nden toplanmıştır. STEM etkinliğinin uygulanması sonrasında öğrencilerden görüş alınmış olup, uygulama sürecinin tamamında gözlem yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen nicel veriler bağımlı gruplar için t-testiyle, nitel veriler ise betimsel analiz ile çözümlenmiştir. Araştırmada STEM etkinliklerinin uygulandığı deney grubu öğrencilerinden nitel yöntemlerden elde edilen bulgulara; etkinliklerin olumlu yönleri, etkinliklerin olumsuz veya zorlayıcı yönleri, uygulama sürecinin katkıları, ürünlerin günlük hayatla ilişkisi, STEM etkinliklerini diğer derslerde yapılan etkinliklerle karşılaştırılması temaları olmak üzere beş temada incelenmiştir. Araştırmada deney ve kontrol grubu öğrencileri fene yönelik sorgulayıcı öğrenme becerileri ile STEM'e yönelik tutumları karşılaştırıldığında, iki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı bulunmuştur. Bununla birlikte elde edilen nitel verilerde öğrencilerin etkinlikleri merakla, keyifle ve heyecanla yaptıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğrenciler konunun güncel ve dikkat çekici olmasının yanında yeni bilgiler öğrenerek farkındalıklarının arttığını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Fen Eğitimi, STEM Eğitimi, Biyokütle, Sürdürülebilirlik

¹ Bu çalışma 2209-A TÜBİTAK projesi kapsamında gerçekleştirilmiştir.

² Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, suleerkn@outlook.com.tr, ORCID ID: 0009-0001-9125-879X

³ Dr. Öğr. Üyesi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, eminekahraman07@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-0721-9545



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Learning Plurals in a Second Language¹

Aslı Sena Göksoy², Vasfiye Geçkin³

Abstract

Learning functional morphology in a second language proved troublesome for learners who come from first languages of different linguistic systems. One common difficulty that Turkish speakers of English experience relate to the production and comprehension of plurals in English as a second language (L2). Turkish learners of English as an L2 tend to omit or overgeneralize the plural morpheme by producing utterances such as ‘a lot of question’ or ‘childrens’ (Li & Yang, 2022). Such variability in the production of plural morphology in a second language could be explained through a mapping failure determined by a mismatch in the morphophonological features of the two languages (Prévost & White, 2000). If the learnability problem arises from a mismatch, the Missing Surface Inflection Hypothesis (Haznedar & Schwartz, 1997; Prévost & White, 2000) predicts an asymmetry between the comprehension and production of plural morphology under three conditions: (i) when the mode of elicitation differs, (ii) when first language (L1) and L2 mark plurality differently and (iii) when the phonological complexity increases. This study aims at comparing the production and comprehension of plural marker –s by 30 Turkish early child L2 learners of English (mean age 7;3) who were given two production tasks; namely, an elicited imitation an elicited production task, and a comprehension task in English. Child responses were categorized as ‘accurate use’, ‘omission’ and ‘substitution’ across tasks. Data from the production tasks was acoustically coded across these three categories on Praat (Boersma & Weenink, 2023). A comparison across tasks revealed higher rates of accuracy in the comprehension task and in contrary to what was expected substitutions were observed more often than errors of omission when the children were asked to imitate and produce phonologically complex utterances. This finding lends support for the Missing Surface Inflection Hypothesis which predicts an asymmetry between production and comprehension of morphophonological features between two linguistic systems and links optional use of functional elements to a mapping failure rather than impaired features. L2 children in this study may need longer exposure to English to use the plural inflectional morphology in a second language.

Keywords: Child language, English, The Missing Surface Inflectional Hypothesis, Turkish, phonological complexity, plural morphology.

¹ This study was produced from my master thesis entitled “The Production and Comprehension of Plural Morphology in Child L2 English”, supervised by Dr. Vasfiye Geçkin (Master’s Thesis, Izmir Democracy University, Izmir, Türkiye, 2023).

² Macquarie University, asgoksoy@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-2274-4126.

³ Asst. Prof. Dr., Izmir Democracy University, vgeckin@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-8532-8627



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

References

Boersma, P., & Weenink, D. (2023). Praat: doing phonetics by computer [Computer program]. Version 6.3.11, retrieved 17 July 2023 from <http://www.praat.org/>.

Haznedar, B., & Schwartz, B. D. (1997). Are there optional infinitives in child L2 acquisition? In E. Hughes, M. Hughes, & A. Greenhill (Eds.), *Proceedings of the 21st Annual Boston University Conference on Language Development*, (pp. 257-268). Somerville, MA: Cascadia Proceedings Project.

Li, N., & Yang, L. (2022). Testing the representational deficit hypothesis: From the aspect of Chinese learners' acquisition of affixation '-s' for third person singular verbs and plural nouns. *Frontiers in Psychology*, 13, 930504.

Prévost, P., & White, L. (2000). Missing Surface Inflection or Impairment in second language acquisition? Evidence from tense and agreement. *Second Language Acquisition*, 16(2), 103-133.



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Türkiye’de İklim Değişikliği Eğitimi: Bloom Taksonomisi’ne Göre Bir Program
Analizi Çalışması**

Hasret BAŞ¹, Rahime ÇOBANOĞLU²

Özet

İklim değişikliği konusunda toplumun bilinçlenmesi ve eyleme geçme kapasitesinin artırılması, uluslararası çevre sözleşmelerinin bir gerekliliğidir. UNESCO (2022), iklim değişikliğine uyum sağlama ve güvenilir bilgiye erişim konusunda eğitimin önemini vurgulamaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı, 2024-2028 Stratejik Eylem Planı’nda çevre ve iklim değişikliği alanındaki zayıf yönleri belirlemiştir. Bu zayıf yönler arasında, çevre ve iklim konusundaki duyarlılığın yetersizliği, yenilenebilir enerji ve yeşil dönüşüm uygulamalarındaki eksiklikler, afet önlemlerinin yetersizliği ve doğal kaynakların korunmasına yönelik tedbirlerin eksikliği bulunmaktadır (MEB, 2024). Bu çalışmada, Türkiye’deki Hayat Bilgisi (1., 2., 3. Sınıflar için, MEB, 2024) ve Sosyal Bilgiler (4. sınıflar için, MEB, 2024) öğretim programları doküman incelemesi yöntemiyle analiz edilmiştir. Öğretim programları iklim değişikliği ile ilgili kazanım sayısı, konu alanı ve Bloom taksonomisi boyutlarına göre analiz edilmiştir. Analiz sonucunda, toplam 181 kazanımdan yalnızca 17’sinin iklim değişikliği ile ilişkili olduğu belirlenmiştir. İlgili kazanımların büyük çoğunluğunun “anlama” ($f=5$) düzeyinde olduğu ve iklim değişikliği konusunun çoğunlukla “kaynakların kullanımı” ($f=6$) konu alanında yoğunlaştığı gözlemlenmiştir. Bu bulgular, ilkökul öğretim programlarında iklim değişikliği eğitimine ayrılan kazanımların yetersiz olduğunu ve kazanımların Bloom taksonomisine göre çeşitlendirilmesi gerektiğini gösterebilir. Çalışmanın sonuçlarının, ilköğretim hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretim programlarının iklim değişikliği eğitimi bakımından geliştirilmesine katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: İklim Değişimi Eğitimi, Bloom Taksonomisi, Program Analizi

Kaynakça

Millî Eğitim Bakanlığı. (2024). *Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 İklim Değişikliği Eylem Planı*. <https://www.meb.gov.tr/iklim-degisikligi-eylem-plani-2024-2028.pdf>.

Millî Eğitim Bakanlığı. (2024). *Hayat bilgisi dersi öğretim programı (ilkokul 1, 2 ve 3. sınıflar)*. Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. <https://mufredat.meb.gov.tr>

¹ Sinop Üniversitesi, hasretbas48@gmail.com, ORCID ID: 0009-0006-7758-5993

² Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, crahme@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-4662-8920



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Millî Eğitim Bakanlığı. (2024). *Sosyal bilgiler dersi öğretim programı* (ortaokul 4, 5, 6 ve 7. sınıflar). Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. <https://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=1264>

UNESCO. (2022). *Education for sustainable development: A roadmap* [Sustainable Development Goals Series]. UNESCO Publishing. <https://doi.org/10.54676/IJTX2481>



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Okul Öncesi Öğretmenlerinin Matematik Eğitime Yönelik Öz-yeterliklerinin
Çocukların Matematik Becerileri Üzerindeki Rolü¹**

Fahrettin Hasan Adagideli²

Özet

Bu çalışmanın amacı 60-72 aylık çocukların matematik becerilerinin onların öğretmenlerinin matematik eğitime yönelik öz-yeterliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını tespit etmektir. Çalışmada nedensel karşılaştırmalı model kullanılmıştır. Çalışmaya 15 okul öncesi öğretmeni ve onların sınıflarındaki 169 çocuk katılmıştır. Çalışmada veriler, "Okul Öncesi Öğretmenlerinin Matematik Eğitime Yönelik Özyeterlik Ölçeği" (Şeker, 2013) ve "Erken Çocukluk Dönemi Matematik Eğitimi İçerik Standartları Ölçeği" (Taştepe, 2012) ile toplanmıştır. Ölçeklerin güvenirlik analizlerinden sonra normallik analizleri yapılmıştır. Bu doğrultuda, fark analizleri yapılırken Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Bulgulara göre, öğretmenlerin matematik eğitime yönelik öz-yeterliklerinin yüksek olması, onların sınıflarındaki çocukların matematik becerilerinin yüksek olmasını sağlamaktadır. Buna göre, toplam öz-yeterlik puanı düşük olan öğretmenlerin sınıflarındaki çocuklar istatistiksel olarak anlamlı şekilde en düşük matematik becerisine sahiptir ($p<0,05$). Matematik etkinliklerini uygulamaya yönelik öz-yeterliği yüksek öğretmenlerin sınıfındaki çocuklar ise sayılar, ölçme, geometri ve matematik toplam puanlarında diğer öğretmenlerin sınıfındaki çocuklardan istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha yüksek puan almışlardır ($p<0,05$). Matematik etkinliklerini planlamaya yönelik öz-yeterliğin neden olduğu farklılık ise sadece çocukların ölçme ve veri analizi becerilerinde ortaya çıkmaktadır: Öz-yeterliği yüksek öğretmenlerin sınıfındaki çocukların ölçme ve veri analizi puanları istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha yüksektir ($p<0,05$). Çalışmanın bulgularından yola çıkarak, okul öncesi dönemde de öğretmenlerinin matematik eğitime yönelik öz-yeterliklerinin çocukların matematik becerileri üzerinde rolünün olduğu söylenebilir. Bu doğrultuda, öğretmenlerin öz-yeterliklerinin güçlendirilmesine yönelik bilimsel çalışmaların ve/ya hizmet içi eğitimlerin yapılması yerinde olacaktır. Bunun için okul öncesi öğretmenlerine pedagojik alan bilgisinin yanında matematik içerik bilgisi eğitimlerinin verilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Matematik Öğretimi, Öz-Yeterlik, Matematik Becerileri

Kaynakça

² Dr. Öğr. Üyesi, Artvin Çoruh Üniversitesi, fahrettin@artvin.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-6042-5797



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Şeker, P. T. (2013). *Okul öncesi öğretmenlerinin matematik eğitime yönelik inanç ve özyeterliklerinin 48-60 aylık çocukların matematik becerileri üzerine etkisinin incelenmesi* (Doktora Tezi). (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden alındı. (Yayın No. 349048)

Taştepe, T. (2012). *Erken çocukluk dönemi fen ve matematik eğitimi içerik standartları değerlendirme araçlarının geliştirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden alındı. (Yayın No. 331670)



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Özel Gereksinimli Öğrenciler İçin Yabancı Dil Eğitimi: İngilizce Öğretmenlerinin Deneyimleri

Aleyna ÖZBAKIR¹, Muhammed Akif KARAL²

Özet

Sınıfların daha kapsayıcı ortamlar haline gelmesi, öğrencilere akademik ve sosyal yeterliliklerini geliştirmeleri için daha geniş fırsatlar sunmaktadır (Justice vd., 2014). Etkileşimli öğrenmenin avantajlarını pekiştiren kapsayıcı ortamlar, öğrencilerin akademik performansını, sosyal becerilerini ve dil gelişimini desteklemektedir. Üstelik yapılan çalışmalar, zamanlarının önemli bir bölümünü genel eğitim sınıflarında geçiren özel gereksinimli öğrencilerin, daha kısıtlayıcı ortamlardaki akranlarına kıyasla daha başarılı olduğunu göstermektedir (Schifter, 2016). Tüm öğrencilerin tüm dersler kapsamında diğer akranlarıyla eşit eğitim imkânlarına sahip olması beklenmektedir. Bu derslerden birisi de 2. sınıftan itibaren programda yer alan İngilizce dersidir. Yabancı dil dersinin, özel gereksinimli öğrencilerin gereksinimlerine uygun eğitim programları ve öğretim yöntemleri kullanıldığında, ikinci bir dili öğrenme fırsatı sağladığı görülmektedir. Bu fırsatın kullanılabilmesi; kaynaştırma ortamlarına yerleştirilen özel gereksinimli öğrencilerin yabancı dili öğrenmede karşılaştıkları güçlüklerin belirlenmesini gerektirmektedir. Bu sebeple, bu araştırmanın amacı İngilizce öğretmenlerinin özel gereksinimli öğrencilere dil öğretimi sürecinde karşılaşılan zorlukların ortaya çıkarılmasıdır. Bu çalışmada, öğretmenlerin bakış açılarını ve deneyimlerine ilişkin yorumlarını ortaya çıkarabilmek amacıyla temel yorumlayıcı nitel bir yaklaşım benimsenmiştir. Merriam'ın (2002) tanımladığı gibi, temel yorumlayıcı nitel yaklaşımın amacı "...insanların deneyimlerini nasıl anlamlandırdıklarını anlamaktır" (s. 38). Araştırmanın örneklemini öğretmenlik mesleğine devam eden 15 (13K, 2E) İngilizce öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, katılımcıların bakış açılarını ve düşüncelerini takip edecek şekilde sorulan beş temel sorudan oluşan bir soru listesi kullanılarak toplanmıştır. Veri toplama süreci demografik bilgi formunun doldurulması ve yarı-yapılandırılmış görüşmeler olmak üzere iki kısımda tamamlanmıştır. Görüşmeler tüm katılımcılar ile bire bir olarak gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerden elde edilen kayıtlar tümevarımsal yaklaşımla içerik analizi tekniğine göre çözümlenmiştir. İçerik analizi, "metinlerden (veya diğer anlamlı maddelerden) kullanıldıkları bağlamlara ilişkin tekrarlanabilir ve geçerli çıkarımlar yapmaya yönelik bir araştırma tekniği" olarak açıklanmaktadır (Krippendorff, 2004, s.18). Veri analizinde elde edilen temalar "eğitim ortamı", "durumun tespiti", "müdahaleler" ve "öneriler" olarak ortaya çıkmıştır. Araştırmanın

¹ MEB, ozbakiraleyna074@gmail.com

² Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, muhammedkaral@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-7721-3555



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

bulgularına bağlı olarak, gelecekteki araştırmalar ve uygulamalara yönelik öneriler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Eğitimi, Özel Gereksinimli Öğrenciler, Öğretmen, Kapsayıcı Eğitim

*Bu çalışma 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı (Proje No: 1919B012326285) tarafından desteklenen araştırma projesinin sonuçlarını içermektedir

Kaynakça

Justice, L. M., Logan, J. A., Lin, T. J., & Kaderavek, J. N. (2014). Peer effects in early childhood education: Testing the assumptions of special-education inclusion. *Psychological Science*, 25(9), 1722-1729.

Krippendorff, K. 2018. *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*. SAGE.

Merriam, S. B. 2002. *Qualitative Research in Practice: Examples for Discussion and Analysis*. Jossey Bass.

Schifter, L. A. (2016). Using survival analysis to understand graduation of students with disabilities. *Exceptional Children*, 82(4), 479-496.



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Ortaokul Öğrencilerinin Bilim İnsanı Algılarının Duygular Yönünden İncelenmesi:
Bir Bilim İnsanı Çizmek**

Melike KEREK¹, Nurhan ÖZTÜRK², İrem ÜÇÜNCÜOĞLU³

Özet

Bu araştırmada, ortaokul öğrencilerinin bilim insanı algılarını duygular yönünden belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmada nitel metodoloji esas alınmıştır. Araştırmanın çalışma grubu çalışmanın amacı ve modeli uyarınca kolay ulaşılabilir durum örneklemesi ile belirlenmiştir. Araştırmaya Orta Karadeniz Bölümü'nde bulunan bir il merkezinde öğrenim gören yaşları 11 ile 13 yaş arasında değişen 32 kız ve 35 erkek öğrenci olmak üzere toplam 67 ortaokul öğrencisi katılım göstermiştir. 42 öğrencinin çizimleri "bilim insanı" tanımından ziyade daha çok bilim insanının çalışma alanları, kullandıkları malzemeler gibi çizimler içermesinden dolayı araştırma dışında bırakılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu uygun örneklem yöntemiyle belirlenmiştir. Veri toplama sürecinde öğrencilere zihinlerindeki bilim insanını (öğrencilerden erkek ya da kadın bilim insanını çalışma alanı içinde çizmeleri ve bilim insanının çalışırken ne hissettiğini betimlemeleri beklenmiştir) çizimleri istenmiştir. Öğrenciler çizimlerini tamamladıktan sonra çizdikleri bilim insanı ile ilgili açıklamalar yapmaları, bilim insanının duygularını ifade etmeleri için ipuçları göstermeleri istenmiştir. Öğrencilerin çizimlerinde yazdıkları tüm açıklamalar not edilmiştir. Çocukların tasvir edilen duygulara yönelik açıklamaları içerik analizi ile analiz edilmiştir. Öğrencilerin bilim insanı çizimleri duygu türünü tasvir eden (mutlu, üzüntü, kaygı gibi duygular) ve duygu türünü tasvir etmeyen (duygu yok) biçimde değerlendirilmiş ve analiz edilmiştir. Araştırma sonunda öğrencilerin çoğunlukla bilim insanlarına olumlu duygular atfettikleri belirlenmiştir. Ayrıca bazı öğrenciler çizimlerinde bilim insanlarının kaygı, üzüntü, endişe gibi duygular taşıdığını betimlemişlerdir. Öğrencilerden bazıları ise bilim insanının herhangi bir duygusunu çizimlerine yansıtmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilim İnsanı Algısı, Duygu, Çizimler, Ortaokul Öğrencileri

¹ MEB, melikekerek20@outlook.com, ORCID ID: 0000-0002-9361-4356

² Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, nurhanozturk@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-5592-1726

³ Öğr. Gör., Sinop Üniversitesi, i.ucuncuoglu@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-3261-4106



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

“Gün Batımını İzliyorum” Etkinliği ile Ortaokul Fen Bilimleri Dersi 8. Sınıf
“Mevsimler ve İklim” Ünitesinin Zenginleştirilmesi

Manolya YÜCEL DAĞ¹

Özet

Bu araştırmada “Gün Batımını İzliyorum” etkinliğinin ortaokul fen bilimleri dersi 8. sınıf “Mevsimler ve İklim” ünitesinde kullanılarak zenginleştirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma “Gün Batımını İzliyorum” etkinliğinin 8.sınıf ortaokul öğrencileriyle uygulanmasını konu alacak tarzda tasarlanmıştır. Bu etkinlikte öğrencilerle birlikte bir yıl boyunca her ay aynı noktadan gün batımı izlenerek fotoğrafları çekilmiş ve daha sonra bu fotoğraflar birleştirilerek bir eser oluşturulmuştur. Etkinliğin uygulanmasının nasıl gerçekleştiği üzerine odaklanan araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden öz-inceleme yoluyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu araştırmacı ile birlikte, 10 ortaokul 8.sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Çalışma grubu kolay ulaşılabilir, normal koşullarda gönüllü katılımcılardan oluşmuştur. Veri toplama aracı olarak görüşme, günlük ve öz-inceleme gereği olarak yaşam öyküleri, arkadaş görüşleri ve fotoğraflar kullanılmıştır. Veriler anlatı tekniği ile çözümlenmiştir. Bu çalışmada; araştırmacı olarak deneyimlerin, sahip olunan değer ve inançların sınıf ortamına nasıl yansıdığı, öğrencilerle etkileşimi nasıl etkilediği fark edilmiştir. Etkinlik; öğrencilerde doğal güzellikleri, doğadaki sanatı fark etmeyi, birbirleriyle ve öğretmenleriyle olumlu iletişim kurmalarını sağlamış ve bir yıl süren bir çalışma olması dolayısıyla emek vermenin güzelliği ile ortaya çıkan eserlerini görmenin gururunu yaşatmıştır. Ayrıca, öğrencilerde güneşin her ay değişen konumuyla Dünya’nın hareketlerini somutlaştırma anlamında farkındalık oluştuğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Gün Batımı, Mevsimler ve İklim, 8. Sınıf, Fen Bilimleri, Öz-İnceleme.

¹ Dr., MEB, manolyayuceldag@gmail.com, ORCID ID: 0009-0007-8407-710X



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Beyond the Text: A Deep Dive into North Star Reading and Writing 3 & 4

Dr. Şermin SEZER TORAMAN¹, Dr. Seda COŞAR ÇELİK²

Abstract

Coursebook reading passages play a multifaceted role in language learning. First, they provide content and introduce students to new information, concepts, and ideas related to the course's subject matter. They also help students improve their reading comprehension, vocabulary, and critical thinking abilities. By analyzing and interpreting the text, students can learn to develop arguments, identify biases, and form their own opinions. Additionally, reading texts can be used as a basis for discussions, presentations, and writing assignments, as well as a source for introducing grammar structures. Finally, and in relation to our research objective, reading materials can expose students to different cultures, perspectives, lifestyles, and historical contexts.

Today's classrooms are diverse, bringing students from different backgrounds together. What is more, the trend towards multicultural classrooms is likely to persist as human mobility grows all around the world. Thus, to create a more inclusive learning environment, coursebook readings should offer a variety of viewpoints that represent a rich range of topics related to different ethnic, religious, occupational, and socioeconomic backgrounds. Appreciation for cultural diversity can be cultivated not only through inclusive texts but also through creative discussion questions and activities that stimulate intellectual engagement. Thus, this study will concentrate on the subject matter of the 16 reading passages and types of discussion questions and activities in North Star Reading and Writing 3&4. The reading passages in both books will be categorized thematically to reveal the diversity of subject matter. Subsequently, an evaluation will be conducted to determine if the pre-reading and post-reading discussion questions and writing activities effectively promote culture of openness and critical thinking about these topics by consulting the checklist offered by Alan Cunningsworth in his Evaluating and Selecting EFL Teaching Materials.

Keywords: North Star Reading and Writing 3&4, Coursebook Evaluation, Multiculturalism, Pluralism

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Sinop Üniversitesi, sezersermin@sinop.edu.tr, 0000-0001-7190-8161

² Dr. Öğr. Üyesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, sedacosar@gmail.com, 0000-0002-0984-1071



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Kültür ve Eğitim Bağlamında Oyun

Ahmet Can ALTUN¹, Olcay BAYRAKTAR²

Özet

Oyun, çocukların eğlenme, oyalanma ve akranlarıyla iletişime geçme aracıdır. Aynı zamanda oyun, tarihte, kültürlenme ve eğitim süreçlerinde merkezi rol oynamıştır. Johan Huizinga, 'Homo Ludens' eserinde kültürü oyun bağlamında incelerken kültürden eski olduğunu ve uygarlığın oyunlar geliştirdiğini belirtmiştir. Aynı zamanda oyunların temelinde rekabet/yarışma ve temsil/gösteri kavramlarının yer aldığını vurgulayarak bu kavramlardan doğan ritüellerin, ilişkilerin, sanatın ve sporun bir oyun unsuru olduğunu göstermiştir. Düşünce tarihinde birçok önemli isim de oyunun eğitimin merkezinde yer alması gerektiğini savunmuştur. Corona Virüs salgınındaki karantina uygulamaları ve sosyal mesafe kuralları sonucunda oyunun insan hayatındaki yeri belirli yönlerden etkilenmiştir. Özellikle yüz yüze oyunun yokluğunun veya aile dışındaki oyun ortamının sınırlandırılmasının bireylerin ve daha çok çocukların bilişsel, sosyal ve fiziksel gelişimlerini sekteye uğrattığı söylenebilir. Salgın döneminde daha çok online ortama ve oyunlara zaman harcayan çocukların normal hayata uyum süreçleri önemli bir konudur. Bu değerlendirmeden hareketle çalışma, çocuğun süreklilik içinde tüm çevresiyle etkileşiminde yüz yüze oyunların üstlendiği görevlere odaklanmıştır. Çalışmada oyunun etimolojik karşılığına ve özellikle Huizinga'nın kuramı ile çeşitli görüşlere dayanan bir bakış açısı oluşturulmuştur. Bu yolla oyunun insan yaşamı içerisinde üstlendiği çok yönlü katkısı gündeme getirmek amaçlanmıştır. Düşünce tarihinde eğitim ve kültür açısından oyunun üstlendiği pozisyona yer verilerek bu bakış açısı desteklenmiştir. Çalışma oyunun kültür ve eğitim sistemindeki yerini değerlendirmektedir. Oyun kavramının kökenine, kavramın farklı toplum ve kültürler açısından anlamına ve oyuna ilişkin bazı kuram ve görüşlere yer verilmiştir. Oyun ve kültür arasındaki ilişki kültüre dair çeşitli alt alanlar üzerinden sunulmuştur. Oyun ve kültür ilişkisi bağlamında eğitim süreçlerinde oyunun sağladığı katkı incelenmiştir. Oyunun çocukların fiziksel ve sosyal olarak bütünsel gelişimini desteklediği ortaya koyulmuştur. Çocuğun karar verme, iletişim, problem çözme, yaratıcı düşünme gibi üst düzey becerilerde oyunun etkin rol oynadığı tespit edilmiştir. İşbirliğinin ve sosyal rollerin önemi aracılığıyla kültürün, normların ve değerlerin nesiller arası aktarımı bağlamında çocukların etkin katılımının oyunla sağlandığı vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Oyun, Kültür, Eğitim

¹ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, ahmetcan.altun.99@gmail.com, ORCID ID: 0009-0007-9601-4675

² Dr. Öğr. Üyesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi olcybyrkr@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-2538-2960



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Ebeveynlerin Gözünden Okula Erken Başlama: 66-71 Aylık Çocuklar

İlhan POLAT¹

Özet

Türkiye’de ilkokula başlama yaşı kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarıyla 72 ay olarak kabul edilmekle birlikte 66-67-68-69-70 ve 71 aylık olan çocuklar da okula kayıt yapabilmektedir. Alanyazına bakıldığında öğrenciler, öğretmenler ve ebeveynlerle yapılan çalışmalarda okula erken başlamayla ilgili sorunlar olduğu görülmektedir. Bu çalışmada ise okula erken başlamanın neden olduğu sorunlardan öte ebeveynlerin çocuklarını okula erken yaşta gönderme nedenlerine odaklanmaktadır. Bu çalışmanın amacı ilkokul birinci sınıfa başlayan ve erteleme imkânı bulunan 66-71 aylık çocukların okula başlamasıyla ilgili ebeveynlerinin görüşlerini ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda çalışmanın deseni nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması olarak belirlenmiştir. Çalışma kapsamında Van’da bir devlet okulunda çocuğu 66-71 aylık olarak ilkokul birinci sınıfa başlayan 13’ü kadın, 8’i erkek olmak üzere 21 ebeveynle görüşme yapılmıştır. Görüşmeden elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Çalışma bulgularına göre ebeveynlerin yarısı okula kayıt zamanında danışma ihtiyacı duymuş ancak diğer yarısı herhangi birine danışma ihtiyacı duymamıştır. Çalışmanın yapıldığı okulda öğrencilerin okula başlama yaşına göre sınıflar oluşturulduğundan bu durum ebeveynlerin kayıt ertelememe yönünde tercihte bulunmasında etkili olmuştur. Ebeveynlerin önemli bir kısmı öğretmen ve idarecilerden bir sene daha bekleme yani kayıt erteleme tavsiyesi almıştır. Buna karşın çok az sayıda ebeveyn çevreden mutlaka gönderin tavsiyesi almıştır. Okula başlatma gerekçelerine bakıldığında çocuğun yeterli olgunluğa ulaştığı düşüncesi, kayıt imkânı olması, okul öncesinden öğretmenlerinin önerisi ve çocuğun okula gitmek istemesinin ön plana çıktığı görülmüştür. Bununla birlikte ebeveynlerin önemli bir kısmının çocuğunu okula erken başlatma konusunda bir pişmanlığı olmadığı ve durumdan memnun olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak ebeveynlerin okula kayıt sürecinde kafalarının karışık olduğu okula erken başlama konusunda yaşanan sorunlara rağmen yanlış yönlendirildikleri ve kendilerinin de okuldan gelen önerilere büyük oranda kapalı olduğu görülmektedir. Ebeveynler için etkili yönlendirme çalışmasının faydalı olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kayıt Erteleme, Ebeveynler, Okula Başlama Yaşı

¹ Dr., MEB, ilhan_polatt@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0002-7802-6337



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**İlkokul Öğrencilerinin Hikâye Edici Metinlerinin Konu, Kahraman, Zaman ve
Mekân Bakımından İncelenmesi**

İlhan POLAT¹

Özet

Bu çalışmanın amacı ilkokul öğrencilerinin yazdığı hikâye edici metinlerdeki konu, kahraman, zaman ve mekân tercihlerini belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda çalışma nitel araştırma yönteminde durum çalışması olarak tasarlanmıştır. Çalışma gurubu uygun örneklem yöntemiyle belirlenen 250 ilkokul 3. sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Katılımcıların 132'si kız ve 118'i erkektir. Veri toplama sürecinde öğrencilerden serbest bir konuda hikâye yazmaları istenmiştir. Hikâye konusu, hikâye unsurları ve yazma süreci konusunda herhangi sınırlama getirilmemiştir. Öğrencilerden toplanan metinlerden metin türü uygun olmayan metinler çıkarılmış ve toplamda 250 metin çalışma kapsamında değerlendirilmiştir. Elde edilen metinler doküman analizi yöntemiyle incelenmiştir. Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Veriler üzerinden yüzde ve frekans tabloları oluşturulmuştur. Çalışmada elde edilen verilere göre öğrenci hikâyelerinde konu olarak arkadaşlık, hayvan sevgisi/ilişkiler, aile, sosyal aktivite/oyun, yardımlaşma ve paylaşma, gezi/tatil, okul yaşamı ve yabancı kişilerle ilişkiler ön plana çıkmaktadır. Kahramanlara bakıldığında hikâyelerde çoğunlukla insan olmakla birlikte hayvanlar da kahraman olarak tercih edilmektedir. Ayrıca hikâyelerin önemli bir kısmında öğrenciler kendilerini kahraman olarak tercih etmektedir. Öğrenciler mekân tercihlerinde ev/bahçe, okul, orman, mahalle/sokak/park, köy ve deniz unsurlarına daha fazla yer vermektedir. Son olarak zaman unsuruna bakıldığında büyük çoğunluğun "bir gün" gibi belirsiz bir zamanı kullandığı ancak bununla birlikte mevsimler, özel günler ve belirli bir gün veya öğünün de kullanıldığı görülmektedir. Sonuç olarak öğrencilerin konu, kahraman ve mekânlarda yakın çevre ve deneyimlerine odaklı bir eğilimleri olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre ilkokul öğrencileriyle yakın çevre, deneyimler ve anılar üzerinde yazma çalışmaları yapmanın etkili bir tercih olabileceği şekilde değerlendirilmiştir. Çünkü öğrenciler bildiği konularda yazdığında hem daha rahat yazacak hem de yazmaya ilgili olacaktır. Bu durum aynı şekilde kahraman ve mekân unsurları için de değerlendirilebilir. Ayrıca öğrencilerin çoğunluğunun belirsiz bir zamanı tercih etmesi zaman unsurunun geliştirilmesi gerektiğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul Öğrencileri, Hikâye Unsurları, Hikâye Konusu

¹ Dr., MEB, ilhan_polatt@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0002-7802-6337



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Tanzimat Döneminde Medreselerdeki Eğitimde Modernleşme Karşıtlığı

Hüseyin Vehbi İMAMOĞLU¹

Özet

Tanzimat Dönemi (1839-1876), Osmanlı Devleti'nde eğitim alanında köklü reformların başlatıldığı bir dönem olarak öne çıkmıştır. Bu süreçte, Batılılaşma çerçevesinde Avrupa örnek olarak alınmış ve devletin merkezileşme çabaları doğrultusunda modern bir eğitim sistemi inşa edilmeye çalışılmıştır. Ancak modern eğitim reformları, devletin köklü ve geleneksel eğitim kurumları olan medreselerde ciddi bir dirençle karşılaşmıştır. Tanzimat Dönemi'nde medrese eğitimi, yüzyıllardır İslam dinî ilimlerinin merkezinde yer alan bir kurum olarak, reformist hareketlere karşı muhafazakâr bir duruş sergilemiştir. Bu çalışmada medreselerin geleneksel rolüne kısaca değinildikten sonra, Tanzimat reformlarının eğitim alanındaki yansımaları üzerinde durulacaktır. Reform hareketleri taraftar bulduğu kadar ciddi eleştirilerle de karşı karşıya kalmıştır. Medrese bürokrasisi ve ulema sınıfı eleştirel bakış açısının önemli merkezlerinden birini oluşturmuştur. Bu anlamda eğitim alanındaki yenilik hareketlerini anlayabilmek için modernleşmeye karşı muhafazakâr tepkinin niteliği sorgulanacaktır. Medrese reformlarına yönelik muhafazakâr tepkiler, Tanzimat Dönemi boyunca medrese eğitiminde köklü bir dönüşümün önündeki en büyük engeli teşkil etmiştir. Bu durum, modern okullar ile medreseler arasında ikili eğitim (dualite) sisteminin oluşmasına yol açmıştır. Medreseler, 19. yüzyılın sonlarına kadar kendi geleneksel müfredatlarını korumaya devam etmiş, modern bilimlerin ve yenilikçi eğitim metotlarının dışında kalmışlardır. Bu ikili yapı, Osmanlı sonrası Türkiye Cumhuriyeti döneminde eğitimde yaşanacak köklü değişikliklerin zeminini hazırlamış ve modernleşme ile gelenekselcilik arasındaki gerilimi devam ettirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tanzimat, Medrese, Modernleşme, Eğitim, Eleştiri

Kaynakça

Baldick, J. (1980). *The Reform of Islamic Education in the Ottoman Empire*. International Journal of Middle East Studies, 12(1), 62-75.

Berkes, N. (1964). *The Development of Secularism in Turkey*. McGill University Press.

¹ Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, hvimamoglu@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-7182-4627



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Berkey, J. P. (1992). *The Transmission of Knowledge in Medieval Cairo: A Social History of Islamic Education*. Princeton University Press.

Davison, R. (1990). *Reform in the Ottoman Empire, 1856-1876*. Princeton University Press.

Fleischer, C. H. (1986). *Bureaucrat and Intellectual in the Ottoman Empire: The Historian Mustafa Ali (1541-1600)*. Princeton University Press.

İnalcık, H. (1973). *The Ottoman Empire: The Classical Age, 1300-1600*. London: Weidenfeld & Nicolson.

Ortaylı, İ. (2001). *İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı*. İletişim Yayınları.

Palmer, A. (1992). *The Decline and Fall of the Ottoman Empire*. New York: Barnes & Noble Books.

Shaw, S. J. (1976). *History of the Ottoman Empire and Modern Turkey: Volume 1, Empire of the Gazis: The Rise and Decline of the Ottoman Empire 1280-1808*. Cambridge University Press.

Somel, S. A. (2001). *The Modernization of Public Education in the Ottoman Empire, 1839-1908: Islamization, Autocracy and Discipline*. Brill.

Zilfi, M. C. (1988). *The Politics of Piety: The Ottoman Ulema in the Post-Classical Age (1600-1800)*. Minneapolis: Bibliotheca Islamica.



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Osmanlı Devleti'nde Kız Rüştîyelerinin Kuruluşu ve Toplumsal Etkileri: 19. Yüzyılın Sonlarında Kadın Eğitiminin Modernleşme Süreci

Hüseyin Vehbi İMAMOĞLU¹

Özet

Bu çalışma, Osmanlı Devleti'nde kız rüştîyelerinin kuruluş süreci ve bu okulların toplum üzerindeki etkilerini ele almaktadır. 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Osmanlı Devleti'nde kadın eğitimi, Batı'daki modernleşme hareketlerinin etkisiyle dönüşüm yaşamıştır. Kız çocuklarının eğitimi, toplumsal yapının modernleşmesi ve geleneksel cinsiyet rollerinin değişimi açısından kritik bir rol oynamıştır. Kız rüştîyeleri, ilk olarak 1858 yılında kurulan Darülmuallimat (kadın öğretmen okulu) ile eğitim sistemine dâhil olmuştur. Bu okullar, kadınların meslek edinmesine olanak sağlayarak, özellikle öğretmenlik mesleğinde istihdam edilmelerini mümkün kılmıştır. Eğitimdeki bu gelişme, hem kadınların toplumsal statüsünde bir dönüşüme yol açmış hem de aile ve toplum hayatında yeni bir anlayışın gelişmesine katkı sağlamıştır. Çalışmada, kız rüştîyelerinin kurulmasının kadınların kamusal hayata katılımını nasıl etkilediği, eğitim yoluyla sağlanan fırsatların sosyal ve kültürel etkileri analiz edilmektedir. Sonuç olarak, Osmanlı Devleti'nde kadın eğitiminin modernleşmesi, geleneksel yapıları sarsarak yeni bir toplumsal düzenin oluşumuna katkı sağlamış; kız rüştîyeleri ise bu sürecin önemli bir kilometre taşı olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Rüştîye, Kadın, Eğitim, Modernleşme

Kaynakça

- Akyüz, Y. (1999). *Türk Eğitim Tarihi: M.Ö. 1000-M.S. 1999*. Pegem Yayınları.
- Akşit, E. (2011). *Kızların Sessizliği: Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Eğitim ve Modernleşme*. İletişim Yayınları.
- Altınay, A. G. (2007). *Eğitimli Kadının Toplumdaki Rolü*. Toplumsal Tarih, 16(94), 45-52.
- Arat, Z. F. (1998). *Deconstructing Images of 'The Turkish Woman'*. Palgrave Macmillan.
- Berkes, N. (1964). *The Development of Secularism in Turkey*. McGill University Press.

¹ Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, hvimamoglu@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-7182-4627



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

- Çakır, S. (2001). *Osmanlı Kadın Hareketi*. Metis Yayınları.
- Çolak, Y. (2012). *Osmanlı'da Kadın Eğitiminin Modernleşme Sürecine Etkisi*. Modern Türkiye Araştırmaları, 22(1), 45-67.
- Cevdet, A. (1985). *Osmanlı'da Eğitim ve Modernleşme*. İletişim Yayınları.
- Davison, R. H. (1954). *Reform in the Ottoman Empire, 1856-1876*. Princeton University Press.
- Davison, R. H. (1961). *Reform in the Ottoman Empire, 1856-1876*. Princeton University Press.
- Deringil, S. (1991). *The Well-Protected Domains: Ideology and the Legitimation of Power in the Ottoman Empire, 1876-1909*. I. B. Tauris.
- Duben, A. & Behar, C. (1991). *Istanbul Households: Marriage, Family, and Fertility, 1880-1940*. Cambridge University Press.
- Ergin, O. (2001). *Maarif Tarihi: Osmanlı Devri Eğitim Kurumları*. İşaret Yayınları.
- Ergin, O. (1977). *Maarif Tarihi: Osmanlı Devri Eğitim Kurumları*. Eser Matbaası.
- Findley, C. V. (1980). *Bureaucratic Reform in the Ottoman Empire: The Sublime Porte, 1789-1922*. Princeton University Press.
- Findley, C. V. (1993). *Ottoman Civil Officialdom: A Social History*. Princeton University Press.
- Fortna, B. C. (2002). *Imperial Classroom: Islam, the State, and Education in the Late Ottoman Empire*. Oxford University Press.
- Güçlü, Y. (2008). *The Woman in the Ottoman Society and the Republic: Transformation and Continuity*. Middle Eastern Studies, 44(1), 121-138.
- Gündüz, A. (2005). *Osmanlı'da Kadın Eğitimi ve Toplumsal Değişim*. Tarih ve Toplum, 11(5), 112-125.
- Hanioğlu, M. Ş. (2008). *A Brief History of the Late Ottoman Empire*. Princeton University Press.
- Hourani, A. (1991). *A History of the Arab Peoples*. Faber&Faber.
- Karal, E. Z. (1988). *Osmanlı Tarihi*. Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Karpat, K. H. (1972). *The Transformation of the Ottoman State, 1789-1908*. International Journal of Middle East Studies, 3(3), 243-281.
- Kasaba, R. (2008). *A Moveable Empire: Ottoman Nomads, Migrants, and Refugees*. University of Washington Press.
- Lewis, B. (1968). *The Emergence of Modern Turkey*. Oxford University Press.



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Mardin, Ş. (1974). *Super Westernization in Urban Life in the Ottoman Empire in the Last Quarter of the Nineteenth Century*. In P. M. Holt, A. K. S. Lambton, & B. Lewis (Eds.), *The Cambridge History of Islam* (Vol. 2, pp. 258-271). Cambridge University Press.

Mardin, Ş. (1989). *The Genesis of Young Ottoman Thought: A Study in the Modernization of Turkish Political Ideas*. Syracuse University Press.

Ortaylı, İ. (1983). *İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı*. Hil Yayınları.

Peirce, L. P. (1993). *The Imperial Harem: Women and Sovereignty in the Ottoman Empire*. Oxford University Press.

Shaw, S. J. (1977). *History of the Ottoman Empire and Modern Turkey*. Cambridge University Press.

Şahin, K. (2012). *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Kadın Eğitimi*. Toplumsal Tarih, 8(5), 45-60.

Somel, S. A. (2001). *The Modernization of Public Education in the Ottoman Empire, 1839-1908: Islamization, Autocracy and Discipline*. Brill.

Sonbol, A. E. A. (1997). *Women, the Family, and Divorce Laws in Islamic History*. Syracuse University Press.

Toprak, Z. (1993). *Osmanlı Kadınının Eğitimi ve Toplumsal Dönüşüm*. Tarih Vakfı Yayınları.

Zilfi, M. C. (1997). *The Politics of Piety: The Ottoman Ulema in the Postclassical Age (1600-1800)*. University of Minnesota Press.

Zürcher, E. J. (1998). *Turkey: A Modern History*. I.B. Tauris.

Zorlu, T. (2006). *Kadın Eğitimi ve Toplumsal Dönüşüm*. Tarih Vakfı Yayınları.

Zurcher, E. J. (2004). *Turkey: A Modern History*. I.B. Tauris.



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilim ve Sanat Merkezinde (BİLSEM) Karşılaştığı
Sorunlar, Çözüm Önerileri ve BİLSEM Algıları**

Adem İCİ¹, Ceren ÇEVİK KANSU²

Özet

Ülkemizde üstün yeteneklilerin eğitimi Bilim ve Sanat Merkezlerinde (BİLSEM) gerçekleştirilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren BİLSEM'ler, özel yetenekli öğrencilere özgü müfredatlar sunarak, onların bireysel yeteneklerini değerlendirmeyi amaçlayan eğitim kurumlarıdır. Destek eğitim programı, öğrencilere iletişim, iş birliği, grup çalışması, öğrenme becerileri, problem çözme, bilimsel araştırma gibi pek çok becerinin yanı sıra bireysel ve grup projeleri hazırlama yetenekleri ve kaynakları etkin kullanma becerileri kazandırmayı amaçlar. Bu araştırma, BİLSEM destek eğitim programına devam eden 2., 3. ve 4. Sınıf öğrencilerinin BİLSEM'e devam sürecinde karşılaştıkları sorunları ve BİLSEM algısını araştırmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseni kullanılarak yürütülmüştür. Araştırma grubu, Samsun ilindeki BİLSEM'lerde öğrenim gören ve amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi ile belirlenen 58 üstün yetenekli ilkokul öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırma verileri, üstünlere yönelik araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analiz edilmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma grubunda yer alan öğrencilerin BİLSEM algısına yönelik elde edilen metaforların "kitap, okul, ışık ve beyin" kavramlarında yoğunlaştığı görülmüştür. BİLSEM algısına ilişkin oluşturulan kategoriler "Eğitim ve Bilgi, Ev ve Konfor, Doğa ve Çevre, Sanat ve Kültür, Teknoloji ve İnternet, Oyun ve Eğlence" şeklindedir. Üstün yetenekli öğrencilerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin elde edilen kategoriler ise "Genel Durum ve Ulaşım, Ders ve Öğretmen İlgisi, Sosyal İlişkiler, Güvenlik ve Çevre, Dil ve İletişim, Zaman Yönetimi ve Ders Çakışmaları ve Fiziksel İmkanlar" şeklinde sıralanabilir. Üstün yetenekli ilkokul öğrencilerinin karşılaştıkları her bir soruna ilişkin çözüm önerileri mevcuttur. Öğrencilerin BİLSEM'de en çok karşılaştıkları sorunlar arasında "ders ve öğretmen ilgisi" ile "genel durum ve ulaşım" yer alırken, öğrenciler bu sorunları çözmek için daha fazla interaktif derslere yer verilmesi, ders sürelerinin kısaltılması, ulaşım seçeneklerinin çeşitlendirilmesi ve güvenlik konusunda iyileştirmelerin yapılması gibi önerilerde bulunmaktadır. Üstün yetenekli çocukların geleceğimiz açısından önemi düşünüldüğünde, araştırma sonuçlarının ilgili çocukların

¹ Samsun Bilim ve Sanat Merkezi, ademici80@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0002-8370-8690

² Dr. Öğr. Üyesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Temel Eğitim Bölümü, ceren.ckansu@omu.edu.tr, ORCID ID:0000-0003-4444-7165



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

eğitim öğretim süreçlerinin geliştirilmesi açısından eğitim paydaşlarına yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Üstün Yetenekli Öğrenciler, BİLSEM Algısı



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Lisansüstü Matematik Eğitimi Öğrencilerinin van Hiele Geometrik Düşünme
Düzeylerine İlişkin Görüşleri**

Şeyma EREN¹, Yüksel DEDE²

Özet

Bu araştırma, matematik eğitimi alanında lisansüstü öğrenim gören öğrencilerin van Hiele geometrik düşünme düzeylerine yönelik görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda şimdiki çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden tekli durum çalışması deseniyle gerçekleştirilmiş olup çalışmada incelenen durum lisansüstü öğrenciler iken birim analizi ise van Hiele geometrik düşünme düzeyleridir. Araştırmanın örneklemi kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle belirlenen 6 lisansüstü öğrencisinden oluşmuştur. Veriler bir açık uçlu form aracılığıyla elde edilmiş olup, verilerin analizinde betimsel analiz işe koşulmuştur. Araştırma verilerinin detaylı analizi devam etmekte olup ilk bulgular, lisansüstü öğrencilerin gelecekteki geometri öğretimlerinde van Hiele geometrik düşünme düzeylerini göz önünde bulundurarak öğretim yapmak eğiliminde olduklarını ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Van Hiele Geometrik Düşünme Düzeyleri, Lisansüstü Matematik Eğitimi Öğrencileri, Geometri Öğretimi

¹ Gazi Üniversitesi, seyma.eren1@gazi.edu.tr, ORCID ID: 0009-0004-8625-7460

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, ydede@gazi.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-7634-4908



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Destek Eğitim Programına Devam Eden Üstün Yetenekli Öğrenci Velilerinin
Program Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi**

Adem İCİ¹, Bahadır OĞUZ², Betül EROL³, Nihal KAYA İCİ⁴, Şule KORKUT⁵

Özet

Bu araştırmanın amacı, Bilim ve Sanat Merkezlerine (BİLSEM) devam eden üstün yetenekli öğrencilerin velilerinin eğitim süreçlerine yönelik beklentilerini ve bu beklentilerin karşılanma düzeyini derinlemesine incelemektir. Araştırma kapsamında velilerin, programın içeriği, uygulama süreci, öğretim yöntemleri ve öğrencilerin gelişim süreçlerine ilişkin memnuniyetleri değerlendirilmiştir. Ayrıca, programın iyileştirilmesi gereken yönleri belirlenmiş ve öğrenci gelişimine etkileri hakkında velilerden alınan geri bildirimler analiz edilmiştir. Araştırma, nitel bir yöntem olan fenomenoloji deseni kullanılarak gerçekleştirilmiş ve 2023-2024 eğitim-öğretim yılında BİLSEM'e devam eden 23 gönüllü veli ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Veriler, içerik analizi yöntemiyle incelenmiş; velilerin programın hedefleri, içerikleri ve öğretim yöntemleri hakkındaki görüşleri temelinde kategorize edilmiştir. Bulgular, velilerin bilim ve teknoloji alanlarındaki etkinliklerden genel olarak memnun olduğunu, özellikle öğrencilerin bilimsel düşünme ve problem çözme becerilerinde belirgin ilerlemeler sağlandığını göstermektedir. Ancak sanat etkinliklerinin yetersiz olduğu yönündeki eleştiriler dikkat çekmiştir. Veliler, yaratıcı düşünme ve sosyal beceri geliştirme alanlarının daha fazla desteklenmesini beklemekte, disiplinler arası ve bireyselleştirilmiş etkinliklerin artırılmasını önermektedir. Sosyal beceri gelişimini destekleyen grup çalışmaları ve uygulamalı etkinliklere daha fazla yer verilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bazı veliler, akademik başarıyı artırma konusunda programın okul müfredatıyla uyumsuz olduğunu ve daha fazla bilgilendirici etkinlik düzenlenmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu durum, velilerin BİLSEM'in işleyişine dair daha fazla bilgiye ihtiyaç duyduğunu ortaya koymaktadır. Araştırmada, programın daha etkili olabilmesi için velilere yönelik bilgilendirme eğitimlerinin düzenlenmesi ve proje temelli çalışmaların artırılması gerektiği önerilmiştir. Sonuç olarak, araştırma bulguları, BİLSEM programlarının genel olarak olumlu etkiler yarattığını; göstermektedir. Çalışma, velilerin geri bildirimlerine dayalı olarak programların iyileştirilmesine yönelik somut öneriler sunmakta ve eğitim süreçlerinin öğrenci ihtiyaçlarına daha uygun hale getirilmesine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilim ve Sanat Merkezi, Destek Eğitim Programı, Üstün Yetenekliler

¹ Samsun Bilim ve Sanat Merkezi, ademici80@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0002-8370-8690

² Samsun Bilim ve Sanat Merkezi, bahadir.oguz2@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-3585-4255

³ Atakum Bilim ve Sanat Merkezi, betulerol77@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-5504-6407

⁴ Fahriye Kemal Kızılot OÇEM, nihalicici@hotmail.com, ORCID ID: 0009-0005-1793-6731

⁵ Bahçeşehir Üniversitesi, korkutsule@yahoo.com, ORCID ID: 0009-0003-9447-0563



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Öğrenme Güçlüğü Olan Ortaokul Öğrencilerinin Sınıf İklimi Algıları ile Arkadaşlık İlişkilerinin Akademik Başarıları Üzerindeki Etkisi

Nesime Kübra TERZİOĞLU¹, Elif SAZAK DUMAN², Muratcan AKBIYIK³, Işıl TERZİOĞLU⁴

Özet

Bu çalışmanın genel amacı kaynaştırma sınıflarındaki ÖÖG olan ortaokul öğrencilerinin (6., 7. ve 8. sınıf) sınıf iklimi algıları ile akran ilişkilerinin akademik başarıları ile ilişkisi ve her iki değişkenin akademik başarıyı yordayıp yordamadığının ortaya konulmasıdır. Bu amaç doğrultusunda, “tarama deseni” kullanılmış, değişkenler arası ilişkiler, söz konusu değişkenlerin yapısına müdahale edilmeden incelenmiş ve çalışma “ilişkisel tarama” desenine uygun şekilde tasarlanmıştır. Araştırmanın evreni, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Türkiye’de örgün eğitime devam eden ve kaynaştırma yoluyla eğitim uygulamasından yararlanan 6., 7. ve 8. sınıf öğrencileridir. Katılımcılar kendileri için hazırlanan; akademik başarı notu, cinsiyeti, yaşı, sınıf düzeyi, öğrenim gördüğü sınıfın mevcudu, okul dışında herhangi bir kurs alıp almadığı sorularının yer aldığı Öğrenci Demografik Formu’nu, Fraser and Fisher (1983) tarafından geliştirilen ve Gezer ve Şahin (2017) tarafından Türkçe’ye uyarlanan Sınıf İklimi Ölçeği Kısa Formu’nu ve Çocuk ve Ergenler İçin Akran İlişkileri Ölçeği’ni doldurmuşlardır. Bu çalışmada öncelikle kaynaştırma sınıflarındaki ÖÖG olan ortaokul öğrencilerinin sınıf iklimi algıları, akran ilişkileri ve akademik başarı puanları incelenmiş, bu değişkenlerin demografik özelliklere göre farklılaşp farklılaşmadığı değerlendirilmiştir. Ardından ÖÖG olan ortaokul öğrencilerinin sınıf iklimi algıları, akran ilişkileri ve akademik başarıları arasındaki korelasyon incelenmiştir. Son olarak her iki değişkenin ayrı ayrı ve birlikte akademik başarıyı yordama gücü araştırılmıştır. Sonuç olarak; ÖÖG olan ortaokul öğrencilerinin sınıf iklimi algıları ile akran ilişkileri arasında, sınıf iklimi algıları ile akademik başarı puanları arasında ve akran ilişkileri ile akademik başarı puanları arasında orta derecede pozitif yönde ve anlamlı bir korelasyon olduğu ve bu korelasyonun istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur. Bu çalışma, kaynaştırma uygulamalarının sınıf ve öğrenme ortamlarında yeni politikaların geliştirilmesine bilimsel bir katkı sağlayabilecek eğitim dünyası için önemli çıkarımlar sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Özel Öğrenme Güçlüğü, Sınıf İklimi, Akademik Başarı

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, kubrakeskin@ibu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-2041-5049

² Prof. Dr., Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, sazak_e@ibu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-3530-9588

³ Arş. Gör., Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, muratcan.akbiyik@ibu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-1972-3802

⁴ Dr., Özel Özden Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi, isil.terzioglu@windowslive.com, ORCID ID: 0000-0002-8573-6441



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrencilere Kas ve İskelet Sisteminin Öğretiminde
Artırılmış Gerçeklik Uygulamasının Etkililiği**

Işıl TERZİOĞLU¹, Muratcan AKBIYIK², Orhun TÜRKER³ Nesime Kübra TERZİOĞLU⁴

Özet

Bu çalışmanın ana amacı öğrenme güçlüğü olan öğrencilere kas ve iskelet sisteminin öğretiminde artırılmış gerçeklik uygulamasının etkililiğinin belirlenmesidir. Ayrıca, öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin bu kazanımları sürdürebilirlikleri ve farklı kişi ve ortamlara genelleyebilme durumları da incelenmiştir. Ayrıca uygulanan müdahale sürecinin sosyal geçerliği de araştırılmıştır. Bu araştırmanın bağımsız değişkeni, AG uygulamasıyla gerçekleştirilen öğretim müdahalesidir. AG uygulaması, hazırlanan kitapçık ve tablet bilgisayar aracılığıyla öğrencilere sunulmuştur. Araştırmanın bağımlı değişkeni ise öğrencilerin her öğrenme sayfasında kas ve iskelet sistemi ile ilgili yer alan on soruyu çözmedeki doğru davranışlarıdır. Araştırma, tek denekli araştırma desenlerinden biri olan katılımcılar arası çoklu yoklama desenine göre gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada öğrenme güçlüğü olan öğrencilere kas ve iskelet sisteminin öğretiminde AG'nin etkililiği incelenmiştir. Başlama düzeyi oturumlarına ilişkin veriler katılımcıların bağımlı değişkene yönelik performans düzeylerinin sınırlı olduğunu göstermektedir. Müdahale oturumlarına yani AG ile sürdürülen öğretim süreci başladığında ise öğrencilerin hedef konuya ilişkin performansı artmaya başlamış yani yapılan öğretim etkili olmuştur. Ayrıca etki büyüklüğü hesaplamaları öğrencilerin başlama düzeyi oturumlarına kıyasla müdahale oturumlarındaki performanslarının arttığını göstermektedir. İzleme oturumlarında öğrencilerin hedef konuyu edindikten bir, iki ve üç hafta sonra da koruyabildikleri de tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Artırılmış Gerçeklik, Özel Öğrenme Güçlüğü, Fen Öğretimi

¹ Dr., Özel Özden Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi, isil.terzioglu@windowslive.com, ORCID ID: 0000-0002-8573-6441

² Arş. Gör., Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, muratcan.akbiyik@ibu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-1972-3802

³ Doç. Dr., Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, turkerorhun@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-5106-570X

⁴ Dr. Öğr. Üyesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, kubrakeskin@ibu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-2041-5049



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Exploring the Benefits and Challenges of the Flipped Classroom Model: Insights
from MSc TESOL Students and Instructors**

Huy Thinh NGUYEN¹, Adnan YILMAZ²

Abstract

The Flipped Classroom Model (FCM) has emerged as an innovative pedagogical approach that transforms traditional teaching by enabling students' engagement with instructional materials before class and allowing in-class time for active discussions and collaborative learning (Bergmann & Sams, 2012). While FCM has gained popularity in recent years for its potential to enhance student engagement and learning outcomes, there remains a need to further explore how both students and instructors perceive its benefits and challenges. Understanding their perspectives can offer valuable insights into how this model impacts teaching and learning and inform more effective implementation strategies. This study investigated the perceived benefits and challenges of FCM from the perspectives of students and instructors in the MSc TESOL programs at a state university in the UK. Drawing on the qualitative paradigm, this research adopted a phenomenological approach to exploring participants' lived experiences and subjective perspectives (Creswell & Poth, 2018). Data were collected through semi-structured interviews with 9 students and 3 lecturers, and thematic coding (Braun & Clarke, 2012) and constant comparative analysis (Glaser & Strauss, 2017) were used to analyze the data. From the students' perspectives, FCM offered benefits such as improved time management and collaborative learning opportunities, while also posing challenges like initial feelings of overwhelm, limited effectiveness of online discussions, and the demand for higher-order thinking skills. To address these, they suggested clear communication and well-structured pre-class materials. Lecturers identified increased student engagement, meaningful discussions, and enhanced critical thinking as key benefits but also noted challenges like the time-intensive preparation and students' inconsistent engagement with pre-class materials. Overall, the findings suggest that while FCM can foster a more student-centered interactive learning environment, successful implementation requires thoughtful planning, clear communication, and alignment between pre-class content and in-class activities. These insights offer practical recommendations for educators considering adopting FCM to improve student engagement and learning outcomes.

¹ Hoc Ba Foreign Language Center- GEB IELTS, Vietnam, nguyenhuythinh7897@gmail.com

² Dr., University of Stirling, UK, adnan.yilmaz@stir.ac.uk, ORCID ID: 0000-0001-8919-7329



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Keywords: Flipped classroom model, MSc TESOL, student and instructor perspectives

References

Bergmann, J., & Sams, A. (2012). *Flip your classroom: Reach every student in every class every day*. International Society for Technology in Education.

Braun, V., & Clarke, V. (2012). *Thematic analysis*. American Psychological Association.

Creswell, J. W., & Poth, C. N. (2018). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (4th ed.). Sage Publications.

Glaser, B. G., & Strauss, A. L. (2017). *The discovery of grounded theory: Strategies for qualitative research*. Routledge.



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Sürdürülebilir Yükseköğretim Kalite Güvencesi Mekanizmasının Önemli Bir
Parçası Öğrenciler**

Gizem ŞAHİN¹

Özet

Dünyadaki gelişmeler, sürekli değişen ihtiyaçlar verilen eğitim hizmetlerinin de durağanlığa son vermesi gerektiğinin işaretidir. Bu değişimi yakalamak eğitimde kalite güvence sistemlerinin oluşturulmasıyla mümkündür. Eğitime erişiminin önceki yüzyıllara göre daha kolay olması hem avantajlar hem de dezavantajlar yaratmıştır. Daha fazla diploma sahibi ve artan mezun varlığının aksine bu artışı yakalamakta zorluk çeken istihdam olanakları, yeni personel arayışlarında tercih edilen niteliklerin değişmesi gibi etmenler yükseköğretim kurumlarının verdikleri hizmetleri de yenileme ihtiyacı hissetmesine sebep olmuştur. Özellikle alternatif birçok yükseköğretim kurumunun bulunması ile öğrencilerin tercihi haline gelme yarışı yükseköğretim kurumlarının verdikleri eğitimlerin ve imkanların kalitesini arttırmaya teşvik etmiştir. Yükseköğretimde kaliteyi arttırmak için geliştirilmesi gereken alanların bulunması esastır. Yükseköğretim kurumları bünyesinde geliştirilmesi gereken alanlar paydaşlarından gelen geri bildirimler ile tespit edebilir. Araştırma, Yükseköğretim Kalite Güvencesinin sağlanmasında dikkate alınması gereken önemli bir paydaş olan öğrencileri ele almaktadır. Çalışmanın yöntemi Yükseköğretim Kalite Kurulu'nun güncel 3.1.1 versiyon değerlendirme kılavuzu, Türkiye'deki üniversitelerin kamuoyuna açık Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından yazılan değerlendirme raporları ve son 5 yılın yükseköğretim kalite güvencesinde öğrencilerin ele alındığı Türkiye literatürü esas alınarak ve bir araya getirilerek yükseköğretim kalite güvencesine öğrencilerin dahil edilmesi ele alınmıştır. Öğrencilerin kalite güvence sistemlerine dahil edilerek kurumun gelişiminde sürekliliğinin sağlanmasında kalite çalışmalarını sistematik hale dönüştürebilecek hususlar tartışılmış ve öneriler sunulmuştur. Bulguların bazıları arasında öğrencilerin geri bildirim verebilecekleri kanallardan haberdar olması, anketlerde açık uçlu sorulara yer verilerek geri dönütlerin sınırlandırılmaması, ilişkisini kesen veya donduran öğrencilerin bu kararı vermesindeki etmenler, öğrencinin üniversitesine olan aidiyetinin arttırılmasına yönelik örneğin sadece ders danışmanlıklarının değil farklı danışmanlık hizmetlerinin de verilmesi, mezun olsa dahi öğrenciyle iletişimin koparılmaması, öğrenciyle sosyal ve kültürel faaliyetlerde bulunarak toplumsal katkı kültürünün oluşturulması, araştırma-geliştirme faaliyetlerine dahil edilerek akademik eğitime devam etmesinde motivasyon kaynağı olmak yer almaktadır. Araştırmamız gelecekte yükseköğretim kurumlarının öğrenciye yönelik özgün kalite çalışmalarında dikkat edilmesi gereken hususların temelini oluşturma yolunda rehber olmayı hedeflemektedir.

¹ Üsküdar Üniversitesi, gizem.sahin@st.uskudar.edu.tr, ORCID ID: 0009-0008-4888-5756.



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretim, Kalite Güvencesi, Öğrenci.



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Examining Tendencies of Pre-service English Language Teachers on the Use of
GenAI in ELT¹**

Nilsu KÖKSAL², Berçin Açelya GÜDER³, Sibel SÖĞÜT⁴

Abstract

This study aims to examine the pedagogical perspectives of pre-service English language teachers and their acceptance and resistance sources regarding the use of GenAI in language education. In line with this purpose, an exploratory qualitative research design suggested by Creswell and Poth (2018) is used. The participants are third-year pre-service English language teachers. The qualitative data was collected through scenarios and open-ended questions, and the data obtained from these tools played a complementary role in presenting a holistic picture. The scenarios are used to reveal the perspectives of pre-service teachers regarding language learners' use of generative artificial intelligence tools in grammar, speaking skills, and writing skills. The open-ended questions delve into how prospective teachers interpreted the language teaching processes of GenAI, student-teacher relationships, educational approaches, ethical rules, and professional development. An exploratory inductive content analysis method is used to analyze the data obtained from both sources. The results show that pre-service teachers have positive attitudes along with several ethical and pedagogical concerns. Specifically, they reported that GenAI tools contribute to reducing the anxiety and reluctance that English speaking skills may create in the classroom; contribute to students' risk-taking and active participation; and address affective factors and individual differences. They also noted drawbacks including ethical violations due to excessive use of GenAI tools, generic feedback ignoring specific needs, and potential hindrance of children's willingness to speak in social environments. They highlighted their concerns about potential problems for teachers' changing roles, decreased motivation, and self-efficacy in the classroom. Overall, the pedagogical implication of this research will provide a perspective on the teaching philosophies of prospective English teachers and raise awareness of GenAI literacy in teacher training programs.

Keywords: GenAI, Pre-Service ELT Teachers, Language Education, Acceptance And Resistance

References

Strauss, A., & Corbin, J. (1998). *Basics of qualitative research* (2nd ed.). Sage Publications.

¹ This study is a part of the research project funded by 2209-A University Students Research Projects Support Program (Project No: 1919B012324393)

² Sinop University, susukoksal67@gmail.com

³ Sinop University, acegdr01@gmail.com

⁴ Dr. Öğr. Üyesi, Sinop University, ssogut@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-3395-7445



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Analysing of the Different Interpretations of Aleko Bacanos's 'Gel Ey Denizin Nazlı Kızı' one of the Turkish Composers of Greek Origin who Gave Vocal Works in Classical Turkish Music

Mustafa Hilmi BULUT¹

Abstract

In this study, a vocal work of Aleko Bacanos, one of the composers who lived in Turkey and produced works in Classical Turkish Music (Turkish Makam Music), was analysed only in terms of language and evaluated in terms of prosody. The vocal work in the makam of Acem Aşiran titled 'Gel Ey Denizin Nazlı Kızı Nuş-i Şarab et' which was found to be registered in the TRT repertoire with the number 4720, was the subject of the research with the purposeful sampling method. The syllables in the lyrics of the vocal work were evaluated in terms of syllabic, melismatic and neumatic singing techniques. The vocal work was listened to separately from the interpretations of three different singers and after being evaluated in terms of singing with the correct prosody, it was reinterpreted by the researcher and audio recorded. The aim of the study is to investigate the suitability of the Classical Turkish Music piece scores archived in the TRT repertoire to the harmony of sound and lyrics by scientifically revising them and to make corrections by identifying possible errors. The prosody analysis in the study was conducted with the first three items of the technique called 'a new prosody examination technique' proposed by Karaca et al. The vocal work selected for the sample was chosen by considering the criterion of having the least (1 or 2 words) prosodic error among the classical vocal works analysed. It is thought that the study will contribute to the singing and interpretation of the works that undergraduate students studying music at universities learnt in the Classical Turkish Music courses they are taking with the correct prosody.

Keywords:, Vocal Work, Prosody, Syllabic, Neumatic, Melismatic

REFERENCES & INTERNET SOURCES

TRT Müzik dairesi başkanlığı, (2024), Acem Aşiran Şarkı, Gel ey denizin nazlı kızı nuş-i şarab et, 4720 repertuar numaralı nota yazısı, Ankara.

Karaca Tolga, Köprülü Gamze, Işıldak Cevahir Korhan, Baş Ahmet Hakan, (2021), "Türk Müziğinde Yeni Bir Prozodi İnceleme Tekniği Önerisi (Erol Sayan Örneği)". idil, 85 (2021 Eylül): s. 1275-1292. doi: 10.7816/idil-10-85-01,

¹ Prof. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, mhilmibulut@gmail.com, 0000-0001-9231-6214



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Bulut, M. H, (2024), İspanya Konseri Ses Kayıt, Gel ey denizin nazlı kızı nuş-i şarab et,
<https://youtu.be/R42IbMUOTLU>

Utandı,M,(2024), Ses kayıt, Gel ey denizin nazlı kızı nuş-i şarab et, Söz-Müzik Aleko Bacanos
<https://video.search.yahoo.com/search/video?ei=UTF8&p=ge+ey+denizin+nazl%C4%B1+k%C4%B1z%C4%B1+dinle#id=4&vid=df964e124d8e817021e4ee9988061128&action=view>

Eftelya,D,K,(2024), Ses kayıt, Gel ey denizin nazlı kızı nuş-i şarab et
<https://video.search.yahoo.com/search/video?ei=UTF8&p=ge+ey+denizin+nazl%C4%B1+k%C4%B1z%C4%B1+dinle#id=1&vid=c378445f216bcb824ad0cf9d09db849f&action=view>



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli: 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve
Ders Kitaplarının Güncel Sorunlar Açısından İncelenmesi**

Esra İZMİR¹, Hilal AYDIN²

Özet

Türkiye Yüzyılı vizyonu, eğitimin içeriğini toplumsal ihtiyaçlar ve küresel gelişmelerle uyumlu hale getirmeyi hedeflemektedir. Sosyal Bilgiler dersi, öğrencilerin güncel sorunlara karşı farkındalık ve bilinç kazanmalarına katkıda bulunan bir derstir. Bu bağlamda, yeni öğretim programı ve ders kitaplarının, öğrencilerin karşı karşıya kaldığı güncel sorunlara ne ölçüde cevap verebildiği, eğitimin içeriğinin bu konulara nasıl yaklaştığı önemli bir inceleme alanıdır. Bu çalışma, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli' ne göre hazırlanan 2024 yılı Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ve 5. sınıf ders kitaplarını güncel sorunlar açısından incelemeyi amaçlamaktadır. Nitel araştırma yöntemi kapsamında doküman analizi yapılan çalışmada elde edilen bulgular içerik analizi ile çözümlenmiştir. Analiz sonucunda Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve ders kitaplarında kuraklık, çevre kirliliği, doğal afetler, göç, toplumsal adalet ve eşitlik, insan hakları ihlalleri, İsrail-Filistin Savaşı, Doğu Türkistan olayı gibi konularda güncel sorunların ele alındığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli' ne göre Sosyal Bilgiler öğretim programı ve 5. sınıf ders kitaplarının, öğrencilerin karşı karşıya kaldığı küresel ve toplumsal sorunlara duyarlılık geliştirmeleri açısından önemli katkı sağladığı ancak bazı konuların güncel örnekler kullanılarak zenginleştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Güncel sorunların çeşitli teknik ve kanıt türleri kullanarak ele alınması için çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Güncel Sorunlar, Öğretim Programı, Ders Kitabı, Sosyal Bilgiler

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Sinop Üniversitesi, ekaptan@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-9106-0994

² Sinop Üniversitesi, hilal.aydn359@gmail.com, ORCID ID: 0009-0007-5022-1564



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Beşinci Sınıf Doğal Sayıları Okuma ve Yazmaya Yönelik Oyunlaştırılmış Etkinlik Önerileri

İlknur ÖZBEBEK¹, Pınar YILDIZ²

Özet

Çocuklar okul öncesi dönemde sayı kavramına yönelik birçok anlayış geliştirirler. Erken çocukluk döneminde sayı kavramının önemli özelliklerini keşfederler. Çocukların sayı kavramına ilişkin gelişimleri sözel aşama, düzenli sayma, birebir eşleme, en son söylenen sayı, sayının korunumu ve azlık çokluk aşamalarından geçer (Olkun ve Toluk-Uçar, 2006). Sayı kavramına ilişkin bu beceriler, basamak değeri kavramının çocuklara kazandırılmasında temel oluşturmaktadır. Basamak değeri kavramının anlaşılmasında, öğrencilerin doğal sayıları okuma ve yazmada zorluk yaşamasına yol açmaktadır. Ortaokul öğrencileri, basamak değerinin temelini oluşturan sayıları bölüklerine ayırmada (birlik, yüzlük, milyonluk...) zorluk yaşamaktadırlar (Albayrak, Yazıcı ve Şimşek, 2019). Doğal sayılarda basamak sayısı arttıkça öğrencilerin yaşadıkları güçlükler de artmaktadır. Doğal sayıların öğretiminde öğrencilerin aktif olduğu farklı öğrenme etkinliklerinin kullanılması öğrenmeyi daha ekili hale getirir. Eğitsel oyunlar bu kapsamda oyun ile öğretim sürecinde kullanılmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmada beşinci sınıf matematik dersi doğal sayılar konusu, “en çok dokuz basamaklı doğal sayıları okur ve yazar” ve “en çok dokuz basamaklı doğal sayıların bölüklerini, basamaklarını ve rakamların basamak değerlerini belirtir” kazanımları kapsamında oyunlaştırma (gamification) kuramsal temelinde oyun tasarlanarak alana katkı sağlamak amaçlanmıştır. Oyunlaştırma öğrenci motivasyonunu geliştirme ve katılımını sağlamak için oyun tasarımı öğelerinin eğitim ortamına katılması ile gerçekleştirilir (Dichev ve Dicheva, 2017). Oyunla desteklenmiş öğrenme ortamında öğrencilerin matematiksel ilişkileri tekrar şansı artarak eğlenceli bir öğrenme süreci oluşturulabilir, öğrencilerin motivasyonları ve katılımları artabilir. Öğrenciler öğrenme sürecine yönelik olumlu tutumlar geliştirilebilirler (Albayrak, Şimşek ve Yazıcı, 2022; Dichev ve Dicheva, 2017). Ortaokul Matematik Dersi Öğretim Programı beşinci sınıf düzeyinde dört farklı oyunlaştırılmış etkinlik tasarlanmıştır. Oyunlaştırılmış etkinlik kapsamında ilk etkinlikte öğrencilerin belirlenen oyun çerçevesinde şarkı söyleyerek sayı ve basamak değeri kavramlarını pekiştirmeleri amaçlanmıştır. İkinci ve üçüncü etkinlik kapsamında psikomotor becerilerin kullanıldığı bir iş-birlikli oyunla sayı ve basamak değeri kavramları ele alınmıştır. Dördüncü etkinlik strateji ve kodlama becerilerinin de kullanıldığı bir doğal sayı öğrenme

¹ Arş. Gör., Sinop Üniversitesi, iozbebek@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-6055-5580

² Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, pinariyildiz@comu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-6729-7721



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

etkinliğidir. Beşinci sınıf düzeyinde tasarlanan bu oyunlaştırılmış etkinlikler düzenlenerek farklı sınıf düzeyleri için de kullanılabilir. Etkinliklerin doğal sayıları okuma, yazma ve basamak değeri kavramının öğretiminde bir araç olarak kullanılarak alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Doğal Sayılar, Basamak Kavramı, Oyun, Oyunlaştırma, Etkinlik

Kaynakça

Albayrak, M., Yazıcı, N., & Şimşek, M. (2019). Büyük doğal sayıları okuma ve yazmada öğrencilerin yaşadığı güçlükler. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 1419-1441. <http://dx.doi.org/10.23891/efdyu.2019.166>

Albayrak, M., Simsek, M., ve Yazici, N. (2022). The effect of educational games on success in teaching mathematics: Reading and writing natural numbers. *International Journal on Social and Education Sciences*, 4(4), 505-516. <https://doi.org/10.46328/ijonses.460>

Dichev, C., & Dicheva, D. (2017). Gamifying education: What is known, what is believed and what remains uncertain: A critical review. *International Journal Of Educational Technology In Higher Education*, 14, 1-36. <https://doi.org/10.1186/s41239-017-0042-5>

Olkun, S., ve Toluk Uçar, Z. (2006). *İlköğretimde matematik öğretimine çağdaş yaklaşımlar*. Ekinoks Kitabevi.



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Resim Yapma Eyleminin Çocuk Resimlerindeki Karşılığı

Şükran BULUT¹

ÖZET

Bu çalışmanın amacı çocuk resimleri neyi anlatır? Resim yapma eyleminin çocuk resimlerindeki karşılığı nedir? Sorularına yanıt aramaktır. Bunun için “Çocuğun Resim Hali” adlı kitapta yer alan toplam 70 adet özgün çocuk resmi incelenmiştir. Resimler maksatlı örneklem yöntemiyle seçilmiştir. Örnekleme alınan resimlerin seçilmesinde aranan tek kriter çocuk resimlerinin özgün ve bir kitapta yayınlanmış olmasıdır. Araştırma nitel araştırmadır. Çalışmada yer alan çocuk resimleri Hermeneutik teorisiyle analiz edilmiştir. Çocuk resimlerinin görünenden fazlasını anlattığı bilinmektedir. Resim yapma eyleminin çocuk resimlerindeki karşılığı, oyun oynarcasına doğal olmasından kaynaklanmaktadır. Çalışma, çocuk resimlerinde anlatılmak istenenleri, belirli ölçüde ortaya çıkaracak olması bakımından önemlidir. Bu çalışma, ayrıca çocuğun dünyasını tanımak, keşfetmek isteyenlerin çocuk resimlerine daha bilinçli bakmasını sağlayacak olması bakımından da önemlidir. Çalışmanın sonucu, incelenen 70 çocuk resminde, çocukların içten yalın ve samimi duygularını yansıttıklarını, gördüklerini kendilerince ifade etmenin yollarını kullanarak semboller ve şekillerle anlattıklarını ortaya çıkarmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda ebeveynlerin kendi yorumlarını yapmadan önce, çocukların resim hakkındaki düşüncelerini almalarını önermektedir. Bu çalışmanın sonuçları çocuğun resim eğitiminde etkili katkıda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Resim, Çizgi, Eylem, İfade

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, sukranblt@gmail.com, ORCID ID:000-0001-8220-686X



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Sosyal Bilgiler Öğretiminde Dijital Oyunların Kullanımının Sosyal Bilgiler Odaklı
Başarı Yönelimine Etkisi**

Rıfat UZ¹, Besime Arzu GÜNGÖR AKINCI²

Dijital oyunlar, eğitimde etkili bir öğrenme aracı olarak giderek daha fazla kabul görmektedir. Bilgi teknolojilerinin ve internetin yaygın kullanımı, öğretim materyallerinin çeşitlendirmesini ve öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştirmelerini mümkün kılmıştır. Yapılan araştırmaların sonuçları, dijital oyunların öğrencilerin motivasyonunu artırarak derslere olan ilgiyi canlandırdığını ve interaktif öğrenme süreçlerini desteklediğini göstermektedir. Dijital oyunlar; problem çözme, eleştirel düşünme ve işbirliği gibi 21. yüzyıl becerilerini geliştirmede önemli rol oynamaktadır. Eğitim ortamlarına bu tür yenilikçi yöntemlerin dahil edilmesi, öğrencilerin öğrenmeye daha aktif katılımını sağlayarak, derslerin daha ilgi çekici ve verimli hale gelmesine katkıda bulunabilmektedir. Bu nedenle, dijital oyunların sosyal bilgiler derslerinde kullanımı, öğrencilerin sosyal bilgiler odaklı başarı yönelimlerine olan etkisini incelemek için güçlü bir araştırma zemini sunmaktadır. Bu çalışma, dijital oyunların sosyal bilgiler öğretiminde kullanımının 7. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler odaklı başarı yönelimine etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın ana problemi, dijital oyunların öğrencilerin sosyal bilgiler derslerine olan başarı yönelimini nasıl etkilediğini sorgulamaktır. Bu bağlamda, Aksaray ilindeki bir devlet okulunun 7. sınıf öğrencileri üzerinde deney ve kontrol grubu oluşturularak uygulamalar gerçekleştirilmektedir. Araştırma nicel yöntemle yürütülmekte olup, ön test-son test kontrol grubu deseni kullanılmıştır. Deney grubuna dijital oyun destekli öğretim yapılırken, kontrol grubunda geleneksel yöntemler uygulanmaktadır. Katılımcıların başarı yönelimleri, Gezer ve Şahin (2016) tarafından geliştirilen Sosyal Bilgiler Odaklı Başarı Yönelim Ölçeği (SOBYÖ) kullanılarak tespit edilmektedir. Araştırmanın bulguları, dijital oyunların kullanıldığı deney grubundaki öğrencilerin sosyal bilgiler dersine olan ilgilerinin ve başarıya yönelik motivasyonlarının daha yüksek olduğunu göstermektedir. Deney ve kontrol grupları arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiş olması, dijital oyunların öğrencilerin başarı yönelimleri üzerinde pozitif bir etkiye sahip olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Oyunlar, Dijitalleşme, Eğitimde Dijitalleşme, Başarı Yönelimi

¹ Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, caferuz55@gmail.com, ORCID ID ID: 0009-0007-4605-2139

² Doç. Dr., Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, barzu.gakinci@beun.edu.tr, ORCID ID ID: 0000-0002-6641-5351



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

A Language Learning Journey from Autonomous Teachers to Autonomous Learners¹

Ece Firuze BADAĞ

Abstract

The advancements in the digital learning era have led to a notable surge in the demand for the theory and practice of autonomy in language education. Learner autonomy requires learners to take a leading role in their own dynamic language-learning journey, setting their goals and objectives, managing the language-learning process, and evaluating the learning outcomes. The training of individuals as autonomous language learners depends on the ability of teachers to be autonomous learners. In order to cultivate autonomous language learners, it is necessary to lay a strong foundation for autonomous learning activities by starting from the roots. The heartbeat of language teacher training resonates with EFL student teachers. For this reason, the main purpose of the present study is to investigate learner autonomy levels of EFL student teachers by their academic achievement scores. The current study is a correlational research model that adopts the quantitative research method. Accordingly, a total number of 151 EFL student teachers currently studying in the Department of Foreign Languages Education at a state university in Türkiye were included in the study. According to the findings of this study, a statistically significant relationship was found between learner autonomy levels and academic achievement scores. In light of the current study, it could be stated that EFL student teachers who are one step closer to the teaching profession can be role models for their students by adopting autonomous learning habits.

Keywords: Learner Autonomy, Academic Achievement, Foreign Language Education

¹ Öğr. Gör., Sinop Üniversitesi, efbadak@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-0089-6922



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Eğitimde Tartışmalı Konular Üzerine Sistematiik Bir Literatür Taraması

Mert Mustafa AK¹, Genç Osman İLHAN²

Özet

Eğitim dünyası; eğitimciler, politika yapıcılar, ebeveynler ve akademisyenler arasında hararetili tartışmalara yol açan tartışmalı konularla doludur. Müfredat içeriğinden pedagojik yaklaşımlara kadar uzanan bu konular sadece toplumsal değerleri yansıtmakla kalmamakta aynı zamanda dünya çapında eğitim sistemlerinin geleceğini de etkilemektedir. Eğitimde tartışmalı konuları ele alan mevcut tezleri ve akademik makaleleri gözden geçirme ve değerlendirme hedefiyle bu konudaki akademik söylemin incelenerek ortak temaların, metodolojik yaklaşımların ve eğitim ortamlarında tartışmalı konularla ilgilenmenin sonuçlarının belirlenmeye çalışıldığı bu araştırma nitel araştırma deseninde tasarlanmış ve verilerin toplanmasında doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırma kapsamında YökTez ve Google Scholar veri tabanları aracılığıyla ulaşılan; 2008-2022 yılları aralığında yayımlanmış 80 adet Türkçe lisansüstü tez, 2007-2022 yılları aralığında yayımlanmış 82 adet Türkçe makale ve 1981-2022 yılları aralığında yayımlanmış 90 adet yabancı makale incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda eğitimde tartışmalı konulara dair; hem yurt içinde hem de yurt dışında çalışılan konuların daha çok sosyobilimsel konular olduğu, özellikle yurt içinde güncel tartışmalı konulara ilişkin çalışmalardan kaçınıldığı, yurt dışında Türkiye'deki mevcut siyasi, sosyal ve kültürel ortamın henüz hazır olmadığı; LGBT, HIV/AIDS virüsü, töre ve namus suçları, kadına yönelik şiddet, feminizm ve toplumsal cinsiyet eşitsizliği gibi bazı tartışmalı konulara çalışmalarda yer verildiği ancak bunların sayısının da yeterli düzeyde olmadığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Tartışmalı Konular, Sosyobilimsel Konular

¹ Arş. Gör., Çukurova Üniversitesi, mertak213@gmail.com , ORCID ID: 0000-0002-5593-405X

² Doç. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, gosman.ilhan@gmail.com , ORCID ID: 0000-0003-4091-4758



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Ortaokulda Kurulan Yöresel Değerler Müzesinin Öğrenci Ve Öğretmenlerde
Kültür Farkındalığı Oluşumuna Etkisi

Türkan TOPSAKAL¹

Özet

Bu çalışma öğrenciler ile yöresel kültür arasında köprü görevi üstlenecek olan yöresel değerler müzesinin okullarda kültürel farkındalık oluşumunu amaçlamaktadır. Araştırma, okulda müze ziyareti gerçekleştirmemiş öğrenciler için farklı bir deneyim olmasını, kendi yaşantısı ile atalarının yaşantısı; kendi kullandığı araç gereçler ile atalarının kullandıkları arasında kültürel değişimin boyutunu gösterebilmeyi hedeflemiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 64 ortaokul öğrencisi oluşturmuştur. Çalışma grubu kolay ulaşılabilir, normal koşullarda gönüllü katılımcılardan oluşmuştur. Veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Veriler kategorilere ayrılarak çözümlenmiştir. Buna göre, yöresel değerler müzesinin öğrencilerin kendi kültürlerine dair farkındalıklarını arttığı görülmüştür. Böylece öğrencilere müze kültürü kazandırıldığı ve “kültür” tanımının somutlaştırıldığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müze, Yöresel Değerler, Ortaokul, Kültür Farkındalığı.

¹ MEB, turkanuzuntepe57@gmail.com, ORCID ID: 0009-0002-3828-0370



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Discrepancies Between Parent-Set and Individual-Set Career Goals and Career Decision Self-Efficacy: The Mediating Roles of Career Adaptability and Learning Agility

Gökçen Seyra ÇAKIR¹

Abstract

Career decision self-efficacy and its association with the parental influence and individual factors in the career goal setting processes are well documented. However, the impact of discrepancies between career goals set by parents and those set by individuals on career decision self-efficacy has received limited attention. Additionally, the potential mediating role of individual factors, such as learning agility and career adaptability, in this relationship remains unexplored. Thus, this cross-sectional survey study aims to investigate the mediating role of the learning agility and career adaptability in the relationship between discrepancy in the parent set and individual set career goals and career decision self-efficacy. Data were collected through convenience sampling from 240 pre-service teachers during the 2023-2024 academic year. The findings of the study show that learning agility does not function as a mediator in the relationship between discrepancy in individual set and parent set career goals and career decision self-efficacy while career adaptability mediates the relationship between discrepancy in individual set and parent set career goals and career decision self-efficacy. Moreover, both learning agility and career adaptability act as sequential mediators in the relationship between the discrepancy in individual set and parent set career goals and career decision self-efficacy. Further studies on the predictors of career decision self-efficacy and the mediating role of learning agility and career adaptability are recommended.

Keywords: Career Goal Discrepancy, Career Decision Self-Efficacy, Career Adaptability, Learning Agility

¹ Arş. Gör. Dr., Marmara University, seyra.cakir@marmara.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-9247-9084



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Rusça Öğrenme Mobil Uygulamalarında Kullanıcı Deneyimleri: İçerik Analizi ile Memnuniyetsizlik, Şikâyet ve Taleplerin Tematik Değerlendirilmesi

Mahmut ÖNER¹

Özet

Bu çalışmanın amacı, Google Play Store’da yer alan Rusça öğrenme odaklı 11 farklı mobil uygulamanın kullanıcı yorumlarını analiz ederek, bu uygulamalara ilişkin memnuniyetsizlik, şikâyet ve talepleri tematik olarak sınıflandırmaktır. Araştırma, kullanıcıların uygulama deneyimlerinin daha iyi anlaşılmasını sağlamak ve geliştiricilere bu deneyimlerin iyileştirilmesine yönelik öneriler sunmayı hedeflemektedir. Çalışma, özellikle reklam politikaları, öğretim yöntemleri, teknik sorunlar ve ücretlendirme modelleri üzerine odaklanmaktadır. Araştırma kapsamında, 04.10.2024 tarihine kadar 1-3 puan arasında değerlendirilmiş 11 Rusça öğrenme uygulamasının kullanıcı yorumları incelenmiştir. Toplamda 497 yorum nitel içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiş ve yorumlar, memnuniyetsizlik, şikâyet ve talepler doğrultusunda tematik gruplara ayrılmıştır. Her bir uygulamadan elde edilen bulgular, daha genel bir tematik kategorilendirmeye tabi tutulmuştur. Araştırma sonuçları, kullanıcı şikâyet ve memnuniyetsizliklerinin sekiz ana başlıkta toplandığını göstermektedir: Ücretlendirme ve premium üyelik seçenekleri, reklam fazlalığı, teknik sorunlar, öğretim yöntemleri ve içerik eksiklikleri, kullanıcı deneyimi ve arayüz problemleri, dil eğitime yönelik talepler, reklam ve ücretsiz özelliklerin dengesi ile ileri düzey içerik eksikliği. Reklam yoğunluğu ve yetersiz premium üyelik erişimi, kullanıcılar tarafından en sık dile getirilen problemler arasında yer almıştır. Ayrıca, alfabe eğitimi, telaffuz kontrolü ve pratik yapma olanaklarının eksikliği de önemli sorunlar arasında gösterilmiştir. Bu çalışma, Rusça öğrenme uygulamalarında kullanıcıların karşılaştığı temel sorunları ortaya koyarak, mobil dil öğretimi uygulamalarında iyileştirilmesi gereken alanlara dikkat çekmektedir. Özellikle reklam ve içerik dengesinin sağlanması, kullanıcı deneyimini geliştirecek arayüz iyileştirmeleri ve daha etkili dil öğretim yöntemlerinin uygulamaya entegre edilmesi gerekmektedir. Geliştiricilerin, kullanıcı geri bildirimlerini dikkate alarak uygulamalarını daha kullanıcı dostu ve verimli hale getirmeleri önerilmektedir. Bu çalışma, mobil dil öğrenme uygulamalarının gelişimi için önemli bir rehber niteliğindedir.

Anahtar Kelimeler: Rusça Eğitimi, İçerik Analizi, Mobil Öğrenme

¹ Öğr. Gör., Sinop Üniversitesi, moner@sinop.edu.tr , ORCID ID: 0000-0003-0156-4177



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Turizm İşletmelerinde Servis Çalışanlarına Yönelik Rusça Dil Eğitimi: Yenilenmiş Bloom Taksonomisi Işığında Diyalogların Bilişsel Süreçlere Etkisi

Mahmut ÖNER¹

Özet

Bu çalışmanın amacı, otel ve restoran çalışanlarına yönelik hazırlanan “Servis Çalışanları İçin Pratik Rusça Kitabı (Praktičeskiy Kurs Russkogo Yazıka)” adlı öğretim materyalindeki diyalogları Yenilenmiş Bloom Taksonomisi çerçevesinde analiz ederek, bu diyalogların çalışanların dil öğrenme süreçlerine katkılarını ortaya koymaktır. Çalışma, diyalogların hangi bilişsel süreçlere hitap ettiğini incelemeyi ve bu süreçlerin dil becerilerinin gelişimi ile iş performansına olan etkilerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Araştırma, nitel yöntem kullanılarak gerçekleştirilmiş ve Rusça öğretim kitabındaki diyaloglar doküman ve içerik analizine tabi tutulmuştur. Yenilenmiş Bloom Taksonomisi'nin altı bilişsel aşaması (Hatırlama, Anlama, Uygulama, Analiz, Değerlendirme, Yaratma) temel alınarak, her bir diyalog içerik bakımından analiz edilmiş ve hangi bilişsel seviyelere hitap ettiği belirlenmiştir. Bu sınıflandırma, dil öğretiminde hangi bilgi ve beceri düzeylerinin kazandırıldığını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, “Servis Çalışanları İçin Pratik Rusça Kitabı (Praktičeskiy Kurs Russkogo Yazyka)” adlı kitabın, çalışanların dil öğreniminde önemli bir rol oynadığı tespit edilmiştir. Diyalogların çoğu, dil becerilerinin Hatırlama ve Anlama düzeylerinde gelişimine odaklanmakla birlikte, Uygulama ve Analiz aşamalarında da dikkate değer gelişmeler sağlanmıştır. Bu araştırma, söz konusu Rusça öğretim materyalinin, otel ve restoran çalışanlarının dil öğreniminde Yenilenmiş Bloom Taksonomisi'ne dayalı etkili bir kaynak olduğunu ortaya koymaktadır. Kitap, çalışanların temel dil bilgisi ediniminden, öğrendiklerini uygulamaya ve yaratıcı yeni diyaloglar oluşturma becerilerine kadar geniş bir yelpazede gelişimlerine katkıda bulunmuştur. Sonuç olarak, kitap yalnızca dil öğretimi açısından değil, aynı zamanda çalışanların üst düzey bilişsel becerilerinin gelişiminde de önemli bir araç olarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yenilenmiş Bloom Taksonomisi, Rusça Eğitimi, Rusça Ders Kitabı

¹ Öğr. Gör., Sinop Üniversitesi, moner@sinop.edu.tr , ORCID ID: 0000-0003-0156-4177



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Aile Katılımı ve Eğitimi Çalışmalarının Özel Alan Yeterlilikleri Kapsamında İncelenmesi

Şule ERŞAN¹

Özet

Öğretmenlik mesleği her öğretmenin sahip olması gereken genel yeterlilikler ve branşlar bazında özel alan yeterlilikleri gerektiren bir meslektir ve bu yeterlilikler hizmet öncesi eğitim ve hizmet içi eğitimler ile geliştirilir ve desteklenir. Yeterlik; bir işi etkili ve verimli biçimde yerine getirebilmek için sahip olunması gereken bilgi, beceri, tutum ve değerler olarak tanımlanır. Okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin özel alan yeterlilikleri MEB Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından yedi ana başlık altında belirlenmiştir. Belirlenen bu yeterlikleri geliştirmeye yönelik olarak düzenlenen Yükseköğretim müfredatları ile mesleki özel alan yeterlilikleri öğretmen adaylarına kazandırılmaya çalışılmaktadır. Okul öncesi öğretmenlerinin özel alan yeterliliklerinden biri “Ailelerle iletişim, Aile Katılımı ve Aile Eğitimi” dir. Bu yeterlik alanı; ailelerle iletişim kurabilme, aile katılımını sağlayabilme ve aile eğitim etkinliklerini yürütebilme uygulamalarını kapsamaktadır. Bu çalışmanın amacı okul öncesi eğitim öğretmenlerinin aile eğitimi ve katılımı çalışmalarının özel alan yeterlilikleri kapsamında incelenmesidir. Çalışma nitel araştırma modelinde olup durum çalışması deseni kullanılmıştır. 2022-2023 eğitim öğretim yılı dönem sonunda gerçekleştirilen araştırmanın çalışma gurubu amaçlı örneklem yöntemi ile anasınıfı ve anaokullarında görev yapanlar arasında çalışmaya gönüllü olarak katılım sağlayanlardan seçilmiş olup 40 kişiden oluşmuştur. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşmeden elde edilen verilerin analizi içerik analizi tekniği ile yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğretmenlerin çoğunluğunun aile eğitimi ve aile katılımına ilişkin lisans eğitimleri, hizmet içi seminerleri, kurslar vb yollarla eğitim aldıkları görülmüştür. Diğer yandan öğretmenlerin aile eğitimi ve katılımı çalışmalarını daha çok çocukların gelişimini desteklemek için aileyi yönlendirme olarak değerlendirdikleri belirlenmiştir. Aile eğitimlerinin okullara rehber öğretmen ataması ile artık onlardan tarafından yapıldığı, aile katılım çalışmaları ile ebeveynlerin bilgilendirildiği, katılımların daha çok sınıf içi etkinliklere katılım olarak tasarlandığı, ebeveynlerin çoğunlukla sanat ve Türkçe etkinliklerine dâhil olduğu, ailelerle iletişimin büyük çoğunlukla WhatsApp uygulaması üzerinden gerçekleştiği sonucuna ulaşılmıştır. Okul öncesi öğretmenliği lisans programında 2018 yılından itibaren seçmeli derse dönüştürülen aile eğitimi ve katılımı dersinin tekrar zorunlu dersler kapsamına alınmasının ve sahada görev

¹Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, sersan@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-3229-5686



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

yapan öğretmenlerin hizmet içi eğitim yolları ile geliştirilmesinin bu yeterliliklerin kazandırılması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Özel Alan Yeterlikleri, Aile Katılımı, Aile Eğitimi



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

“Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” Hakkında İlkokul 1. Sınıf Öğretmen Görüşleri

Ayşegül KANGAL¹, Ceren ÇEVİK KANSU²

Özet

Öğretim programları, eğitimin rotasını belirleyen en önemli etkidir. Değişen ihtiyaçlarla beraber geliştirilmeye ihtiyaç duyarlar. Milli Eğitim Bakanlığı, 2024-2025 yılı itibariyle, “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” olarak yeni öğretim programını tüm kamuoyuna sunmuştur. Buna yönelik olarak ise, Haziran 2024’te öğretmenlere müfredat programları ile ilgili okullardan, öğretmenler ve zümre başkanlarından yazılı olarak görüş almış, veri toplanması sağlanmıştır. Eylül 2024’te sene başı seminerlerin de yeni müfredatta yapılan değişim sonucu uygulamanın başlanacağı (1.,5.ve 9.sınıf öğretmenlerine) yeni öğretim programı anlatılması hedeflenmiştir. 1.sınıfı okutacak öğretmenlere, her il bazında 3 gün süre ile günde 4’er saat olmak üzere seminer programları düzenlenmiştir. Öğretmenlere bu seminerlerde, yeni öğretim programı eğitici öğretmenler tarafından anlatılmıştır. Bu araştırmanın amacı, “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” öğretim programları seminerlerini alan, Sivas/Merkez de görev yapan 1.sınıf öğretmenlerinin, yeni öğretim programına dair görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırmanın örneklemi, amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme ile oluşturulan, gönüllü olarak çalışmayı kabul eden 20 sınıf öğretmeni ile yürütülmüştür. Araştırma verileri, araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmeye çalışılmıştır. Veriler, içerik analizi ve betimsel analiz ile elde edilmiştir. Öğretmen görüşmeleri telefon ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, müfredat programının öğretmenlerin beklentilerini karşılamadığı, müfredatta vurgulanan, erdem-değer-eylem(değerler eğitimi) çerçevesinin önemli ve yerinde olduğu, harf sıralaması, yazılış şeklinin değişmesi gibi konuların uygun olmadığı gibi sonuçlara ulaşılmıştır. Araştırmada zamana ihtiyaç olan bir program olduğu, etkilerinin süreç içinde belli olacağı gibi önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli”, 1.Sınıf, Sınıf Öğretmeni Görüşleri

¹ Ayşegül KANGAL, MEB, aysegulbedir@gmail.com, ORCID ID: 0009-0009-8416-665X

² Dr. Öğr. Üyesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, ceren.ckansu@omu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-4444-7165



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Bir Matematik Öğretmeninin Temsil Seçimine İlişkin Karar ve Eylemleri Hakkında
Üstbilişsel Bilgisi ¹**

Pınar KILIÇ², İffet Elif YETKİN ÖZDEMİR³

Özet

Üstbiliş kavramını Brown (1977) ve Flavell (1979), bireyin sahip olduğu bilgiyi fark etmesi, bilişsel girişimlerini planlaması, izlemesi ve düzenlemesi şeklinde tanımlar. Jacobs ve Paris (1987) ise düşünmeyi düşünmek şeklinde tanımladığı üstbiliş, bireyler arasında paylaşılabilen bilişsel girişimlerin farkındalığı olarak nitelendirir. Üstbiliş, çoğunlukla öğrenci öğrenmesi ile ilişkilendirilen bir kavram olsa da öğretim faaliyetlerinin de yerine getirilmesinde etkili bir rol oynar. Bu kavram sıklıkla üstbilişsel bilgi ve üstbilişsel deneyim olmak üzere iki ana bileşene ayrılır (Brown, 1977; Flavell, 1979). Öğretmen üstbiliş üzerine yapılan araştırmalar incelendiğinde, üstbiliş bilgisinden ziyade üstbilişsel deneyime (öğretimin planlanması, izlenmesi, değerlendirilmesi) odaklanıldığı görülür. Oysaki üstbilişsel deneyim ve üstbilişsel bilgi bileşenleri karşılıklı olarak birbirini besleyerek üstbiliş kavramını geliştirir (Yerdelen Damar, Özdemir & Cezmi, 2015). Ayrıca araştırmalar öğretmenlerin üstbilişsel bilgileri ile PAB arasında ilişki kurulmasının etkili öğretim için gerekli olduğunu vurgular (Eldar, Eylol & Ronen, 2012). Bu çalışmada, bir matematik öğretmenin denk kesirler konusu öğretimlerinde temsil seçimine yönelik karar ve eylemleri hakkında üstbilişsel bilgisinin incelemesi amaçlanmış ve nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Çalışmaya deneyimli bir ortaokul matematik öğretmeni katılmış, veriler öğretmen ile yapılan bire-bir görüşmeler, ders gözlemleri yoluyla toplanmış ve verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda matematik öğretmenin temsil seçimine ilişkin karar ve eylemleri hakkında üstbilişsel bilgisi tanımlanmıştır. Çalışmada tanımlanan bu bilgi türünün, öğretmen PAB modellerinde tanımlanan temsil kullanımı ile ilişkili olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Üstbilişsel Bilgi, Öğretmen Bilgisi, Denk Kesir Öğretimi, Matematik Öğretim

¹ Çalışmanın doktora tezinden üretilmiştir.

² Arş. Gör. Dr., Sinop Üniversitesi, puzun@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-0898-5209

³ Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, ozdemiry@hacettepe.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-8784-0317



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Kaynakça

- Brown, A. L. (1977). Knowing when, where, and how to remember. *Advances in instructional psychology*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Carpenter, T. P., Fennema, E., & Franke, M. L. (1996). Cognitively guided instruction: A knowledge base for reform in primary mathematics instruction. *The elementary school journal*, 97(1), 3-20.
- Eldar, O., Eylon, B. S., & Ronen, M. (2012). A metacognitive teaching strategy for preservice teachers: Collaborative diagnosis of conceptual understanding in science. In *Metacognition in science education* (pp. 225-250). Springer, Dordrecht.
- Flavell, J. H. (1979). Metacognition and cognitive monitoring: A new area of cognitive-developmental inquiry. *American psychologist*, 34(10), 906.
- Jacobs, J. E., & Paris, S. G. (1987). Children's metacognition about reading: Issues in definition, measurement, and instruction. *Educational Psychologist*, 22(3-4), 255-278.
- Yerdelen-Damar, S., Özdemir, Ö. F., & Cezmi, Ü. N. A. L. (2015). Pre-service physics teachers' metacognitive knowledge about their instructional practices. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 11(5), 1009-1026. DOI: 10.12973/eurasia.2015.1370a.



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Türkiye’de Eğitim Bilimleri Alanında Gerçekleştirilen Afet Okuryazarlığı ile İlgili Çalışmaların İncelenmesi

Sadettin Ebrar BALCI¹, Önder ERYILMAZ²

Özet

Son on yılda yaşadığımız yıkıcı depremler, ülkemizin bir deprem ülkesi olduğu ve bu gerçek ile yaşamak zorunda olduğumuzu bir kere daha göstermiştir. Eğitim ile bireylere afet ve afetlerden korunmaya yönelik bilgi, beceri ve değer kazandırarak onları birer afet okuryazarı olarak yetiştirmeleri sağlanabilir, böylece afetlerin olumsuz etkileri en aza indirgenebilir. Bu anlamda afet okuryazarlığı gündemimizin başlıca sıralarında yer alması gereken kavramlardan olmalıdır. Bu araştırmada, eğitim bilimleri alanında gerçekleştirilen afet okuryazarlığı ile ilgili tez ve makalelerin incelenmesi amaçlanmaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Çalışma kapsamında Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi, Google Scholar, Dergipark, Web of Science, Scopus, Eric ve Proquest veri tabanlarında “afet okuryazarlığı”, “eğitim” ve “disaster literacy” ile “education” anahtar kelimeleri araştırılmıştır. Araştırma sonucunda eğitim alanı kapsamında afet okuryazarlığı konusunda yapılan, 5 tez ve 10 makaleye ulaşılmış, bu tezler ve makaleler farklı değişkenler açısından incelenmiştir. Çalışmada tezlerden ve makalelerden toplanan veriler betimsel analiz tekniği ile çözümlenmiştir. Yapılan araştırmada diğer yıllara göre 2021 yılında (3) ve 2024 yılında (4) bir artış olduğu görülmüştür. Özellikle 2019 senesi öncesinde eğitim alanı kapsamında afet okuryazarlığı konusunda çalışmaların yapılmadığı sonucuna ulaşılmış ve 2019 senesinden sonra afet okuryazarlığı ile ilgili çalışmaların artış gösterdiği görülmüştür. Araştırmalarda nicel araştırma yönteminin daha fazla tercih edildiği, araştırma deseni olarak daha çok tarama modellerinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Verilerin toplanmasında birden fazla veri toplama aracı kullanıldığı ve ölçeğin ön planda olduğu görülmüştür. Çalışmaların daha çok öğretmenler ile gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Çalışmaların bazılarında araştırma desenlerinin belirtilmediği saptanmıştır. Araştırma sonuçları göz önünde bulundurularak, eğitim alanı kapsamında afet okuryazarlığı konusundaki çalışmalara yönelik toplu öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Afet Okuryazarlığı, Doğal Afet, Eğitim

¹, Amasya Üniversitesi, sdtn.051@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-9808-1560

² Doç. Dr., Amasya Üniversitesi, onder.eryilmaz@amasya.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-4962-889X



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**The Application of a Mathematical Modelling Perspective in the Context of
Sustainable Development Education¹**

Fatma Nur BEDİR², Neslihan ŞAHİN³

Abstract

This research is an educational research design that encompasses the practices of secondary school students with regard to sustainability education in mathematics lessons within the context of sustainable development education. This research design investigates the design of model eliciting activities that incorporate themes such as the environment and climate crisis, the effective utilisation of energy resources, and recycling in sustainable living. These themes are central to sustainability education in mathematics lessons that employ the mathematical modelling approach. The research also examines how these activities can be effectively integrated into classroom practices. In order for students to gain an understanding of the concepts of sustainability prior to engaging in the activities and to utilise them effectively in practice, an interdisciplinary approach was adopted and a series of conceptual teaching activities were implemented. The activities were implemented with a sample of 12 third-year secondary school students enrolled in a public school in Sinop. The data set comprised focus group interviews and observational notes derived from qualitative data collection methods within the scope of an educational research design. In this study, which is part of a larger project, an example of a sustainable mathematics classroom model will be presented, along with an example of a model eliciting activity that supports mathematical modelling competencies in sustainable education practices.

Keywords: Sustainable Development Education, Sustainable Mathematics Classrooms. Mathematical Modelling, Model Eliciting Activities

¹ This study was produced from the TUBITAK 2209-A under the application number 1919B012310865.

² Sinop University, fatmanurbedir1333@gmail.com, ORCID ID: 0009-0005-8194-7275

³ Dr. Öğr. Üyesi Sinop University, neslihansahin@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-0558-2487



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

**Türkiye’deki Devlet Üniversitelerinde Yer Alan Okul Öncesi Eğitimi Alanındaki
Lisansüstü Programların İncelenmesi ¹**

Neslihan DEMİRCAN², Özge CENGİZ³

Özet

Okul öncesi eğitimi alanında lisans öğrenimi gören öğretmen adaylarının gerekli mesleki yeterlilikleri kazanarak ve yeterli donanıma sahip olarak mezun oldukları düşünülmekle birlikte; söz konusu yeterliliğin ve donanımın lisansüstü eğitimle desteklenmesi ve alana yönelik derinlemesine uzmanlık kazanılması, resmi ve özel okullarda sunulan okul öncesi eğitimin kalitesini ve etkililiğini arttırabilir. Benzer şekilde yürüttükleri bilimsel çalışmalarla Türkiye’deki okul öncesi eğitim uygulamalarını geliştirip zenginleştirerek daha ileriye taşımayı amaçlayan akademisyenler açısından da aldıkları lisansüstü eğitimlerin niteliği oldukça önemlidir. Bu araştırmada; Türkiye’deki devlet üniversitelerinde yer alan Okul Öncesi Eğitimi alanındaki tezli yüksek lisans ve doktora programlarının hedefler ve kazanımlar, program çıktıları, gerekli ön koşullar, sunulan zorunlu/seçmeli dersler gibi farklı kriterler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Nitel bir araştırma olarak tasarlanan bu çalışmada doküman analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Veri toplama aşamasında Yükseköğretim Kurulu’nun resmi internet sayfası üzerinden Okul Öncesi Öğretmenliği programı bulunan üniversiteler incelenmiş; bu üniversiteler arasından tezli yüksek lisans ve doktora programları bulunanlar listelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda 12 üniversitede doktora; 39 üniversitede tezli yüksek lisans programı olduğu belirlenmiştir. Araştırmanın verileri, program içerikleri incelenen üniversiteler tarafından resmi internet sayfalarında sunulan bilgilerle sınırlıdır. Değerlendirilen programlar; hedefler ve kazanımlar, program çıktıları, gerekli ön koşullar, sunulan zorunlu/seçmeli ders listeleri temaları kapsamında incelenecek ve birbiriyle ortak/ilişkili özellikler aynı kategorilerde kodlanarak değerlendirilecektir. Araştırma verileri analiz aşamasında olup elde edilecek bulgular doğrultusunda; devlet üniversitelerinde yer alan okul öncesi eğitimi alanındaki tezli yüksek lisans ve doktora programlarının güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerine ilişkin değerlendirmeler yapılacak ve birtakım önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Lisansüstü Eğitim, Eğitim Programı, Program İncelemesi

² Arş. Gör., Sinop Üniversitesi, ndemircan@sinop.edu.tr , ORCID ID: 0000-0002-3151-0164

³ Dr. Öğr. Üyesi, Giresun Üniversitesi, ozge.cengiz@giresun.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-0628-3825



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Üç Aşamalı İntihar Ölçeği'nin Geliştirilmesi: Yapı Geçerliği ve Güvenirlik
Analizleri¹

Fahriye GÜNDOĞDU², Mehmet Berkay ÖZÜNLÜ³

Özet

Psikolojik danışmanların, psikolojik danışma sürecine ilişkin en önemli kaygılarından birinin, danışanlarının intihar girişiminde bulunmaları olduğu söylenebilir. Bu doğrultuda psikolojik danışma sürecinde danışanların intihar eğilimlerinin belirlenmesi büyük önem arz etmektedir. Ülkemizde intihar eğilimini belirlemeye yönelik geliştirilen ya da uyarlanan ölçme araçları incelendiğinde, birçoğunun doğrudan intiharı ya da kendine zarar verme davranışını içeren maddeler barındırdığı görülmektedir. Bu durumun intihar edebilirliği yüksek olan bireylerin zihinlerinde intihar düşüncesini aktive etmesinin muhtemel olduğu düşünülmektedir. Ayrıca bahsedilen ölçme araçları yanıtlanırken katılımcıların ilgili ölçme aracını gerçeği yansıtmayan biçimde yanıtlayabileceği ihtimali de bulunmaktadır. Geçmişten bu yana bu dezavantajlara sahip birçok ölçme aracı geliştirilmiş olsa da literatürde güncel ve açıklayıcı kuramlardan Üç Aşamalı İntihar Kuramına ilişkin bir ölçme aracına rastlanmamıştır. Bu kuram özetle acı ve umutsuzluğun artması, bağlılığının ise azalmasının intihar edebilirliğe ilişkin önemli yordayıcılar olabileceğini öne sürmektedir. Bu kuramdan hareketle acı, umutsuzluk ve bağlılık faktörlerinin ölçülmesinin, bireylerin intihar eğilimleri hakkında fikir sahibi olmaya yardımcı olacağı ve psikolojik danışmanların, danışanların intihar edebilirliğine ilişkin kaygılarını azaltması beklenmektedir. Dolayısıyla bu araştırmanın amacı 18-40 yaş aralığındaki bireyler için Üç Aşamalı İntihar Kuramını temel alan bir ölçme aracı geliştirmektir. Bu amaç doğrultusunda araştırmacılar tarafından oluşturulan 39 maddelik form 651 katılımcıya uygulanmıştır. 395 bireyden toplanan veriler üzerinde öncelikle açımlayıcı faktör analizi yapılmış ve acı, umut, bağlılık olmak üzere 3 faktör ve 14 maddeden oluşan bir yapı elde edilmiştir. Bu yapının açıkladığı varyans oranı %59 olarak belirlenmiştir. Daha sonra yapının doğrulanması amacıyla 265 kişilik bir örneklem üzerinde doğrulayıcı faktör analizi yapılmış ve bu yapının iyi düzeyde uyum gösterdiği ($X^2 = 149.74$, $Sd = 74$, $RMSEA: 0.05$, $SRMR: 0.04$, $CFI: .973$, $TLI: .967$) bulgulanmıştır. Ayrıca ölçeğin yakınsak geçerliği (CR ve AVE) ve iç tutarlığına (Cronbach Alpha) ilişkin bulgular da her bir faktör için literatürde

¹ Bu çalışma 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında kabul edilen 1919B012303951 No'lu proje kapsamında üretilmiştir.

² Sinop Üniversitesi, gundogdu8138@gmail.com, ORCID ID: 0009-0006-4419-2931

³ Dr. Öğr. Üyesi Sinop Üniversitesi, uaberkay87@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-0225-6144



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

istenen değerlerin üzerinde bulunmuştur. Bu sonuçlar, çalışma kapsamında geliştirilen Üç Aşamalı İntihar Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: İntihar, Acı, Umut, Bağlılık, Ölçek Geliştirme



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Argümantasyona Dayalı Öğretimin Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Asit Yağmurları Konusundaki Kavramsal Anlamalarına Etkisi

Dilara ÜNLÜ¹, Hasene Esra YILDIRIR²

Özet

Argümantasyon, öğrencilerin kavramsal anlamalarını geliştirmede etkili bir öğretim yöntemidir (Yıldırım, 2013). Bu çalışmada argümantasyona dayalı öğretim yönteminin 2. sınıf fen bilgisi öğretmen adaylarının asit yağmurları ile ilgili kavramsal anlama düzeylerine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada tek gruplu ön test son test desen kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Türkiye'nin batısında yer alan bir üniversitesinin eğitim fakültesinin fen bilgisi öğretmenliğinde öğrenim gören 14 2. sınıf Fen Bilgisi öğretmen adayı oluşturmaktadır. Argümantasyona dayalı dersler "Kimyasal Atıklar ve Çevre Kirliliği" dersi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Argümantasyona dayalı öğretim etkinlikleri araştırmacılar tarafından hazırlanmış olup öğretim 3 ders saatinde gerçekleştirilmiştir. Bu derslerde öncelikle argüman ve argümantasyon kavramlarının tanıtılmasına yönelik bir etkinlik gerçekleştirilmiştir. Sonrasında asit yağmurları ile ilgili bilimsel içerikli ve sosyobilimsel içerikli argümantasyon oturumları gerçekleştirilmiştir. Bu oturumlarda öğrencilerin önce kendi gruplarında tartışarak argümanlarını oluşturmaları istenmiştir. Daha sonra grupların argümanlarını paylaşarak farklı fikirlerdeki gruplar ile tartışmaları sağlanmıştır. Ders sonunda genel bir sınıf tartışması ile ortaya çıkan argümanlar değerlendirilmiş ve öğrencilerin bilimsel olarak doğru bilgilere ulaşmaları sağlanmıştır. Fen bilgisi öğretmen adaylarının asit yağmurlarıyla ilgili bilgilerini ölçmek ve öğretimin etkisini belirlemek için ilgili alanyazın araştırılarak (Asit yağmurları nasıl oluşur, Asit yağmurlarına sebep olan gazlar nelerdir, Asit yağmurlarının çevreye etkisi nasıldır, Asit yağmurlarının canlılar üzerine etkisi nasıldır, Asit yağmurlarını önlemek için neler yapılabilir) şeklinde beş tane açık uçlu soru hazırlanmıştır. Bu sorular fen bilgisi öğretmen adaylarına öğretim öncesi ve sonrasında uygulanmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle incelenerek bulgular elde edilmiştir. Analizde kullanılan temalar, açık uçlu sorulara paralel olarak şekilde yapılandırılmış ve ortaya çıkan temalar öğretim öncesi ve öğretim sonrası karşılaştırılarak sunulmuştur. Araştırma sonucunda öğrencilerin asit yağmurlarının sebeplerine ve etkilerine yönelik kavramsal anlama düzeylerinde artış olduğu belirlenmiştir. Çalışma sonucunda, argümantasyona dayalı öğretim yönteminin öğrencilerin asit yağmurlarıyla ilgili kavramsal anlama düzeylerini olumlu biçimde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Argümantasyon yöntemi fen

¹ Balıkesir Üniversitesi, unludilara99@gmail.com, ORCID ID: 0009-0000-7406-3619

² Doç. Dr., Balıkesir Üniversitesi, epoyraz@balikesir.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-9691-3730



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

bilgisi öğretmen adaylarının çevresel bir problem olan asit yağmurlarına çözüm geliştirmelerini sağlayıcı zengin bir tartışma ortamı sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Argümantasyon, Asit Yağmurları, Fen Bilgisi Öğretmen Adayı, Kavramsal Anlama.

Kaynakça

Yıldırım, H. E. (2013). *Sınıf ortamında argümantasyona dayalı öğrenme ortamının değerlendirilmesi: Deneyimli kimya öğretmenleri ile kimya öğretmen adaylarına ilişkin durum çalışması* (Doktora tezi). Balıkesir Üniversitesi.



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Aktarılan Psikolojik Travma Üzerine Öyküsel Bir Derleme

Ece Nur ALVER¹, İbrahim DEMİRCİ²

Özet

Aktarılan psikolojik travma kavramı bir kuşağın deneyimlediği travmatik bir yaşantının ikinci veya sonraki kuşaklara da aktarılmasını ifade etmektedir. Aktarılan travma açısından bakıldığında ebeveynlerinin deneyimlediği travmalar sonucu ebeveynleriyle özdeşleşen çocuklar dünyada tehlikeler olduğuna inanarak devamlı bir tetikte olma halinde olabilirler. Bu araştırmada aktarılan psikolojik travma konusunda literatürün incelenmesi amaçlanmaktadır. Çalışmada “Yetişkinlerde aile içinde aktarılan psikolojik travmanın özellikleri ve etkileri nelerdir?” sorusuna literatür incelemesiyle cevap aranacaktır. Araştırmada aktarılan psikolojik travmanın özellikleri ve etkileri öyküsel derleme (narrative review) yöntemiyle incelenmiştir. Öyküsel derlemeler, sosyal bilimlerdeki çeşitli disiplinler arasında yer alır ve araştırmacılara birden fazla bakış açısını sentezleme ve analizi şekillendirecek benzersiz inceleme ekibi perspektiflerini kullanma imkânı sunar. Araştırmada aile içinde aktarılan psikolojik travma konusunda çeşitli araştırma yöntemleri kullanılarak yapılmış bilimsel araştırmalar incelenmiştir. Aktarılan psikolojik travma kavramı için “nesiller arası”, “çok kuşaklı”, “kuşaklar arası” ve “ebeveyn aktarımı” kavramları kullanılmaktadır. Kavramdan ilk olarak soykırımdan hayatta kalanların çocuklarının da psikolojik destek talep etmesiyle bahsedilmeye başlanmıştır. Travma aktarımını açıklayan dört temel yaklaşım bulunmaktadır. Bunlar psikodinamik ilişkisel modeller, sosyokültürel ve sosyalleşme modelleri, aile sistemleri ve iletişim modelleri, biyolojik veya genetik modellerdir. Aktarımlar sonucunda bireylerde gelişimsel, davranışsal ve duygusal problemler ortaya çıkabilmektedir. Tıpkı ilk kuşakta görülebileceği gibi sonraki kuşaklarda da travma sonrası stres bozukluğu belirtileri ortaya çıkabilmektedir. Nesiller arası travma aktarımı hem gruplar hem de bireyler arasında meydana gelebilen bir aktarımı içerir. Travmatik olaylar toplu bir grubun başına gelebileceği gibi bireysel ya da ailesel olarak da yaşanabilmektedir. Sosyal travma, tarihsel travma ve kolektif travma, grupların başına gelen travmaları tanımlamak için kullanılan terimlerdir. Literatürde bireysel travmaların aktarımı ile ilgili çalışmaların, tarihsel travmalar ile ilgili çalışmalara göre sayıca daha az ve sınırlı olduğu görülmüştür. Ülkemizde aktarılan psikolojik travmanın aile bağlamında incelenmesine ve bu konuda kullanılabilecek kapsamlı ölçme araçlarına ihtiyaç duyulduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aktarılan Psikolojik Travma, Öyküsel Derleme

¹ Sinop Üniversitesi, ecenuralver@gmail.com, ORCID ID: 0009-0007-0885-4405

² Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, idemirci@sinop.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-4143-3916



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Derslerde EBA Kullanımına Dair Ortaokul Fen Bilimleri Dersi 8. Sınıf
Öğrencilerinin Görüşlerinin Alınması

İbrahim DAĞ¹

Özet

Bu araştırmada derslerde “EBA” (Eğitim Bilişim Ağı) kullanımına dair ortaokul fen bilimleri dersi 8. sınıf öğrencilerinin görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Araştırma; bilgisayar, akıllı tahta ve benzer düzeyde internet erişimi olan sınıflarda fen bilimleri dersinde kullanılan “EBA”yla ilgili 8.sınıf ortaokul öğrencilerinin görüşlerini alacak tarzda tasarlanmıştır. Bu etkinlikte öğrencilerin fen bilimleri dersinde “EBA” kullanımı hakkında sahip oldukları ve tekrar kullanmaya ne kadar istekli olduklarına dair görüşleri alınmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 30 ortaokul 8.sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Çalışma grubu kolay ulaşılabilir, normal koşullarda gönüllü katılımcılar arasından seçilmiştir. Veri toplama aracı olarak görüşme ve video kaydı kullanılmıştır. Veriler kategorilere ayrılarak çözümlenmiştir. Buna göre, ortaokul 8.sınıf öğrencilerinin fen bilimleri dersinde “EBA” kullanımına dair olumlu düşüncelere sahip oldukları görülmüştür. Öğrenciler “EBA” kullanılan derslerde konuyu daha iyi kavradıklarını ifade etmişlerdir ve tekrar kullanmaya dair istekli olduklarını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: EBA, Fen Bilimleri, Ortaokul, 8.sınıf

¹ MEB, karsi.dag@gmail.com, ORCID ID: 0009-0000-9777-3461



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Uzaktan Eğitim Sürecinde Göz Ardı Edilen Duygusal Boyut: Öğrencilerin Duygusal Deneyimlerinin Analizi

Funda ERGÜLEÇ¹, Esra EREN²

Özet

Covid-19 pandemisi ve kriz dönemleri nedeniyle hızla yaygınlaşan uzaktan eğitim, öğrencilerin duygusal iyi olma hallerini önemli ölçüde etkilemiştir. Uzaktan eğitimin getirdiği zorluklar ve fırsatlar arasında karmaşık bir duygu ağı bulunduğu, buna göre öğrencilerin uzaktan öğrenme sürecindeki duygularının hem olumlu hem de olumsuz deneyimleri içerdiği söylenebilir. Bu çalışmanın amacı acil uzaktan öğretim sırasında öğretmen adaylarının duygusal deneyimlerini anlamaktır. Araştırmada karma yöntem desenlerinden, nicel ve nitel veri toplama süreçlerinin eş zamanlı olarak yürütüldüğü yakınsayan paralel desen kullanılmıştır. Çalışmaya pandemi döneminde Bilişim Teknolojileri dersini uzaktan alan 163 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmanın nicel verileri Pozitif-Negatif Duygu Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırmanın nitel verileri ise katılımcıların uzaktan öğretim sürecindeki duygularını yansıtan karikatürler ve bu duyguları ifade eden cümleler aracılığıyla elde edilmiştir. Nicel verilerin çözümlemesinde betimsel istatistikler (ortalama, standart sapma) nitel verilerin çözümlemesinde ise betimsel analiz tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırmanın nicel boyutunda uzaktan eğitimde öğrencilerin yaşadıkları duygular hakkında genel bir anlayış elde edilmiş, daha sonra hazırlanan karikatürlerin her karesi ve ilgili anlatım, baskın duyguları ve bağlamsal tetikleyicilerini belirlemek için incelenmiştir. Elde edilen nicel verilerin analizi sonucunda öğretmen adaylarının uzaktan öğretimde en çok yaşadıkları duygunun “sıkıntılı” olduğu belirlenmiştir. Bu duyguyu “dikkatli” ve “mutsuz” duyguları takip etmektedir. Anlatımlar ve karikatür kitaplarından alıntılar nicel bulguları desteklemek amacıyla kullanılmıştır. Bu kapsamda, çalışma uzaktan öğrenme sürecinde öğretmen adaylarının duygusal deneyimlerine dair anlayışa katkıda bulunmakta ve hem olumlu hem de olumsuz duygusal deneyimlere ilişkin bulgular sunarak uzaktan öğretim uygulamalarına yönelik öneriler geliştirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Deneyim, Uzaktan Eğitim, Üniversite Öğrencileri

¹ Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, fergulec@ogu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-7236-7894

² Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, eeren@ogu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-5949-0516



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

The Effect of the Flipped Classroom Model in Inquiry-Based Learning to Develop Speaking Skills¹

Liliya SARBASOVA²

Abstract

This study investigates the effectiveness of the Flipped Classroom (FC) model within an Inquiry-Based Learning (IBL) framework in enhancing English-speaking skills among adult learners at a language school in Ankara. The primary research question explores whether the FC model in IBL significantly improves speaking skills. Twenty volunteers from different backgrounds, ages 20 to 30, participated in the study, after school. The participants were divided into two groups: the experimental group, which implemented the FC method, and the control group, which used traditional classroom methods. The current research used a quantitative approach, utilizing pre-test and post-test scores from the Cambridge English Speaking Exam (B1 Level) and responses from the Community of Inquiry Survey. Results showed a notable improvement in speaking skills across both groups. However, the FC group demonstrated greater progress, with an average score increase from 13.8 in the pre-test to 16.7 in the post-test. In contrast, the traditional classroom group rose from 14.7 to 16.1. Furthermore, the FC group showed consistent improvement and provided positive feedback, indicating the model's impact on engagement and skill development. These findings suggest that integrating the FC model within an Inquiry-Based Learning framework can more effectively enhance speaking skills than traditional methods.

Keywords: Flipped Classroom Model, Traditional Classroom Model, Blended Learning, Speaking Skills, Teaching Presence, Social Presence, Cognitive Presence, Inquiry-Based Learning

¹ This study was conducted at Bahçeşehir University under the supervision of Dr. Ayşegül Liman Kaban.

² Bahçeşehir University, sarbasova@rambler.ru



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanında Yapılan Çalışmaların Bibliometrik Analizi

Özlem ELVAN¹

Özet

Sosyal bilgiler ders adı olarak ilk kez 1916 yılında ABD’de ifade edilmiştir. 1968 yılından itibaren de Türkiye’de ders olarak okutulmaya başlanmış ancak 1985 yılında yapılan düzenleme ile kaldırılmış yerine milli tarih ve milli coğrafya dersleri getirilmiştir. 1997 yılında ise bu dersler kaldırılarak yeniden sosyal bilgiler dersi getirilmiştir. Değişen hükümet politikaları hem sosyal bilgiler dersinin adında hem de içeriğinde yansımalarını göstermiştir. Sosyal bilgiler eğitimi, tarih ve coğrafya, sosyoloji, siyaset, antropoloji, hukuk, ekonomi gibi farklı sosyal bilim dallarından elde edilen bilgilerin disiplinler arası bir yaklaşımla öğretildiği bir derstir. Bu araştırma, sosyal bilgiler eğitimi alanında yapılmış çalışmaların genel eğilimlerini belirlemeye yönelik olarak yapılmıştır. Bibliometrik çalışmalar, alandaki araştırmaların belirlenmesi ve yeni çalışmalar yapacak araştırmacılara yol göstermesi açısından önemlidir. Bibliometrik çalışmalar araştırmacılara bütüncül bir bakış açısı sunmakta ve alandaki çalışmaların eğilimlerini göstermektedir. Ayrıca bibliometrik çalışmalar alandaki çalışmaların entelektüel yapısını ortaya koymaktadır. Bu çalışmada sosyal bilgiler dersine yönelik yapılan çalışmaların bibliometrik analizi gerçekleştirilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar görsel bir haritalama oluşturularak verilmiştir. Web of Science veri tabanından “Social Studies”, “Social Studies Teaching”, “Social Studies Teacher”, “Social Studies Teachers” ve “Social Studies Education” anahtar kelimeleri özet, anahtar kelimeler ve başlıkta ile arama yapılarak çalışmaların bibliometrik verileri elde edilmiştir. Çalışmalar yıllara göre yayın sayıları, yazarlar, dokümanlar, yayın türleri, atıf sayıları, ülke işbirlikleri, ortak atıf ağları, anahtar sözcükleri ve konu yönelimlerine göre incelenmiştir. Web of Science veri tavanından elde edilen 6071 veri VOSviewer programına aktararak analiz edilmiştir. Web of Science veri tabanında sosyal bilgiler eğitimi ile ilgili yapılan çalışmaların sayısı 1975 yılından günümüze kadar düzenli olarak artmıştır. ABD’den sonra en çok yayın Türkiye’deki araştırmacılar tarafından yapılmıştır. Türkiye’de en çok yayın yapan araştırmacıların Marmara Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi’nde çalıştıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, VOSviewer, Bibliometrik Analiz, Web of Science

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Ordu Üniversitesi, elvanozlem@hotmail.com 0000-0002-1357-966X



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

İnsan Kaynakları Yönetiminde Örgüt Analizi Tekniği Olarak Sosyal Ağ Analizi

Zeynep EREN¹

Özet

Örgüt analizi, bir örgütün büyümesini, işgörenlerini, operasyonlarını ve çalışma ortamını değerlendirme sürecidir. Örgütü analiz etmek, yönetimin zayıflık alanlarını belirlemesini ve ardından sorunları ortadan kaldırmak için yaklaşımlar bulmasını sağlamak açısından faydalar sağlamaktadır. Son yıllarda örgüt analizi yaklaşımlarından biri olarak kullanılan modellere, yöntemlere ve yaklaşımlara yeni araçlar eklenmiştir. Bunlardan en dikkat çekenlerden biri de Sosyal Ağ Analizidir. Sosyal Ağ Analizi (Social Network Analysis), sosyal varlıklar arasındaki bağın ve bu bağın anlamının araştırılmasıdır. Sosyal ağ analizi, aktörler arası ilişkilerin ortaya çıkarılmasında kendisine has ölçümlere sahip disiplinlerarası bir araştırma yaklaşımıdır. Aktörler ve aktörler arası ilişkilerin ve bu ilişkilerin oluşturduğu yapının sayısallaştırılarak ya da grafik halinde ortaya çıkarılmasını sağlar. Bu çalışmanın amacı, insan kaynakları yönetiminde sosyal ağ analizinin bir örgüt analizi tekniği olarak kullanım olanaklarını ortaya koymak ve değerlendirmektir. Örgüt analizinin önemli boyutlarından biri dış koşullar açısından değerlendirme yapmaktır. Örgütün dış bağlantıları bu kapsamda yer almakta ve ağ yaklaşımıyla ortaya konulabilmektedir. Örgüt analizinin önemli boyutlarından bir diğeri olan iç ilişkilerin analizi ise, örgütte kişiler arası çeşitli ilişki değişkenleri üzerinden belirlenebilmektedir. Sonuç olarak örgüt analizinde sosyal ağ analizi yaklaşımı önemli fırsatlar sunmakta ve yöneticilere farklı bakış açılarından örgütü değerlendirme fırsatı sunarken verilere dayalı kararlar almayı, informal ağların farkındalığını artırarak ağ ilişkilerini şekillendirme olanağı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Örgüt Analizi, İnsan Kaynakları Yönetimi, Sosyal Ağ Analizi, Yönetici, Karar Süreci

¹ Doç. Dr., Sinop Üniversitesi, erenzeynep2021@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-9748-6972



Uluslararası Karadeniz Eğitim Araştırmaları Kongresi
International Black Sea Educational Research Congress
IBERC-2024

24-25 Ekim 2024

Türkiye

<https://keak.sinop.edu.tr/>

SPONSORLARIMIZ / OUR SPONSORS





E-ISBN: 978-625-94958-1-1

Korucuk Mahallesi Üniversite Caddesi No: 21
0 368 271 57 57